

**TÜRKİYE'DEKİ GÜZEL SANATLAR LİSELERİ'NDE
VİYOLA EĞİTİMİNİN UZAKTAN EĞİTİM
SÜRECİNDE SÜRDÜRÜLMESİNE İLİŞKİN
ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ**

Ümit ÖZTÜRK
Yüksek Lisans Tezi

Danışman: Doç. Dr. Duygu SÖKEZOĞLU ATILGAN
Haziran, 2023
Afyonkarahisar

T.C.
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİK ANASANAT DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

**TÜRKİYE’DEKİ GÜZEL SANATLAR LİSELERİ’NDE
VİYOLA EĞİTİMİNİN UZAKTAN EĞİTİM
SÜRECİNDE SÜRDÜRÜLMESİNE İLİŞKİN
ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ**

Hazırlayan
Ümit ÖZTÜRK

Danışman
Doç. Dr. Duygu SÖKEZOĞLU ATILGAN

AFYONKARAHİSAR 2023

ETİK VE BİLİMSEL İLKELER SORUMLULUK BEYANI

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “**Türkiyede’ki Güzel Sanatlar Liselerinde Viyola Eğitiminin Uzaktan Eğitim Sürecinde Sürdürülmesine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri**” adlı çalışmanın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilen eserlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanmış olduğumu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

21/06/2023

İmza

Ümit ÖZTÜRK

T.C.
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

ENSTİTÜ ONAYI

Öğrencinin	Adı- Soyadı	Ümit ÖZTÜRK
	Numarası	200651107
	Anasanat Dalı	Müzik
	Programı	Müzik
	Program Düzeyi	☒ Yüksek Lisans ☐ Doktora ☐ Sanatta Yeterlik
Tezin Başlığı		Türkiye’deki Güzel Sanatlar Liseleri’nde Viyola Eğitiminin Uzaktan Eğitim Sürecinde Sürdürülmesine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri
Tez Savunma Sınav Tarihi		21.06.2023
Tez Savunma Sınav Saati		11.00

Yukarıda bilgileri verilen öğrenciye ait tez, Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği’nin ilgili maddeleri uyarınca jüri üyeleri tarafından değerlendirilerek ☒oy birliği – ☐oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Elbeyi PELİT
MÜDÜR

Bu tez, Enstitü Müdürlüğünce kontrol edilerek, elektronik imza kullanılarak onaylanmıştır.

ÖZET

TÜRKİYE'DEKİ GÜZEL SANATLAR LİSELERİ'NDE VİYOLA EĞİTİMİNİN UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNDE SÜRDÜRÜLMESİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

Ümit ÖZTÜRK

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİK ANASANAT DALI

Haziran, 2023

Danışman: Doç. Dr. Üyesi Duygu SÖKEZOĞLU ATILGAN

Viyola, mesleki müzik eğitimi verilen kurumlarda eğitimi verilen bir çalgıdır. Çok tanınmamakla birlikte orkestralarda önemli bir göreve sahiptir. Bu araştırma, Türkiye'deki Güzel Sanatlar Liselerinde uygulamalı bir ders olan viyola dersinin uzaktan eğitim sürecinde nasıl yapıldığını, bu süreçte derslerde karşılaşılan sorunların ve bu sorunlara ilişkin çözüm önerilerinin neler olabileceğini ortaya koymak, ayrıca Covid-19 sürecinden önce çok kullanılmayan uzaktan eğitimin yüz yüze geçilen bu dönemde de uzaktan eğitimin nasıl kullanılabileceğine ve uzaktan eğitime tekrar geçilmesi durumunda derslerin nasıl işlenebileceğine dair fikir vermesi amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, rastlamsal olarak seçilen ve ulaşılabilen Güzel Sanatlar Lisesinde viyola dersine giren 9 öğretmen ve bu okullarda 9, 10, 11 ve 12. sınıflarda viyola dersini alan 47 öğrenci oluşturmaktadır. Yapılan araştırma nitel bir araştırma olup, betimsel yöntemlere dayalı olarak yürütülmüştür. Araştırmada veriler, öğretmenlerle yapılan yarı yapılandırılmış görüşme formu ve öğrenciler için hazırlanan açık uçlu soru formları ile toplanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme ve açık uçlu soru formlarından elde edilen veriler, betimsel analize dayalı olarak işlenmiş ve yorumlanmıştır. Araştırmada, viyola eğitiminde yüz yüze eğitimin uzaktan eğitime göre daha uygulanabilir olduğu, uzaktan eğitimin ise yüz yüze eğitimi destekleyici nitelikte kullanılmasının eğitim-öğretim kalitesini arttıracak, çalgı dersinde uzaktan eğitimin avantaj ve dezavantajlarının neler olduğu, öğrencilerin uzaktan eğitimde motivasyon kaybı yaşadığı, tekrar uzaktan eğitime dönülmesi durumunda öğrencilerin cihaz ve internet alt yapısı gibi sorunların giderilmesi halinde uzaktan eğitim sürecinin daha verimli hale gelebileceği sonuçlarına ulaşılmıştır. Yapılan araştırmanın uzaktan eğitim eğitim-öğretim sürecinde var olacağı düşüncesiyle bundan sonraki olası uzaktan eğitim süreçlerinde viyola derslerinin daha verimli olabilmesi adına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan eğitim, viyola eğitimi, güzel sanatlar lisesi, covid-19, pandemi.

ABSTRACT

THE TEACHER AND STUDENT OPINIONS ON CONTINUING VIOLA EDUCATION DURING DISTANCE EDUCATION PROGRAMME AT THE FINE ARTS HIGH SCHOOL IN TURKEY

Ümit ÖZTÜRK

**AFYON KOCATEPE UNIVERSITY
INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCES
DEPARTMENT OF MUSIC**

June, 2023

Advisor: Assoc. Prof. Dr. Üyesi Duygu SÖKEZOĞLU ATILGAN

The viola is an instrument that is trained in institutions where vocational music education is given. Although he is not well known, he has an important role in orchestras. This research aims to reveal how the viola lesson, which is a practical lesson in Fine Arts High Schools in Turkey, is done in the distance education process, the problems encountered in the lessons in this process and what solutions can be offered for these problems. It was held to give an idea about how distance education can be used in this period and how the lessons can be taught in case of switching to distance education again. The study group of the research consists of 9 teachers who took the viola lesson in the Fine Arts High School, which was randomly selected and accessible, and 47 students who took the viola lesson in the 9th, 10th, 11th and 12th grades in these schools. The research was a qualitative research and was carried out based on descriptive methods. In the research, the data were collected with a semi-structured interview form made with the teachers and open-ended question forms prepared for the students. The data obtained from semi-structured interviews and open-ended question forms were processed and interpreted based on descriptive analysis. In the research, it was determined that face-to-face education in viola education is more applicable than distance education, that the use of distance education in a way to support face-to-face education will increase the quality of education and training, what are the advantages and disadvantages of distance education in instrument lessons, students experience loss of motivation in distance education, returning to distance education again. It has been concluded that the distance education process can become more efficient if the problems such as the device and internet infrastructure of the students are eliminated in the event of a problem. With the thought that the research will exist in the distance education education process, it is thought that it will contribute to the viola lessons to be more efficient in the future distance education processes.

Keywords: Distance education, viola training, fine arts high school, covid-19, pandemic.

ÖN SÖZ

Yüksek Lisans eğitimimde her zaman destek olan, motive eden, araştırmada zamanını ayırarak tezin her sayfasını kelimesini titizlikle inceleyerek yardımlarını esirgemeyen değerli danışmanım Doç. Dr. Duygu SÖKEZOĞLU ATILGAN'a teşekkürlerimi ve saygılarımı sunarım.

Verdiği bilgiler ve yönlendirmeler için yüksek lisansın ilk yılında danışmanım olan değerli hocam Prof. Dr. Uğur TÜRKMEN'e, ayrıca tezimi hazırlarken fikirlerinden yararlandığım Dr. Öğr. Üyesi Filiz YILDIZ'a ve bu süreçte hep yanımda olan beni destekleyen eşime, kızım Neva'ya teşekkürlerimi sunarım. Çalışmaya katılan saygı değer viyola öğretmenleri ve öğrencilerine de ayrıca teşekkürlerimi bir borç bilirim.

Ümit ÖZTÜRK
2023, Afyonkarahisar

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
ETİK VE BİLİMSEL İLKELER SORUMLULUK BEYANI	ii
ENSTİTÜ ONAYI	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	v
ÖN SÖZ	vi
İÇİNDEKİLER.....	vii
ŞEKİLLER LİSTESİ	ix
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ.....	x
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

ARAŞTIRMANIN İÇERİĞİ

1. MÜZİK EĞİTİMİ	2
2. ÇALGI EĞİTİMİ	3
2.1. ÇALGI EĞİTİMİNDE MOTİVASYON	5
2.2. ÇALGI EĞİTİMİNDE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	6
2.3. ÇALGI EĞİTİMİNDE FARKLI YÖNTEM VE TEKNİKLERİN KULLANILMASI	6
3. YAYLI ÇALGILAR AİLESİ	7
4. VİYOLA'NIN TARİHSEL GELİŞİMİ	8
4.1 VİYOLA EĞİTİMİ	9
4.1.1. Viyola Eğitiminde Kazanımlar	10
5. VİYOLA'DA TEKNİKLER.....	11
5.1. SAĞ EL TEKNİKLERİ.....	11
5.1.1. Detache	11
5.1.2. Portato	12
5.1.3. Legato	12
5.1.4. Martele.....	12
5.1.5. Staccato.....	13
5.1.6. Spiccato.....	14
5.1.7.Sautille	14
5.1.8. Pizzicato	14
5.1.9. Ricochet	15
5.2. VİYOLA'DA SOL EL TEKNİKLERİ	15
5.2.1. Pozisyon Değişimleri.....	15
5.2.2. Vibrato	15
5.2.2.1. El Vibratosu	16
5.2.2.2. Kol Vibratosu	16
5.2.2.3. Parmak Vibratosu	16
5.2.3. Sol El Pizzicato	16
5.2.4. Flageolet(Flojele)	17
6. GÜZEL SANATLAR LİSESİ	17
7. UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİ.....	18

İKİNCİ BÖLÜM

İLGİLİ YAYIN VE ARAŞTIRMALAR

1. UZAKTAN EĞİTİMİN MÜZİK EĞİTİMİNDE KULLANILABİLİRLİĞİNE YÖNELİK TEZ ÇALIŞMALARI.....	22
2. UZAKTAN EĞİTİMİN MÜZİK EĞİTİMİNDE KULLANILABİLİRLİĞİNE YÖNELİK MAKALE ÇALIŞMALARI.....	27

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TÜRKİYE’DEKİ GÜZEL SANATLAR LİSELERİ’NDE VİYOLA EĞİTİMİNİN UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNDE SÜRDÜRÜLMESİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

1. ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ.....	31
2. ARAŞTIRMANIN PROBLEMİ	31
3. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI	32
4. YÖNTEM	32
4.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ.....	32
4.2. ARAŞTIRMANIN ÇALIŞMA GRUBU	33
4.3. VERİ TOPLAMA YÖNTEMLERİ	36
4.4. VERİLERİN ANALİZİ.....	37
5. ARAŞTIRMANIN BULGULARI	38
5.1. BİRİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR.....	38
5.2. İKİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR	39
5.3. ÜÇÜNCÜ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR.....	45
5.4. DÖRDÜNCÜ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR	47
5.5. BEŞİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR	49
5.6. ALTINCI ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR.....	53
SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER.....	57
KAYNAKÇA.....	62
EKLER DİZİNİ.....	66

ŞEKİLLER LİSTESİ

	<u>Sayfa</u>
Şekil 1. Viyolada Detaşe Çalımına Bir Örnek	11
Şekil 2. Viyolada Portato Çalımına Bir Örnek.....	12
Şekil 3. Viyolada Legato Çalımına Bir Örnek	12
Şekil 4. Viyolada Martele Çalımına Bir Örnek.....	13
Şekil 5. Viyolada Staccato Çalımına Bir Örnek.....	13
Şekil 6. Viyolada Spiccato Çalımına Bir Örnek.....	14
Şekil 7. Viyolada Pizzicato Çalımına Bir Örnek.....	15
Şekil 8. Viyolada Sol El Pizzicato Çalımına Bir Örnek.....	17
Şekil 9. Öğretmenlerin EBA Haricinde Kullandığı Programlar.....	39
Şekil 10. Öğrencilerin Uzaktan Eğitimde Kullandığı Programlar	50
Şekil 11. Öğrencilerin Uzaktan Eğitime Katılabilme Durumları.....	50
Şekil 12. Viyola Öğrencilerinin Uzaktan eğitimde Yaşadığı Zorluklar	51
Şekil 13. Öğrencilerin Uzaktan Eğitimdeki Avantajları	52
Şekil 14. Viyola Öğrencilerinin Uzaktan Eğitimde akort Yapabilme Durumları	53
Şekil 15. Viyola Öğrencilerinin Uzaktan Eğitimdeki Motivasyon Durumu	54
Şekil 16. Uzaktan Eğitimde Viyola Öğrencilerinin Uzaktan Eğitim ve Yüz Yüze Eğitim Devam Etmeli ile İlgili Görüşleri.....	55

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

%: Yüzde
Akt: Aktaran
DSÖ: Dünya Sağlık Örgütü
EBA: Eğitim Bilişim Ağı
MEB: Milli Eğitim Bakanlığı
Pizz: Pizzicato
Spicc: Spiccato
Stacc: Staccato
Vd: ve diğerleri
YÖK: Yükseköğretim Kurumları

GİRİŞ

Müzik, hayatımızın hemen her alanında karşımıza çıkan bir olgu olmakla birlikte önemli bir eğitsel sanat dalı olarak karşımıza çıkmaktadır. Müzik eğitimi, bireye istendik müziksel davranışı kazandırma süreci olarak tanımlanabilir. Müzik eğitimi genel, amatör ve mesleki müzik eğitimi olarak üç türe ayrılmıştır. Genel müzik eğitimi ilkokul, ortaokul ve lise kademelerinde verilen, amatör müzik eğitimi bireyin müziğin her hangi bir dalında amatör ruhla eğitim almasıyla oluşan ve mesleki müzik eğitimi ise müziği meslek olarak edinecek olan bireylere yönelik verilen müzik eğitimi türleri olarak açıklanabilir.

Uzaktan eğitim, farklı yerlerde bulunan eğitmen ve öğrencinin iletişim teknolojileri aracılığıyla gerçekleştirdiği eğitim türüdür. Covid-19 pandemisi öncesinde de kullanılan uzaktan eğitim Covid-19 ile birlikte ülkemizde ve dünya da yaygın olarak kullanılmaya başlanmış ve bu araştırmanın ana unsurlarından biri olmuştur.

Çalgı, müziğin seslerini kendine has bir biçimde yansıtan ve belirli bir yapıya sahip olan araçtır. Çalgı eğitimi, bireyin enstrümanı tanıması, algılamasıyla başlayan bir eğitim türüdür. Çalgının ilerlemesi için bireyin uzun süre planlı ve programlı bir şekilde çalışması gerekir. Mesleki müzik eğitimi verilen kurumların hepsinde zorunlu olarak, amatör çalgı eğitimi verilen kurumlarda isteğe bağlı olarak, genel müzik eğitimi verilen kurumlarda da müzik öğretmeninin beklentilerine göre çalgı eğitimi verilmektedir.

Bu araştırma, uzaktan eğitimde viyola derslerinin nasıl yapıldığını, bu süreçte derslerde karşılaşılan sorunların, bu sorunlara ilişkin çözüm önerilerinin neler olabileceğini ortaya koymak ve elde edilen bulgular dikkate alınarak önerilerde bulunmak amacıyla yapılmıştır. Covid-19 pandemisi döneminde Güzel Sanatlar Liselerindeki viyola derslerinin nasıl yürütüldüğünü tespit etmek amacıyla hazırlanan betimsel bir çalışmadır. Türkiye’de bulunan ve rastlamsal olarak seçilen 9 Güzel Sanatlar Lisesi’nde görev yapan viyola öğretmenleri ve bu Güzel Sanatlar Liseleri’nde öğrenim gören 47 öğrenci ile yapılmıştır. Veriler, öğretmenlerle yarı yapılandırılmış görüşme yapılarak öğrencilerden ise açık uçlu sorularla toplanmıştır.

Araştırmanın uzaktan eğitim süreçlerinde viyola eğitimine ve alanda yapılacak başka araştırmalara katkı sunması umulmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

ARAŞTIRMANIN İÇERİĞİ

1.MÜZİK EĞİTİMİ

Müzik yüzyıllar boyunca insanı derinden etkileyen bir sanat dalıdır. Bu yönüyle insan yaşamının her boyutunda kendine yer bulmuştur. Sadece din, inanç ve tedavi alanında insanlara eşlik etmemiş, eğlence amacıyla kullanılırken de toplumların yaşam anlayışlarının bir ürünü olarak kültürel varlıkların bir unsuru, taşıyıcısı ve aktarıcısı olarak rol üstlenmiştir (Türkmen, 2020: 1).

Eğitim de insanın davranışlarını biçimlendirme, geliştirme ve yönlendirmede kullanılan bir süreçtir (Akın, 2019: 5). Eğitim aynı zamanda bireyi dünyada ve toplumun içinde nasıl yaşayabileceğine hazırlayan bir süreçtir. Ayrıca eğitim için, kendi çevresine yararlı bireyler yetiştiren bir süreçtir de diyebiliriz. Bu süreç içinde müzik eğitiminin çok önemli bir rolü bulunmaktadır. Çünkü müziğin insanın ruhuna işleyen bir yapısı vardır.

“Müzik eğitimi, bireyin yaratıcılığını ortaya çıkarma, beğeni duygusunu geliştirme, bir çalgıya hâkim olma, sesini doğru kullanabilme, işitme becerisinin gelişimini sağlama gibi özellikleri kavratmayı amaçlamaktadır. Müzik eğitimi aslında bir bütün olmakla birlikte, çeşitli kolları ve her kol içerisinde çeşitli dallara ayrılır. Ancak, kolu ve dalı, kapsamı ve içeriği, aracı ve gereci, yöntemi ve tekniği, ortamı ve düzeyi, aşaması ve süresi ne olursa olsun müzik eğitimi, temelde, genel, amatör/özengen ve mesleki müzik eğitimi olmak üzere üçe ayrılır” (Kolbaşı, 2020: 14).

Genel müzik eğitimi örgün eğitim kapsamında verilir. Amatör/özengen müzik eğitimi ise isminden de anlaşılacağı gibi müzikle amatör olarak ilgilenen kişilere verilen müzik eğitimidir. Mesleki müzik eğitimi, müzik eğitimini profesyonel olarak alan bireylere verilen eğitimidir.

Genel müzik eğitimi Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı ilköğretim, ortaokul, lise ve diğer özel okullarda, haftalık belli zaman diliminde ve program dâhilinde verilen müzik eğitimidir. Bu müzik eğitimi herkese yönelik temel müzik eğitim bilgi ve becerilerini kazandırmak için verilen müzik eğitimi türüdür. Buradaki temel amaç, bireyin ortak kültürü tanıması, ince bir zevk anlayışına sahip olması, müzik yoluyla iletişim kurması ve toplumsallaşma yolunda temel davranışları kazanabilmesidir.

Amatör müzik eğitimi, müziğin bir dalına amatör ruhla ilgili, istekli olan bireylere yönelik bir müzik türüdür. “Müziğe veya müziğin belli bir dalında amatörce ilgili, istekli ve yatkın olanlara yönelik olup, etkin bir müziksel katılım, zevk ve doyum sağlamak ve bunu olabildiğince sürdürüp geliştirmek için gerekli müziksel davranışlar

kazandırmayı amaçlar” (Akın, 2019: 7). Amatör müzik eğitimi, toplumdaki insanların yaşamında müziğin daha fazla yer bulması için önemlidir. Amatör müzik eğitimi özel dersanelerde, vakıflarda, derneklerde ve belirli bir çalgıyı çalan kişilerce verilebilmektedir. Ciddi yaklaşıma sahip olan eğitimcilerin, öğrencilerini konservatuvar ve benzeri mesleki eğitim veren kurumlara yönlendirdiği görülmektedir (Türkmen, 2020: 15).

Mesleki müzik eğitimi, müziğin belirli bir alanını profesyonel olarak ele alan ve o alanı meslek olarak seçen kişilere yönelik verilen müzik eğitimi türüdür. Mesleki müzik eğitimi gören bireyde müzik yeteneği bulunmalıdır. “Genel olarak, mesleki müzik eğitimi alan kişiler yorumculuk, bestecilik, müzik bilimi, eğitim, teknoloji gibi alanlarda görev alabilmektedir” (Türkmen, 2020: 16). Mesleki müzik eğitimi ülkemizde Eğitim Fakültelerinin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerinin Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında, Güzel Sanatlar Fakülteleri ve daha farklı isimleri bulunan Fakültelerin Müzik Bölümlerinde, Konservatuvarlarda, Güzel Sanatlar Liselerinde, Silahlı Kuvvetler Bando Komutanlığına bağlı ön lisans düzeyinde Astsubay Mesleki Okullarında verilmektedir.

Çalgı eğitimi müzik eğitiminin bir boyutudur. Müzik eğitiminin genel, amatör ve mesleki olarak her boyutunda çalgı eğitimi önemli bir yere sahiptir. Mesleki müzik eğitiminde çalgı eğitimi ve müzik eğitiminin diğer boyutları aynı anda verilir. Genel müzik eğitiminde de müzik eğitimi ve çalgı eğitimi beraber verilmektedir.

2. ÇALGI EĞİTİMİ

Çalgı, müziğin seslerini kendine has bir biçimde yansıtan ve belirli bir yapıya sahip olan araçtır. Ülkemizde mesleki eğitim açısından birçok kurumda çalgı eğitimi verilmektedir. Güzel Sanatlar Liselerinde, Müzik Eğitim Fakültelerinde ve farklı isimlerde çeşitli Fakültelerde, Konservatuvarlarda ve Silahlı Kuvvetler Bando Okullarında mesleki açıdan; Halk Eğitim Merkezlerinde, özel dersanelerde, özel olarak verilen kurslarda vb. kurumlarda amatör olarak çalgı eğitimi verilmektedir. Mesleki müzik eğitimi verilen kurumların hepsinde zorunlu olarak, amatör çalgı eğitimi verilen kurumlarda isteğe bağlı olarak, genel müzik eğitimi verilen kurumlarda da müzik öğretmenin beklenilerine göre çalgı eğitimi verilmektedir.

Müzik öğretiminin bir boyutu olan çalgı eğitimini Uçan: “Bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak çalgı çalmaya ilişkin istendik

yönde ve nitelikte yeni davranışlar kazandırma sürecidir” (Uçan, 1985’den akt. Delikara, 2002:2) şeklinde tanımlamaktadır.

Çalgı eğitimi; bir çalgının çalınabilmesinde uygulanan yöntemler bütününe denir. Bireysel olarak yapılan çalgı eğitiminde öğrencilere, çalgısını doğru bir teknikle çalma, çalışma süresini verimi arttıracak şekilde ayarlama, müzik kültürlerini çalgısı yoluyla en iyi şekilde öğretme ve müzikal becerilerini arttırmaya yönelik çalışmalar yapılması, çalgı eğitiminin başlıca amaçlarıdır (Parasız, 2009: 19).

Çalgı eğitiminin belirli bir çerçeve ve program dahilinde yürütülmesi gerekmektedir. Belirli bir program ve sıralama izlenmeden verilen çalgı eğitimi bazı becerilerin yanlış ve eksik kalmasına yol açabilir. Bundan dolayı çalgı eğitiminin uzman kişilerce verilmesi daha doğru bir yaklaşımdır.

Çalgı eğitiminde en önemli faktörlerden biri öğretmendir. Özmenteş (2013), öğretmenin çalgıya yönelik motivasyon geliştirmede öğrenciyi etkileyen önemli bir unsur olduğunu düşünmektedir. Çalgı öğretmeni, öğrencinin çalgıya yönelik motivasyonunu en az aile, arkadaşlar ve önceki müziksel deneyimler kadar etkileyen önemli bir dışsal motivasyon kaynağıdır. Öğretmen ve öğrenci arasındaki karşılıklı sevgi, saygı ve fikir alışverişine dayalı bir ilişkinin, öğrencinin motivasyonunu olumlu yönde etkileyeceği açıktır. Bu yüzden çalgı eğitiminin sağlıklı bir şekilde ilerleyebilmesi için öğrenci ve öğretmen ilişkisinin dengeli bir şekilde seyir etmesi gerekmektedir (Özmenteş, 2013: 321).

Çalgı eğitiminde öğretmen ve öğrenci arasındaki bilgi alışverişi, karşılıklı bir süreç olduğu için öğretmenin yaklaşımı, öğrencinin yeteneği ve algılama gücü önemli faktörlerdendir. Bu sebeple öğrenci ve öğretmen arasında güçlü bir diyalog olmalıdır. Öğrenci çalgısını tanımalı, verilen etüt ve eserleri çözümleyebilmeli ve öğrenmeye hazır olmalıdır (Bektaş, 2004: 4).

Öğretmenin çalgı eğitiminde bir başka yeri ise iyi bir program oluşturmaktır. Eğitimde program, öğretimsel içeriğin, nasıl ve hangi sıra ile öğretileceği ile ilgilidir. Çalgı eğitimi boyutunda öğretmen öğrencisinin seviyesine uygun bir repertuar sunmalı, bu repertuarı sunarken öğrencinin hazır bulunuşluk düzeyini dikkate almalıdır (Özmenteş, 2013: 321). Bunun yanında öğretmen derslerinde, öğrencinin çalgısını nasıl çalışması gerektiğine yönelik çalışmalar da yapmalıdır.

Çalgı eğitiminde bireyin çalgıyı çalışma sürecini planlı bir şekilde yürütmesi gerekmektedir. Kişinin çalgısında iyi bir seviyeye gelebilmesi için aldığı eğitimin yanı sıra kendi bireysel çalışmalarını, çalışma alışkanlıklarını, çalgısına ayırdığı süreyi iyi kullanabilmesi gerekir.

Çalgı eğitimi mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda zorunludur ve giderek yaygınlaşmaktadır. Eğitim Fakülteleri Müzik Anabilim Dallarında ve Güzel Sanatlar Liselerinde genel olarak keman, viyola, viyolonsel, piyano, gitar, bağlama gibi çalgılar üzerinden verilmektedir. Bu çeşitlilik çalgı türünün gelişmesi, tanınması ve yayılması açısından son derece önemlidir (Bektaş, 2004: 3).

Bu çalışmanın konusu olan “Viyola” çalgısı, yaylı çalgılar ailesinin bir üyesidir. Yaylı çalgılar ailesi (keman, viyola, viyolonsel, kontrbas), ülkemizde mesleki müzik eğitiminde kendine yer bulan başlıca çalgılar arasındadır. Özellikle mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda oluşturulan orkestralarda yaylı çalgılar ailesi kullanılmaktadır.

2.1. ÇALGI EĞİTİMİNDE MOTİVASYON

Amaçlara ulaşmak için organizmayı harekete geçiren, enerji veren, duyuşsal bir yükselmeye neden olan ve belli amaçlara ulaşmak için güç kazanma haline motivasyon denir (Orhan, 2006: 131).

Çalgı eğitimi veren eğitimciler için en önemli olan güdüleme, öğrenme motivasyonudur. Çünkü motivasyon öğrenciyi sürekli diri tutan ve eyleme geçiren bir dürtüdür. Çalgı eğitimi için motive olmuş bir öğrenci öğrenmeye istekli ve açık konumdadır. Özmenteş’in (2013) araştırmasının sonuçlarına göre, öğrenci motivasyonunu etkileyen faktörlerin başında öğretmen-öğrenci iletişiminin sağlıklı bir şekilde sürdürülebilmesi gelmektedir. Her öğrenci, öğrenme şekli ve kişisel özellikler açısından farklılık gösterebildiği gibi farklı yaklaşımlardan motive olmaktadır. Burada öğretmenin öğrenciyi çok iyi tanıyarak ona uygun yaklaşımı sergilemesi gerekmektedir.

Birçok eğitimci öğrencisinin öğrenmeyi isteyen taraf olmasını yani eğitim için motive olmasını ister. Bu bakış açısında güdülü öğrencilerin, öğretmenin işini kolaylaştırıyor olması görüşü yatmaktadır. Motive olmuş öğrencilerin öğretmenleri de güdülediği ve öğretmenin öğrencilerine bu etkiden dolayı daha kaliteli öğretim vermeye, yeniliklere açık nitelikte dersler vermeye çalıştığı gözlenmektedir (Sungurtekin, 2009: 29).

Çalgı eğitimi çoğunlukla birebir yürütülen bir eğitimidir ve öğretmen-öğrenci arasındaki ilişki diğer derslere göre farklı bir yapıdadır. Bunun için eğitimci öğrenciyle kurduğu ilişkide motivasyonu iyi kullanabilirse, çalışma konusunda öğrenciyi daha güdüleyerek öğrencinin daha istekli olmasını sağlayabilir ve öğrenciyi ileriye taşıyabilir.

2.2. ÇALGI EĞİTİMİNDE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Viyola eğitiminde ölçmeye konu olan hususlar, eğitilecek olan kişilerin uyarıcılara karşı verdikleri tepkilerdir. Bu tepkilerin belirlenmesi de ölçme yoluyla yapılmaktadır. Eğitim ve öğretimde etkili öğrenmelerin sağlanmasında geri dönütlerin alınması ve geri dönütlere uygun olarak öğrenme ve öğretme faaliyetlerinin düzenlenmesi gerekmektedir. Bu amaçla viyola eğitiminde de ölçmeye başvurulmaktadır. Değerlendirme ise birçok şekilde yapılan ölçme ya da gözlemler neticesinde ortaya konulan yargıyı ifade eden genel bir kelimedir (Alçın, 2019: 9).

Viyola eğitiminde ölçülmekte ve değerlendirmeler çoğunlukla performans değerlendirmeleri adı altında yapılmaktadır. Bu nedenle viyola eğitiminde yapılan ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin çağdaş ve bilimsel ölçütlere uygun olması, müzik eğitiminin niteliğinin artırılması açısından önem taşır (Nalbantoğlu, 2007: 4).

Ölçme ve değerlendirme uygulamaları, eğitimcinin öğrencisini daha iyi tanımasına ve bu doğrultuda öğrencisini yönlendirmesine de yardımcı olmaktadır. Daha sonrasında eğitimcinin, öğrencisinin güçlü ve zayıf yanlarını ortaya çıkararak, çıkan sonuçlar doğrultusunda bu davranışların ne tarafa doğru şekillendirilmesi gerektiği konusunda da karar vermesini sağlayabilmektedir (Alçın, 2019: 14).

Günümüzde viyola eğitiminde geleneksel yaklaşım yerine çağdaş, öğrenci merkezli eğitim modeli kullanılması ve bu noktada artık geleneksel ölçme ve değerlendirme kavramları yerine ölçme aracı olarak, yüksek geçerlik ve güvenilirliğe sahip ölçeklerin kullanılması önerilmektedir.

2.3. ÇALGI EĞİTİMİNDE FARKLI YÖNTEM VE TEKNİKLERİN KULLANILMASI

Öğrenmenin gerçekleşebilmesi için özne ile öğrenilen durum, varlık, nesne vb. arasında etkileşim olması gerekir. Bu etkileşimin yoğunluğu ve çok yönlülüğü ise öğrenmenin kalıcılığını artırır. Farklı öğrenme ihtiyaçlarına göre eğitim ve öğretime

bakış açıları her geçen gün değişmektedir. Geleneksel eğitim ve öğretim modelinde etkileşim öğrenci, öğretmen ve diğer öğrenciler ile sınıfta bulunan ders materyalleri arasında gerçekleşir. Geleneksel sınıf eğitimi modelinde bilgilerin öğrenildiği yer sınıf, ödevlerle pekiştirildiği yer ise ev ortamıdır (Sever, 2014: 28). Viyola eğitimde de bu etkileşim eğitimci, öğrenci ve çalgı arasında olmaktadır.

Öğretmenler uzaktan eğitimi kullanarak (videolar göndermek, konuyla ilgili yazılar göndermek gibi) öğrencilerin hazırbulunuşluğundan faydalanarak bilgilerini uygulamak, sınıf içi etkileşimi yükseltmek, öğrenci merkezli olan aktif öğrenme stratejilerini kullanmak için daha fazla zaman kazanmış ve aynı zamanda geleneksel eğitime göre öğrencilerin evde çalışma süresini de organize ederek verimli hale getirmiş olurlar (Sever, 2014: 28). Viyola eğitiminde farklı yöntem ve tekniklerin kullanılmasındaki amaç, öğrenmeyi kalıcı hale getirmek diyebiliriz. Uzaktan eğitim, Covid-19 ile eğitim-öğretimde kullanılan farklı bir yöntem ve tekniktir. Sınıf içi yapılan geleneksel eğitim öğretimin yanı sıra uzaktan eğitimin geleneksel eğitimle beraber kullanılmasının, eğitimdeki kalıcılığı artırdığı görüşü yanlış olmayacaktır.

3. YAYLI ÇALGILAR AİLESİ

Çalgıların köklerine bakıldığında çok eski bir geçmişi olduğu görülmektedir. İlk çağlardan beri sallamalı, vurmali gibi çalgıların kullanıldığı bilinmektedir. Yaylı çalgılar ise; tel üstünde yayın kaydırılarak titreşim aracılığı ile ses oluşturmalarını sağlayan çalgıların oluşturduğu topluluğa denir. Genellikle yaylı çalgılar telli çalgılardan oluşmaktadır. Yaylı çalgıları çalanlara "Yaylılar" da denilmektedir. Orkestrada 1. ve 2. Kemanlar, Viyolalar, Viyolonseller ve Kontrbaslar "Yaylılar" olarak adlandırılmaktadır (Uçak, 2020: 9).

Yaylı çalgılar ailesi, orkestraların da en geniş gruplarıdır ve orkestranın çekirdek grubudur. Çok yönlü bir çalgı olan keman, orkestrada liderlik görevini görür. Orkestralarda kemanlar, birinci keman ve ikinci keman olmak üzere iki gruba ayrılır. Viyola ve viyolonsel grupları genellikle eşlik görevi görseler de, teknik olarak gelişim gösterdikleri romantik dönem ve sonrasında, sololarla da ön plana çıkmaya başlamış yaylı gruplarıdır (Kaya, 2018: 11).

Yaylı çalgılar anlatım bakımından kuvvetli çalgılardır. Doğru tekniği sağlamış bir icracı, bu çalgılarla duygularını en uçlarda ifade edebilmenin yolunu bulabilir (Kaya, 2018: 10).

Yaylı algılar, insan seslerinden etkilenerak ortaya ıkmiş enstrümanlardır. Yaylı algıların bu denli yaygın olmasının sebeplerinden biri de taşınabilir özellikte olmalarıdır. Yaylı algı eğitiminde başarılı olabilmek için kişide zihinsel ve bedensel yeteneğın gelişmesi gerekir. Bedensel yetenek, çalgı çalmaya dönük vücudun fizyolojik ve özellikle kişiye özgü yapısıyla ilgilidir. Ülkemizde mesleki açıdan yaylı algılar eğitimi alan kişi, mesleki hayatında da bu algıları kullanabilmektedir. Bu gibi nedenlerden dolayı, mesleki eğitim veren kurumlarda yaylı algılar eğitimi sürdürölmektedir.

Viyola, yaylı çalgıların kemandan sonra büyük olan üyesidir. Kemanla tutuş ve görünüşünde benzerlik olsa da ses aralıkları, boyut ve tını bakımından farkları bulunmaktadır.

4.VİYOLA'NIN TARİHSEL GELİşİMİ

“Viola, İtalyanca'dan türetilmiş bir sözcüktür ve nispeten geç bir dönemde Almanca ve Fransızca konuşulan coğrafiyalara girmiştir. Tıpkı Fransızca ‘viole’ ve İspanyolca ‘viola’ gibi Eski Provans dili sözcüğü ‘viola’ veya ‘viula’ya dayanmaktadır” (Yılmaz, 2017: 34).

İlk viyol örneklerine, ortaçağ kabartmalarında rastlanmaktadır. Bu kabartmalardaki algılar aslında viyel olup 15. yüzyılda pardessus de viole, dessus de viole, alto, tenore, basse ve cotrabasse, viyofone gibi çeşitleriyle karşımıza viyol ailesi çıkmaktadır. Viyellere göre daha sade bir yapıda olan viyoller, 17. yüzyılda klasik viyola biçimine dönüşmüştür. Soprano viyola, alto viyola, tenor viyola ve bas viyola en çok kullanılan boyları olmuştur. Bu dönemde bu çalgıların hepsi altı telli olup, üçüncü ve dördüncü teller arası büyük üçlü, diğerk teller arası tam dörtlü aralığaa akort edilir ve hepsi bacak arasında alınmaktadır (Yayla, 1999: 4).

Viyola kemandan 1/7 oranında büyüktür. Kemana göre beş ses pese akort edilir. Alt perdelerdeki seslerin çalgıdan çıkabilmesi için telleri kemana oranla daha kalın yapılmıştır. Böylece viyolanın karakteristik ve içli tınısı oluşmaktadır. Esas olarak do anahtarı, tizlerde ise geçici olarak sol anahtarı kullanılır. Hemen hemen her dönemde orkestralarda önemli bir yere sahip olmuştur (Albuz: 2001: 11).

18. yüzyılda viyola rönesanstaki önemini kaybederek yerini Viyolin'e (Keman) bırakmıştır. Kemanın viyolaya göre daha solistik ve tiz perdeleri rahat çıkarabilen, volümü ve ses kalitesi yüksek bir çalgı olması sonucunda bu durum ortaya çıkmıştır. En

uzun kullanılan viyola 18. yüzyılın sonuna kadar gelebilen Viyola da Gamba'dır ki diğer viyolalar 18. yüzyılın ortalarından başlayarak yok olup gitmişlerdir. Kemanın solo ve orkestra çalgısı olarak önem kazanması diğer çalgıların da gelişimine ışık tutmuş viyola, viyolonsel ve kontrbas gibi viyol ailesi kökenli enstrümanların günümüzdeki hallerine en yakın hale gelmesini sağlamıştır (Yayla, 1999: 5).

“Günümüzde yaylı çalgılar ailesi olarak adlandırılan bu çalgılar (Keman, Viyola, Viyolonsel ve Kontrbas) orkestraların temel guruplarını oluştururlar. Viyola dört telli bir çalgı olarak karşımıza çıkar, keman kadar olmasa bile solo bir çalgı ve orkestranın vazgeçilmez unsurudur. Telleri do, sol, re, la perdelerine akortlanır ve koyu, mistik bir ton elde edilir” (Yayla,1999: 5).

4.1. VİYOLA EĞİTİMİ

18. yüzyıldan bu yana viyola hakkındaki genel kanı, viyolanın solo bir çalgı olmaktan ziyade, orkestra ve oda müziği gruplarında ikinci planda olan, armonileri tamamlayan, oktavları katlayan, kemanın gölgesinde kalmış bir çalgı olduğu yönündedir. İkinci sınıf kemancıların, viyolanın keman ile benzer teknik güçlüğüne sahip olması nedeni ile viyola partilerini kolaylıkla çalabiliyor olmaları, viyola eğitimini ve dağarcığının gelişimini olumsuz yönde etkilemiştir. Bu durum, viyolanın kendine özgü tınısını iyi kullanan viyolacıların ortaya çıkması ile değişmeye başlamış, viyolanın solo bir çalgı olabileceği düşüncesiyle beraber, ayrıca bir viyola eğitimine ihtiyaç duyulmuştur (Aydar, 2009’dan akt. Özfindık, 2009: 3).

Viyola eğitimine küçük yaşlarda başlanabilir fakat bireyin fiziksel durumu göz önünde bulundurulmalıdır. “Viyola eğitimi, genelde küçük yaştaki bireylere öğretilirken kemana viyola teli takılması veya bir süre keman eğitimi alındıktan sonra viyolaya geçilmesiyle başlanmaktadır” (Usluer, 2021: 13).

Viyola eğitimcisi adayı çalgısında kazanacağı bilgi ve becerileriyle müzisyenliği öğrenecek, çalgısındaki olumlu gelişmeler yoluyla yeteneğini geliştirecek ve çevresiyle daha iyi iletişim kurarak kendine olan öz güvenini geliştirecektir. Bu gelişmeler aynı zamanda onun ruh sağlığına da olumlu yönde katkılar sağlayacaktır (Uslu, 1996: 105).

Viyola eğitimi sürecinin en etkili bir şekilde değerlendirilmesi için, uygun öğrenme yaşantısının oluşturulması, öğrenme yaşantısının oluşması için ise viyola öğretmenin etkili önlemleri alması, bu önlemleri öğrenme yaşantısı boyunca

sürdürmesi, öğrenme yaşantısının dayandığı yöntemleri yeterince bilip uygulaması gerekmektedir (Şendurur, 2001: 12).

Viyola eğitimi, mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda, yapılan eğitimin verimliliğiyle, kazandırılan pedagojik bilgilendirmelerde, zengin dağarcığıyla çeşitli çalgı topluluklarına kazandırdığı sanatçılarla çalgı eğitiminin önemli bir parçası olmuştur.

Viyola eğitiminin amaçladığı temel beceriler doğru tutuş, doğru duruş, sesleri temiz çalabilme, çalgının yapısını ve özelliklerini bilme, belli düzeydeki etüt ve eserleri seslendirebilme vb. gibi bir takım konular bulunmaktadır (Uslu, 2012: 2). Viyola eğitiminin genel amaçları, çalgı eğitiminin amaçları ile aynıdır. Müzik eğitimcisi adayı, asıl çalgı olarak seçmiş olduğu viyolayı, çeşitli amaçlar için kullanacaktır. Örneğin; sınıfta yapacağı müzik eğitimiyle, öğrencilerin müzik sanatını sevmelerine yardımcı olacak, okulda ve okul dışında çevresinin müziksel ve kültürel gereksinimlerine yanıt verecek, hatta fırsat buldukça viyola öğretimi de yaparak, bireylerin kendilerini gerçekleştirmelerine yardımcı olacaktır (Albuz, 2001: 26).

Viyola eğitiminde öğreticinin bilmesi gereken bazı teknik konular vardır. Viyola çalmada teknik konular keman ve diğer yaylı çalgılarda olduğu gibi sağ el ve sol el olarak ele alınır. Öğreticinin bu tekniklere hâkim olması ve öğrenciye nasıl öğretilmesi konusunda fikir sahibi olması gerekir.

4.1.1. Viyola Eğitiminde Kazanımlar

Kazanımlar, öğrenme-öğretme sürecinde, planlanmış ve düzenlenmiş yaşantılar aracılığıyla öğrencilerden beklenen bilgi, beceri, tutum ve değerlerdir. Öğretmen tarafından öğrencilerin gelişim düzeyine, farklılıklarına göre bütün sınıf düzeyinde hazırlanır ve kazandırılır (Güven ve Çelenk, 2020: 450).

Kazanımlar, içerik, eğitim-öğretim durumları ve ölçme değerlendirme, bir öğretim programının ana yapısını oluşturmaktadır. Öğretim programının her bir bölümü kendi içinde önem arz etmekle birlikte, dersin kazanımlarının oluşturulması ayrıca önem arz etmektedir (Karaaslan, 2017: 10).

“Kazanımlar sayesinde anlamlı ve kalıcı öğrenmeyi sağlayan diğer disiplinlerle ve günlük hayatla ilgili değerler, beceriler ve öğrenmelerle ilişkilendirilmiş bütünsel öğretim programları oluşturulur. Öğrenciye kazandırılması gereken müziksel bilgi ve davranışların bir bütün olarak ele alınıp işlenmesinde konu adı, öğrenme alanı, kazanım

ve içerik boyutlarının kapsamı, her bir boyutun birbiri ile ilişkisi ve birbirleri ile uyumu esastır” (Güven ve Çelenk, 2020: 450). Viyola eğitiminde de eğitimci öğrencisinin sınıf düzeyini, özelliklerini vb. göz önünde bulundurarak kazanımlarını hazırlamalıdır.

Verimli ve etkili bir viyola eğitiminin gerçekleşmesi için ders programının, belli hedeflere yönelik öğrenmelerin planlanması ve sonucun değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu açıdan bakıldığında viyola eğitiminin sistematik ve planlı ilerlemesi için kazanım durumlarının göz önünde bulundurulması gerekmektedir diyebiliriz.

5.VİYOLA'DA TEKNİKLER

Viyola, tını açıdan farklı bir etkiye sahip bir çalgıdır. Teknik bakımından diğer yaylı çalgılarla benzer özelliklere sahiptir. Özellikle keman ile tutuş, yay teknikleri ve literatür bakımından benzer özellikler taşımaktadır. Viyola çalarken sağ ve sol elin sistematik bir şekilde ilerleyerek çalınması gerekmektedir. Sağ ve sol elin koordinasyonu, çalgıdan iyi bir tını elde etmek için oldukça önemlidir.

Viyola'da sağ el yay teknikleri açısından en temel olanları detaşe, legato, martele, staccato ve spiccato'dur. Sol el teknikleri ise vibrato, çarpma, trill, pozisyon ve süslemeler olarak ele alınabilir.

5.1. SAĞ EL YAY TEKNİKLERİ

Bu kısımda sağ el yay teknikleri olan detaşe, portato, legato, martele, staccato, spiccato, sautille, pizzicato ve ricochet açıklanmıştır.

5.1.1. Detaşe

Sözcük anlamı olarak Detaşe; “Kesik çalış, ayrı ayrı dil vurarak” anlamına gelmektedir. (Çalışır, 2004: 75) Viyolada bir yay tekniği olarak kullanılır. Her ses için, yayı aralıksız itip çekerek ses üretme olarak ifade edilebilir. Bu çekip itme esnasında sesler akıcı ve pürüzsüz olmalıdır. Sesler arasında duraksama olmaz, bir sonraki ses üretilene kadar yay kaldırılmadan çalınır.

Şekil 1. Viyolada detaşe çalımının notada gösterimi.

5.1.2. Portato

Detaşe ile iç içe olan bir yay hareketidir. Tek yay hareketinde yapılan bu detaşe çalma şeklinde, yay tele her zaman temas halinde olmalıdır. Diğer bir söyleyişle, bağ içerisinde legatosuz çalma tekniğidir. Legato çalış uygulamasını daha etkili bir hale getirmek için kullanılır (Erem, 2011: 28).

Şekil 2. Viyolada portato çalımının notada gösterimi.

5.1.3. Legato

Legato yay tekniği, bir yayda birkaç sesin çalınması ile gerçekleştirilir. Bu teknikte dikkat edilmesi gereken durum, her nota biriminin aynı kalitede çalınması ve nota birimlerinin değerlerini, kullanılacak yay alanına dengeli bir şekilde dağıtmakla gerçekleştirilebilir (Kapçak ve Çilden, 2012).

Seslerin birbirleriyle bağlı bir şekilde çalınmasıdır. Legatoda sesler birbiri üstüne çalınır gibi düşünülebilir. Legatonun yardımı ile sesler bir cümlede birleşir, bağlı çalmayı sağlar. Legato, bir kaç sesin bir yay aracılığı ile yukarı ve aşağı icrası ile gerçekleştirilebilir. Legato en çok kullanılan yay tekniklerinden biri olmakla birlikte, aynı zamanda güçlü ifadesi ile de diğer yay tekniklerinden ayrılır. Temiz bir legato için, bir telden diğerine geçerken bileğin ve önkolun desteğinden faydalanmak gerekir (Memedaliyev, 2009: 163).

Şekil 3: Viyolada legato çalımının notada gösterimi.

5.1.4. Martele

Martele yay tekniği; sağ el işaret parmağının yaya aniden uyguladığı baskı ile ve aynı zamanda yayın aniden çekilip, durdurulması ile gerçekleştirilir (Kapçak ve Çilden, 2012).

Martele viyolada, her ses için, yayın sert bir şekilde çekilerek ve itilerek seslendirilmesi ve kesik olarak durdurulması ile yapılır. Başka bir deyişle yayın teli ısırarak kesik kesik çalması denebilir. Bu teknik, yayın orta ve üst yarısında yapılır ve oldukça büyük öneme sahiptir. Bu tekniğin uygulanması aynı zamanda bilek kaslarının güçlenmesini sağlar. Martelede yay, teller üzerinde güçlü ve baskılı olmalıdır ve bu teknikte yayı bilekten hareket ettirmek gerekir. Eğer bilek hareketiyle yapılamıyorsa, yayın topuk kısmıyla yapılabilir. Martele yaparken yayı çevik kullanmak gerekir. Yayın kılları, viyolanın telleri ile olan daimi ve düzenli temasını sürdürmelidir (Memedaliyev, 2009: 163).

Şekil 4. Viyolada martele çalımının notada gösterimi.

5.1.5. Staccato

Sesleri kesintili olarak, tane tane çalma tekniğine denir (Çalışır, 2004). İtalyan kökenli bir sözcüktür. Staccato İtalyanca'da, staccare “ayırmak” anlamına gelen kelimeden türemiştir. Bu terimin kısaltılmış yazılışı stacc.’tır (Uçan, 2005: 110).

Birbirini izleyen iki ya da daha çok ısırtmalı hareketin aynı yay içinde durmaksızın ve baskının her notada devam ettirilerek çalınmasıdır. Aslında anlatımsız, duygusuz bir hareket olup, virtüözce bir gösteriş yapma hareketidir. Yayın kıllarının tellere düz olarak değdiği bir durumda sağ el ile tellere yapılan baskı ve gerilimle gerçekleştirilir (Çuhadar, 2009: 126).

Bu teknik notaların üstünde (.) işaretiyle gösterilmektedir. Yay zıplatılarak çalınır. Martale tekniği ile benzese de üretilen sesler, verdiği tını tamamen farklıdır. Staccato, marteleye göre daha kısa çalınır. Çalınmanın başlangıcında, aynı martelede olduğu gibi yayın tele vurularak çalınması ile başlanır. Bu teknikte sağ ve sol el aynı şekilde ve aynı zamanda birlikte hareket etmelidir.

Şekil 5: Viyolada staccato çalımının notada gösterimi.

5.1.6. Spiccato

Sıçrayan teknik grubuna dâhildir. Spiccato’da ses küçük mesafeden yayın tel üzerinde fırlatılması ile yapılır ve ses kısa vadeli, parçalı, kesik kesik çalınır. Spiccato detachenin yardımı ile yayın orta kısmı ile çalınır. Bu teknikte imkân çerçevesinde kısa, fazla çaba göstermeden, yalnız bileği kullanarak ve en önemlisi orta tempoda çalmak gerekir. Bu teknik üzerinde çalışmalar yaparken, tercihen hızı artırmak, yayı tel üzerine düzgün (kurallara uygun yerleştirmek) koymak önem taşımaktadır. Bilek belli bir teknik esneklik kazandığı takdirde, ileride iki tel (re ve sol telleri) üzerinde egzersize başlamak mümkündür (Memedaliyev, 2009: 162).

Şekil 6. Viyolada spiccato çalımının notada gösterimi.

5.1.7. Sautille

Sautille hareketinin özünde, yayın orta kısmında yapılan küçük ve oldukça hızlı detaşe hareketi yatmaktadır. Hareket küçültülerek, yayın kendi kendine sıçraması amaçlanır. Normal yay tutuşunda, yayın tahtası tuşeye doğru biraz yatık kullanılırken, sautillede yay, kılların tümü tele degecek şekilde görülmektedir. El oldukça serbest olmalı, bir şekilde yay tahtasının esnekliğini ve teli hissetmelidir. Çalgıcı, yayının esneklik noktasını kendi belirlemeli, yayı telden uzaklaştırmadan tekniği uygulamalıdır (Erem, 2011: 31).

5.1.8. Pizzicato

Pizzicato, parmakla çalmak anlamına gelmektedir. Normalde sağ elin işaret parmağıyla teli çekerek yapılır ve “pizz.” kısaltmasıyla gösterilir. Bazı çalıcılar hızlı pizzicato yapmak için sağ elin iki parmağını birden kullanırlar. Çalgının tuşesine teli çarptırarak yapılan bir diğer pizzicato biçimi ise, Béla Bartók tarafından belirginleştirilmiştir. Burada çalıcı, teli çekerek tuşeye çarpmasını sağlar (Çuhadar, 2009: 128).

Şekil 7: Viyolada pizzacato çalımının notada gösterimi.

5.1.9. Ricochet

Fransızcada taşı sıçratmak anlamında da kullanılan bu sözcük, önemli bir yay sıçratma tekniğidir. Bu teknik yay tahtasının doğal zıplama yetisine bağlıdır. Kesik, kısa ve kuru karakterdedir. Yay, tele vurarak yaptığı ilk hamleden sonra, kendi kendine zıplar. Bu hareket yayı telden uzağa zıplatarak yapılırsa yavaş, tele daha yakın yapılırsa hızlı bir ricochet elde edilmesini sağlamaktadır. Yayın tel ile mesafesini, notada yazan hız ve nüans bilgileri belirlemektedir (Erem, 2011: 32).

5.2. VİYOLADA SOL EL TEKNİKLERİ

Bu kısımda sağ el yay teknikleri olan pozisyon değişimleri, vibrato, el vibratosu, kol vibratosu, parmak vibratosu, sol el pizzicato, flageolet (flajöle) açıklanmıştır.

5.2.1. Pozisyon Değişimler

Sesin doğruluğu kulak tarafından sağlanır. Geçiş tekniğini kavrama süreci de "mesafeye bağlı olan şartlı refleks" sayesinde gerçekleşecektir. Pozisyon, gereken sese ulaşmayı sağlayan ses algısı ve kolun uygun hareketiyle gerçekleştirilir. Yapılan hareketin doğruluğu, ulaşılan sesin netliği ile kontrol edilebilir. Ulaşmak istenilen ses net olarak elde edilmediği takdirde, yapılan hataları düzelterek aynı hareketi tekrarladığımız zaman, sesin netliğini doğruluyan ses kesin hareket oluşacaktır. Bunlar doğru pratik ve çalışmalarla daha kalıcı olur. Şunu belirtmelidir ki, bir pozisyonun diğer bir pozisyona ton netliği sadece parmakların hareketiyle değil, kolun diğer kısımlarıyla (el, ön kol, omuz) da sağlanır. (Merdinli, 1998: 22).

5.2.2. Vibrato

Yaylı çalgılardaki vibrato özelliği bu anlatım biçimini daha da güçlendirir. Sözcük olarak titreşim anlamına gelmektedir. Sabit frekansın aşağı ve yukarı doğru dalgalanması sağlanarak oluşumu gerçekleşir. Dalgalanmada esas problem yaratılacak frekans değişiminin hangi oranda gerçekleştirileceğidir. Ana frekanstan uzaklaşıldıkça saniyedeki dalgalanma sayısının azalması sonucu çıkan sesin yayvan bir vibrasyonla kulağa ulaşmaktadır. Dalgalanma sayısının sık sayıda oluşumu, kulağımızda ana

frekansın dar bir açıda değişim etkisi gösterir. Vibrato sesin uzağa gitmesine yardımcı olarak, iyi bir entonasyon içinde etkili olur. En iyi vibrato saniyede 6-7 hareketten oluşmaktadır (Merdinli, 1998: 22).

Sol elin kullanımı açısından zamanla değişik vibrato çeşitleri gelişmiştir. Kişiye göre bu vibratolar farklılık gösterebilir. Başka bir deyişle bir çalıcı el vibratosunu kullanırken başka bir çalıcı kol vibratosu kullanabilir. Bunlar el vibratosu, kol vibratosu, parmak vibratosu gibi başlıklar altında incelenebilir (Merdinli, 1998: 22).

5.2.2.1. El Vibratosu

Bu vibrato çeşidinde kol neredeyse hareketsiz kalır. El bileğinin ileri ve geri salınım hareketiyle gerçekleşir. Bilekten yapılan bir vibrato çeşididir. Bu nedenle el vibratosu bilek vibratosu olarak da anılır.

5.2.2.2. Kol Vibratosu

Kol vibratosu ise, kolun ileri ve geriye salınımı şeklinde yapılan bir vibrato çeşididir. Bu harekette güç, ön koldan gelmektedir. Koldan gelen kuvvet bileğe ve parmağa aktarılır. Parmağın serbest bırakılması ve pasif konuma geçmesi gerekmektedir. Parmak, teli tuşede tutacak kadar sıkı, ancak kolun hareketini engellemeyecek kadar gevşek olmalıdır.

5.2.2.3. Parmak Vibratosu

Genellikle hızlı pasajlarda ve küçük nota değerlerinde yapılan vibrato çeşididir. Parmak vibratosunda güç, parmağın kendisinden gelir. Parmağın alt ekleminden hareket verilir, elin bu harekete uyum gösterecek esneklikte olması gerekir.

5.2.3. Sol El Pizzicato

Sol el ile tellerin çekilmesiyle yapılan bir tekniktir. Hareketin hızına ve teli çekme açısına göre farklı tınılar elde edilebilir. Notanın üzerine (+) işareti konularak gösterilir. Tel sol el parmaklarından biriyle çekilir. Pizzicatoyu yapan parmak, teli yukarı doğru hızlı çekmelidir. Bu hareket özellikle seri yapılacak olan pizzicatolar için zaman kazandırabilir. Diğer sol el parmağı ise tele yeterli miktarda bastırılmalıdır. Aksi takdirde pizzicatodan istenilen tını elde edilemez (Merdinli, 1998: 48).

Viola

9/16 4

+

+

+

+

6.GÜZEL SANATLAR LİSELERİ

c) Türk sanat, kültür ve sporuna katkıda bulunan ve başarıyla temsil eden bireyler olarak yetişmelerini,

- d) İş birliği içinde çalışma ve dayanışma alışkanlığı kazanarak takım ruhu ile hareket etmelerini,
- e) Alanlarıyla ilgili araştırma yaparak yorum ve uygulama yetkinliğine ulaşabilmelerini,
- f) Millî ve milletlerarası sanatsal ve sportif faaliyetleri takip ederek bilgi ve kültürlerini geliştirmelerini,
- g) Spor disiplini ve centilmenliği ile sanatçı duyarlılığını benimseyen bireyler olarak yetişmelerini sağlamaktır” (Resmi Gazete, 2009’dan akt. Güneş, 2021: 9).

Güzel Sanatlar Liselerinde müzik bölümü öğrencilerine, Türk ve Batı müziği çalgıları, piyano, Batı müziği koro eğitimi, Türk müziği tarihi, Batı müziği tarihi, müziğe giriş gibi alan derslerinin yanında Türkçe, Matematik gibi kültür derslerinin eğitimi de verilmektedir. Ayrıca bakanlık tarafından belirlenen dersler içerisinden seçmeli dersler de müfredata dâhil edilmiştir. Bölümlerde kendi alan dersleri yoğun olarak verilmekle birlikte, lisans eğitiminde farklı bir bölümde devam etmek isteyen öğrenciler için de önemli olan alan dışı derslere önem verilmektedir. Bu okullarda eğitimini tamamlayan öğrencilerin lisans eğitimi kapsamında müzik alanından bir bölüm seçebildikleri gibi lisans yerleştirme sınavına tabi olarak farklı bir bölümde eğitim hayatlarına devam edebilmektedirler (Tanrıkulu, 2019: 38).

7. UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİ

Pandemi; dünyada birden fazla ülkede veya kıtada, çok geniş bir alanda yayılan ve etkisini gösteren salgın hastalıklara verilen genel isimdir. Dünya Sağlık Örgütü’nün (DSÖ) tanımlamasına göre, bir hastalığın pandemi olabilmesi için üç kriter aranmaktadır. Bunlar, yeni bir virüs veya mutasyona uğramış bir etken olması, insanlara kolayca geçebilmesi, insandan insana kolay ve sürekli bir şekilde bulaşması olarak sayılabilir. Bir pandemi konusunda belirgin kriterler gerçekleştiğinde DSÖ tarafından pandemi olarak ilan edilmektedir. Aralık 2019’un sonlarında, Çin’de nedeni bilinmeyen çok sayıda pnömoni hastasının olduğunun bildirilmesi üzerine DSÖ ilk olarak 12 Ocak 2020’de bu şikâyetlerin sebebinin yeni tip bir koronavirüs olduğunu açıklamış ve 11 Şubat 2020 tarihinde bu salgını Covid-19 pandemisi olarak adlandırmıştır (TÜBA, 2020, akt. Aksoy, Güçlü ve Nayir, 2020: 949).

Kısa sürede dünyayı etkisi altına alan Covid-19 pandemisinin etkilediği en önemli alanlardan biri de şüphesiz eğitim olmuştur. Covid-19 pandemisi, Türkiye’de ilk vakanın görüldüğü zamandan (11 Mart 2020) itibaren günlük yaşam, tarım, turizm, sanayi gibi birçok alanın yanı sıra eğitimi de etkilemiştir.

Uzaktan eğitim, farklı ortamlarda bulunan öğrenci ve öğretmenlerin öğrenme-öğretme faaliyetlerinin, iletişim teknolojileri ile gerçekleştirdikleri bir eğitim sistemi modelini ifade eder ve uzaktan eğitim, bireylere kendi kendine öğrenme imkânı

sağladığı, geleneksel eğitime göre daha esnek ve birey koşullarına uygulanabilir bir eğitimidir (İşman, 2011: 23).

Uzaktan eğitim programı, eğitim kurumlarının, öğrencilerin uzaktan internet yoluyla eğitimi gerçekleştirmesine yardımcı olmak için belli bir düzende hazırlandıkları ders programı ile gerçekleştirilen çalışmaya verilen addır. Diğer bir tanıma göre uzaktan eğitim, öğrenci ile öğretmenin birbirinden uzakta olmalarına karşın eş zamanlı ya da aynı zamanlı olarak bir araçla iletişim kurdukları bir eğitim sistemidir (Dinçer, 2006:4).

Uzaktan eğitim, Covid-19 pandemi döneminde tarihi boyunca hiç olmadığı kadar rağbet görmüştür. Uzaktan eğitim kavramı aslında uzunca bir geçmişe sahiptir. İlk uygulaması 1728 yılında posta ile yapılan uzaktan eğitim, günümüzde gelişen bilişim teknolojileri sayesinde daha nitelikli, telekonferans ve internet uygulamaları biçiminde karşımıza çıkmaktadır (İşman, 2011: 3). Zaman içerisinde bilgi iletişim teknolojilerinin gelişmesiyle sürekli güncellenmiş ve gelişim sağlamıştır. Uzaktan eğitime tarihsel olarak bakıldığında; geleneksel eğitim sürecinin yeterli olmadığı sürelerde genellikle yetişkin bireylerin eğitimini tamamlaması amacıyla kullanılmıştır. Öğrenen ve öğretmenin farklı alanlarda bulunduğu durumlarda, günümüzde de bireylerin eğitim ihtiyaçlarını yerine getirmede farklı seçeneklerle sunulmasına imkân veren eğitim sistemi olarak görülüp yaygınlaşmaktadır.

Uzaktan eğitim modellerinin en önemli amacı, büyük bir kitlenin gerekli eğitimleri bulundukları yerden ve zamanda almalarıdır. Eğitimi alacak kişiye sunulan bu esneklik, eğitimin alınmasını kolaylaştırmaktadır. Ayrıca tam anlaşılmamış konuların birden çok tekrar edilmesi, sınav ve testlerin çokluğu, bu eğitimin verimini artırmaktadır (Dinçer, 2006: 5).

Uzaktan eğitim sunumları birçok yolla olmaktadır. Günümüzdeki popüler uzaktan eğitim sunumları web tabanlı olarak sunulmaktadır. Covid-19 pandemisi sürecinde ülkemizde uzaktan eğitim MEB bünyesinde EBA sistemi üzerinden canlı ders ve öğrencilerin derslerini takip etmesi adına televizyon kanalları kurularak yapılmıştır.

Bu doğrultuda Türkiye’de 11 Mart 2020 tarihinde okulöncesi, ilkökul, ortaokul, lise ve yükseköğretim kademelerinde eğitime kısa bir süreliğine ara verilmiştir. Ardından 23 Mart 2020 tarihinde Milli Eğitim Bakanlığı ve YÖK tarafından alınan karar ile birlikte yüz yüze eğitim yerine uzaktan eğitim sürecine geçilmiştir. Covid-19 pandemisi, Türkiye’de olduğu gibi birçok ülkenin de eğitim sistemini etkileyerek,

eğitimin uygulanma biçiminde bazı zorunlu değişikliklere neden olmuş ve bu kapsamda ülkeler geleneksel olarak yapılan yüz yüze eğitim yerine uzaktan eğitime geçiş yapmışlardır. Covid-19 pandemisinden önce gündemde olan ve üzerine çalışmalar yapılan uzaktan eğitim büyük bir hızla eğitim hayatının her boyutunda kendine yer bulmuştur. Sürecin durumuna göre bazı zamanlar uzaktan eğitim ve yüz yüze eğitim beraber yani hibrit olarak devam etmiştir. 2021-2022 eğitim-öğretim yılı başlangıcından itibaren MEB tarafından okullar tamamen açılmış, dersler yüz yüze yapılmaya başlanmıştır. YÖK ise uzaktan eğitim kararlarını üniversitelere bırakmış, üniversiteler kendi aldığı kararlar doğrultusunda hibrit, yüz yüze gibi uygulamalarla eğitim-öğretimlerine devam etmişlerdir. 2022-2023 eğitim-öğretim yılında okullar tamamen yüz yüze eğitime dönmüş uzaktan eğitim sonlandırılmıştır.

Uzaktan eğitimin avantajlı yanları vardır. Öğretmen ve öğrenciler okula gidip gelmediği için günlük hayatlarında kendilerine daha çok vakit ayırabilmektedir. Bu zaman diliminde özellikle öğretmenlerin kendilerine zaman ayırarak mesleki gelişimlerine de odaklanarak katkıda bulundukları düşünülebilir. Bunun yanında öğretmen ve öğrencilerin bilişim teknolojileriyle daha yakından ilgilendikleri söylenebilir. Uzaktan eğitim daha önceden de mevcuttu ancak ihtiyaç duyulmadığı için uzaktan eğitimin nasıl uygulandığı çoğu eğitmen tarafından bilinmemekteydi. Covid-19 pandemisi döneminde hem öğretmen hem de öğrenciler zorunlu olarak bu süreci tanıma fırsatı buldu.

Uzaktan eğitime geçişin avantajları olduğu gibi dezavantajlı yönleri yapılan araştırmalar sonucunda görülmüştür. Uzaktan eğitim sürecinin öğrenciler üzerinde ağırlıklı olarak korku, kaygı, tedirginlik, üzüntü, sıkıntı, stres, öfke, karmaşa, çöküntü ve aşırı titizlik gibi olumsuz etkileri olmuştur. Uzaktan eğitim sürecinde derse katılımın az olduğu ve internet bilişim aygıtları bulunmayan öğrencilerin derslere katılamadığı, bunun fırsat eşitsizliğine neden olduğu söylenebilir (İnal vd., 2021: 249).

Uzaktan eğitimde öğrencilerin, ev ortamında bulundukları için okuldaki gibi ders başlama ve bitiş saatlerine dikkat etmedikleri görülmüştür. Uygulamalı derslerde aksaklıklar olabildiği, bu derslerin teorik kısımlarının uygulamaya göre daha rahat yapılabildiği gözlemlenmiştir (Tulgay, 2021:51).

2021-2022 eğitim-öğretim yılı başından itibaren Milli Eğitim'e bağlı bütün okullar yüz yüze eğitime geçmiştir. Okulda herhangi bir pozitif veya temaslı kişi olduğu

zaman, okulun tamamı değil sınıf karantinaya girmiştir. Kapatılan sınıf derslerini online olarak EBA veya zoom programları üzerinden uzaktan eğitimle sürdürmeye devam etmişlerdir. Bu uygulama da kuralların esnetilmesiyle birlikte kaldırılmış, tüm sınıf değil sınıfta pozitif veya temaslı olan kişi karantinaya alınmıştır. 2022-2023 eğitim-ğretim yılından itibaren uzaktan eğitim sonlandırılmıştır. Ülkemizde 6 şubat 2023'te yaşanılan deprem felaketi sonrası üniversitelerin yurtlarının kullanılması amacıyla uzaktan eğitim tekrardan gündeme gelmiş, 2022-2023 eğitim-öğretimin ikinci dönemi ertelemeli olarak başlamış ve niversiteler derslerini uzaktan eğitimle sürdürmüştür. Buradan da anlaşılacağı gibi pandemiyle birlikte bütün eğitim kademelerinde hayatımıza giren uzaktan eğitim, ihtiyaç duyuldukça kullanılabilir bir eğitim yöntemi olmuştur.

İKİNCİ BÖLÜM

İLGİLİ YAYIN VE ARAŞTIRMALAR

1. UZAKTAN EĞİTİMİN MÜZİK EĞİTİMİNDE KULLANILABİLİRLİĞİNE YÖNELİK TEZ ÇALIŞMALARI

Gönülcan (2023), “Uzaktan Eğitim Sürecinde Müzik Derslerinin Gerçekleştirilmesi Sırasında Karşılaşılan Güçlükler Hakkında Öğretmen Görüşleri (Bartın İli Örneği)”, isimli yüksek lisans tez çalışmasında, pandemi sürecinde uygulanan uzaktan eğitim yöntemi ile gerçekleştirilen müzik derslerinde öğretmenlerin karşılaştığı problemleri tespit etmeyi, müzik eğitiminin uzaktan eğitim yöntemiyle uygulanabilirliğini ortaya koymayı, uzaktan eğitim sürecinde yaşanabilecek materyal, kaynak, donanım eksikliklerini belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırma, Bartın ili merkezi ve Amasra, Ulus, Kurucaşile ilçeleri içerisinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ortaokullarda görev yapan 20 müzik öğretmenin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Veriler, yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak elde edilmiştir. Müzik eğitiminin uygulamaya yönelik bir ders olması sebebiyle, uzaktan eğitim yoluyla kısmen sürdürülebileceği, eğitimin uzaktan eğitimle sürdürülebilmesi için internet alt yapısı, ekipman eksikliği gibi eksikliklerin giderilmesi gerektiği görüşlerine ulaşılmıştır.

Demir (2022), “Uzaktan Eğitim Ortamında Serebral Palsili Çocuklarla Gerçekleştirilen Müzik Etkinliklerine İlişkin Bir İnceleme” isimli yüksek lisans tezinde, serebral palsili çocuklarla uzaktan müzik etkinliklerinin gerçekleştirilmesine ilişkin durumu ortaya koyulmayı amaçlamıştır. Araştırmada deneysel araştırma modellerinden, tek denekli araştırma modeli kullanılmıştır. Araştırma grubu olarak zihinsen engeli olmayan serebral palsili üç katılımcı seçilmiştir. Veriler, gözlem ve görüşme teknikleriyle toplanmış ve içerik analizi yoluyla çözümlenmiştir. Araştırma sonucuna göre, katılımcıların ve velilerin uzaktan eğitim ortamında yapılan etkinliklere katılmak için istek durumlarının oldukça olumlu olduğu gözlemlenmiştir. Uygulama süreci öncesi ve sonrasında, uygulanan müziksel algılama testine ilişkin ön test ve son testlerin arasında, büyük ölçüde müzikal bir gelişimin olmadığı, bunun yanında katılımcıların, uygulama sürecinde belirlenen kazanımların çoğunu gerçekleştirebildiği tespit edilmiştir.

Orhan (2022), “Mesleki Müzik Eğitimi Veren Kurumların Uzaktan Eğitim Uygulamalarına İlişkin İnceleme” isimli yüksek lisans tezinde, müzik alanında uzaktan

eğitim uygulamalarının alternatif yollarla gerçekleştirilmesine zemin oluşturmak, kullanılan programları tespit etmek amaçlanmıştır. 2019-2020 eğitim-öğretim yılı bahar dönemi ile sınırlı olan araştırmada, nitel ve nicel yaklaşımın birlikte kullanıldığı durum çalışması deseni kullanılmıştır. Araştırmada verilere, Türkiye'nin yedi bölgesinden seçilmiş 14 farklı üniversiteden araştırmaya katılmaya gönüllü olan 14 öğretim elemanı ile görüşme yapılarak ve 633 öğrenciye anket uygulanarak toplanmıştır. Araştırmada, derslerin canlı olarak işlendiği, sıkça bağlantı sorunlarının yaşandığı, teori derslerinin sorunsuzca işlenebildiği, uygulama derslerinin ise uzaktan eğitim sistemi ile güç olduğu, öğrencilerin yarısının uzaktan eğitim derslerini tekrar izleyebilmelerinin çalışma isteklerini artırdığı ve ders kayıt videolarının dersin tekrar edilebilmesi için bir fırsat olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Bunların yanında uzaktan eğitimin piyano derslerine olumlu katkı sağlamadığı, piyano derslerinin verimli işlenemediği, çalgı dersi öğretim üyelerinin kendi kullandıkları yöntemler çerçevesinde eğitimi sürdürdüğü, uzaktan eğitimin uygulamalı derslerde takviye olarak kullanılabileceği tespit edilmiştir.

Sermikli (2022), “Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümlerinde Uzaktan Eğitim Sürecinin Öğrenci Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi: Konya İli Örneği” isimli yüksek lisans tez çalışmasında, bu çalışmaya Konya Çimento Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümünde uzaktan eğitim gören 58 kişi katılmıştır. Çalışmada 58 katılımcının uzaktan eğitim ile ilgili görüşlerinin tespit etmek ve sorunlara karşı çözüm önerileri getirmek amaçlanmıştır. Çalışmanın amacına uygun olarak anket hazırlanmış elde edilen bulguların istatistiksel analizi yapılarak yüzde ve frekans hesaplamaları yorumlanmıştır. Bu çalışmaya göre aynı haneden en az 2 kişinin uzaktan eğitim yapma oranı çoğunlukta olup 4 ve üzeri uzaktan eğitim yapan hanelerle kıyasla az olduğu görülmüştür. Derse katılım için gerekli teknolojik ekipmanın yeterliliği adına büyük çoğunluğun bireysel cihazlara sahip olduğu ve aile üyeleri ile eş zamanlı ders olması durumunda ise bireysel ekipmana sahip olmayan, ortak ekipman kullanan aile fertlerinin derse katılım için tercih yapmak zorunda kaldıkları, katılımcıların çoğunluğu bu durumda derse katılım sağlayabilirken derse katılım sağlayamayan katılımcıların da olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Gökçe (2022), “Müzik Alanında Uzaktan Eğitim Teknolojilerinin Kullanılması” isimli yüksek lisans tez çalışmasında, müzik alanında uzaktan eğitim teknolojilerinin kullanımını ve benimsenmesini araştırmıştır. Araştırmada; uzaktan eğitim teknolojileri modellerinden UTAUT-2 ölçeği kullanılmıştır. 280 katılımcıya, 28 soruluk anket

uygulanmış, elde edilen veriler IBM SPSS programında faktör analizi yapılarak yorumlanmıştır. Bu araştırmaya göre, ekonomik farklılıkların uzaktan eğitimde anlamlı farklılıklar doğurduğu gözlemlenmiştir. Bunun yanında, cinsiyete göre farklılık göstermediği belirlenmiştir. Ayrıca, müzik alanında uzaktan eğitim teknolojisi araç ve ortamları için gerekli kaynaklara/olanaklara sahip olmadığını düşünen ya da bu konuda kararsız olanların oranının da oldukça yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuçlar, henüz ekonomik özgürlüğünü kazanmamış olan öğrenciler için bu tür teknolojik materyallere ulaşmanın oldukça zor olduğunu göstermektedir.

Acar (2022), “Müzik Öğretmeni Adaylarının Uzaktan Çalgı Eğitimine Yönelik Tutumları” isimli yüksek lisans tezi çalışması. Bu çalışmada müzik öğretmeni adaylarının uzaktan çalgı eğitimine yönelik tutumlarının cinsiyet, yaş, salgın döneminde dersleri takip ederken bulundukları bölge, eğitim gördükleri üniversite, öğrenim yılı, çalgı türü, çalgı dersi başarısı, akademik ortalamaları, derslerde kullandıkları teknolojik araç, dersleri takip ederken internet bağlantı durumu ve öğretim elemanları ile iletişim ve etkileşim durumları değişkenlerine göre farklılaşma durumlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın örneklemini Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Balıkesir Üniversitesi, Bursa Uludağ Üniversitesi, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Trakya Üniversitesi ve Van Yüzüncü Yıl Üniversitesinin Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında öğrenim gören 240 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmanın sonucunda müzik öğretmeni adaylarının uzaktan çalgı eğitimine yönelik tutumları ile yaş değişkeni arasında orta düzeyde pozitif bir ilişki tespit edilmiş, eğitim görülen üniversite ve bireysel çalgıdan alınan not değişkenlerine göre düşük düzeyde negatif bir görülmüştür. Müzik öğretmenleri adaylarının uzaktan çalgı eğitimine yönelik tutumları ile cinsiyet, salgın döneminde bulundukları bölge, öğrenim yılı, çalgı türü, akademik ortalama, kullanılan teknolojik araç, internet bağlantı durumu, öğretim elemanları ile iletişim ve etkileşim durumu arasında bir farklılık tespit edilmemiştir.

Soylu (2022), “Özengen Müzik Eğitiminde Kullanılan Uzaktan Eğitim Sistemine İlişkin Görüşlerin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi” adlı yüksek lisans tezi çalışmasında, özengen müzik eğitiminde kullanılan uzaktan eğitim sistemine ilişkin görüşlerin bazı değişkenlere göre incelenmeyi amaçlamıştır. Araştırmada betimsel tarama yöntemi kullanılmıştır. Veriler, anket tekniği ile toplanmıştır. Araştırma için geliştirilen veri seti, her birisi ayrı ayrı olmak üzere “öğretmen”, “öğrenci” ve

“ebeveyn” anket formlarından oluşmaktadır. Öğretmen anketinde 21, öğrenci anketinde 22, ebeveyn anketinde 18 olmak üzere toplam 61 soru sorulmuştur. Her anket formu da kendi içinde 2 bölümden oluşmaktadır. 1. bölümlerde demografik sorular, 2. bölümlerde ise anket soruları yer almaktadır. Araştırmaya, 62 öğretmen, 46 öğrenci ve 50 ebeveyn olmak üzere toplam 158 kişi katılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre; özengen müzik eğitiminde kullanılan uzaktan eğitim sistemine ilişkin olarak teknolojik güçlüklerle öğrencilerin etkili bir şekilde başa çıkamadıkları, disiplin sisteminin büyük ölçüde sağlandığı, müzikal uygulamada öğrencilerin yaşadığı sorunları öğretmenlerin fark etmediği, öğrencilerin motivasyon sağlayamadıkları, öğretmen-öğrenci/öğrenci-ebeveyn arasında iletişim kopuklukları yaşandığı, öğretmenlerin ve ebeveynlerin öğrencilere rehberlik yapma konusunda eksiklikleri olduğu, uzaktan eğitim sisteminin avantajlarından tam olarak yararlanılamadığı sonuçlarına varılmıştır.

Arabacı (2021), “Öğretmenlerin Uzaktan Eğitim Algısı ve Öğrencilerin Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumları” isimli yüksek lisans tez çalışmasında, Erzurum İl merkezinde bulunan 5 farklı ortaokulda görev yapan öğretmenlerin uzaktan eğitim algıları ve bu okullarda öğrenim gören öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumları incelenmiştir. Çalışma grubu, 201 öğretmen ve 624 öğrenciden oluşmaktadır. Öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarını belirlemek için Arslan ve Bircan (2019) tarafından geliştirilen "Uzaktan Eğitim Tutum Ölçeği" kullanılmış ve ölçeğe ait güvenirlik katsayısı, 89' dur. Araştırma sonuçlarına göre uzaktan eğitim algı ölçeğinin alt faktörlerinden öğretmenlerin, uzaktan eğitime temel bakışa yönelik algıları faktörüne bağlı olarak algı düzeylerinin düşük düzeyde olduğu diğer faktör ve ölçeğin tamamına yönelik algılarının ise orta düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik algılarında, cinsiyet, branş, yaş, mesleki deneyim süresi ve teknoloji kullanım düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılaşma olmadığı görülmüştür. Öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarında ise, ölçeğin alt faktörleri olan uzaktan eğitimin katılımcıya avantajları, uzaktan eğitimin teknik boyutu ve uzaktan eğitim isteği faktörlerine yönelik olarak öğrencilerin tutum düzeylerinin yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Uzaktan eğitimin öğretime etkililiği, uzaktan eğitimde yaşanan problemler faktörüne ve ölçeğin tamamına yönelik tutumlarının orta düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarında cinsiyetleri ve öğrenim gördükleri sınıfları bakımından anlamlı bir farklılaşma olmaz iken, uzaktan eğitime erişim sıklığına göre anlamlı bir farklılaşma

olduğu ve bu farklılaşmanın her gün ve haftada 3- 4 gün uzaktan eğitime erişim sağlayan öğrencilerin lehine olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Başpınar (2021), “Müzik Öğretmenleri ve Müzik Öğretmenliği Son Sınıf Öğrencilerinin Uzaktan Müzik Eğitime Hazır Bulunma Durumları”, isimli tez çalışmasında, müzik öğretmenliği bölümü son sınıf öğrencilerinin ve MEB’de görev yapan müzik öğretmenlerinin müzik dersine ve uzaktan eğitim sürecine hazır bulunma durumlarını ve beklentilerini tespit etmeyi amaçlamıştır. Bu amaca dayalı olarak araştırmada betimsel yöntemle dayalı bir desen kullanılmıştır. Araştırma, halen görev yapan müzik öğretmenleri ve 2020-2021 eğitim-öğretim yılının bahar döneminde müzik öğretmenliği son sınıf öğrencilerinden oluşturulan örneklem üzerinde yürütülmüştür. Araştırmada YÖK müzik öğretmenliği lisans programı incelenmiş, müzik öğretmenlerinin ve müzik öğretmeni adaylarının Covid-19 pandemi süresince karşılaştıkları problemler değerlendirilmiştir. Veri toplama aracı olarak anket ve yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Elde edilen nitel verilerin çözümlenmesinde içerik analizi, nicel verilerde ise frekans (f) ve yüzde (%) analiz tekniklerinden yararlanılmıştır. Araştırmada, müzik öğretmenlerinin ve müzik öğretmeni adaylarının pandeminin getirmiş olduğu uzaktan eğitime geçiş sürecinde karşılaştıkları sorunlar, çözüm önerileri ve beklentileri irdelenmiştir. Uzaktan eğitimin öğretim materyali olan bilgisayar, tablet bilgisayar ve mobil telefonları kullanma düzeyleri ile online ortamda ders işleme uygulamaları da araştırmanın alt problemleri olarak ele alınmış, bu konularda öğretmenlerin geliştirmiş oldukları metot ve uygulama esasları incelenmiştir. Bu bulgulardan yola çıkılarak müzik öğretmeni adaylarının ve müzik öğretmenlerinin lisans eğitimleri boyunca, uzaktan müzik eğitimi konusunda daha fazla seminer, konferans ve çevrim içi etkinliğe katılım beklentilerinin olduğu görülmüştür. Uzaktan eğitimde mevcut internet altyapısında görülen kısmi yetersizliklerin yanı sıra, ses ve görüntü aktarımı zorunluluğu olmaması sebebiyle öğrenciler ve öğretmenler arasında iletişim sorunları yaşandığı görülmüştür. Uzaktan eğitim için oluşturulmuş bir eğitim programı, öğretmen ve öğrencilerin birbirine denk çevrim içi cihazlarla donatılmaları, daha yaygın ve gelişmiş bir internet alt yapısının gerekli olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Tuncer (2021), “Uzaktan Eğitimle Uygulamalı Ders Alan Öğrencilerin Uzaktan Eğitime Yönelik Görüş ve Tutumlarının Belirlenmesi” isimli yüksek lisans tez çalışması, uzaktan eğitimle uygulamalı ders alan öğrencilerin, uzaktan eğitime yönelik

görüş ve tutumlarını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Karma desenle hazırlanan çalışmanın nitel boyutunda veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış bir görüşme formu; nicel boyutunda ise 35 maddeden oluşan Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Beş farklı bölümde öğrenim gören ve uzaktan eğitimle uygulamalı ders alan toplam 10 öğrenci ile görüşme yapılmış, 10 farklı bölümde öğrenim gören ve uzaktan eğitimle uygulamalı ders alan toplam 236 öğrenciye ise ölçek uygulanmıştır. Öğrencilerin öğrenim gördükleri bölümler fark etmeksizin uygulamalı dersleri uzaktan eğitimle almaktan memnun olmadığı tespit edilmiştir. Uzaktan eğitimle uygulamalı ders alan öğrencilerin uzaktan eğitime karşı olumsuz tutum sergiledikleri tespit edilmiştir. Elde edilen veriler aynı zamanda öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumunun, öğrenim gördükleri bölümlere göre farklılık gösterip göstermediğini araştırmak için de kullanılmıştır. Bu doğrultuda konservatuvar, diş hekimliği, tıp ve müzik öğretmenliği bölümleri incelenmiştir. Sonuç olarak bölümlerdeki öğrencilerin, uzaktan eğitime karşı tutumlarının, öğrenim gördükleri bölümlere göre farklılaşmadığı tespit edilmiştir.

Tulgay (2021); “Müzik Öğretmenlerinin Uzaktan Müzik Eğitimi Hakkındaki Görüşleri” isimli yüksek lisans tezinde Çankırı’da görev yapan müzik öğretmenlerinin uzaktan müzik dersi hakkındaki görüşlerini ortaya koymak amaçlanmıştır. Çalışmaya 23 öğretmen katılmıştır. Çalışmaya katılan 23 öğretmenden 20’sinin uzaktan eğitim hakkında herhangi bir bilgisi olmadığı görülmüştür. Öğretmenler derslerini genellikle EBA ve Zoom programlarında sürdürdüklerini belirtmişlerdir. Çalışmada, uzaktan eğitimde öğrencilerin derslerin başlama ve bitiş saatlerine uymadıkları, dersin uygulama kısmının yürütülemediği, teorik kısmının uzaktan eğitimle işlenmesi gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır. Ayrıca, uzaktan eğitimde derse katılımın az olduğu, internet ve bilişim aygıtları bulunmayan öğrencilerin derse katılamadığı, bunun fırsat eşitsizliğine neden olduğu sonuçlarına da ulaşılmıştır. Çalışmada ortaya çıkan bir diğer sonuç, müzik dersinin nasıl işlendiğini bilmeyen ailelerin, müzik dersine tanık olması sonucunda, bu dersin kolay olmadığını ve önemli bir ders olduğunu fark etmelerine sebep olduğu gözlemlenmiştir.

2. UZAKTAN EĞİTİM ÇALIŞMALARININ MÜZİK DERSİNDE KULLANILABİLİRLİĞİNE YÖNELİK MAKALE ÇALIŞMALARI

İnal, Sakarya ve Zahal (2021), “Covid-19 Pandemi Döneminde EBA Platformunda Gerçekleştirilen Müzik Derslerine İlişkin Öğretmen Görüşleri” isimli makale çalışmasında, çalışma grubunu MEB bünyesinde çalışan 15 öğretmen

oluşturmuştur. Çalışma, nitel araştırma yaklaşımlarından durum çalışması desenindedir. Bu çalışmada, müzik öğretmenlerinin uzaktan müzik eğitime ilişkin görüşlerinin tespit edilmesi ve verilerin toplanması için görüşme tekniği kullanılmıştır. Bireysel olarak yapılan bu görüşmelerde, araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, müzik öğretmenlerinin büyük bir kısmının uzaktan eğitim konusunda deneyimi olmadığı ve bu yeni duruma uyum süreci yaşadıkları, yüz yüze eğitimin müzik eğitime daha uygun bir sistem olduğunu ancak yaşanan pandemi sürecinde yapılan uzaktan eğitim uygulamasının gerekli olduğunu düşündükleri tespit edilmiştir. Müzik öğretmenlerinin dersleri etkinlik temelli bir biçimde gerçekleştirdikleri, öğretim materyali olarak çoğunlukla video ve ses dosyası kullandıkları görülmüştür. Öğretmenlerin; derslerde ortaya çıkan internet, cihaz, bağlantı sorunlarının ve öğrencilerin ders esnasında kamera kullanmamalarının sınıf yönetimini olumsuz etkilediği görüşünde yoğunlaştıkları sonucu ortaya çıkmıştır. Ayrıca kapanma sürecinin, öğretmenlerin kendilerini mesleki bakımdan geliştirebilmeleri için daha çok zaman kazandırdığı, öğrencilerin derslere katılımının ise genel olarak düşük düzeyde olduğu görüşlerine ulaşılmıştır.

Sarıkaya (2021), “Pandemi Sürecinde Uzaktan Eğitime İlişkin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Öğrencilerinin Görüşleri” isimli makale çalışmasında, müzik öğretmeni adaylarının uzaktan eğitim sürecine yönelik görüşlerini ortaya koymayı amaçlamıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Atatürk Üniversitesi’nde öğrenim gören 86 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada, Yıldırım ve diğerleri (2014) tarafından geliştirilen “Uzaktan Eğitim Öğrencilerinin Uzaktan Eğitime Yönelik Görüşleri” ölçeği kullanılmıştır. Araştırmada kullanılan ölçek ve sorulardan elde edilen veriler SPSS paket programı ile analiz edilmiştir. Araştırmanın sonuçlarına göre, müzik öğretmeni adaylarının pandemi sürecinde uygulanan uzaktan eğitime ilgileri geleneksel eğitime oranla daha düşük düzeydedir. Öğrenciler büyük oranda uygulamalı müzik derslerinin yüz yüze yapılması gerektiği ve teorik derslerin uzaktan eğitim ile verilebileceği görüşünü belirtmektedir. Öğrenciler uzaktan eğitim sürecinde hocaları ile iletişim sorunları yaşadıklarını, internet ve bilgisayar gibi teknolojik araçlara erişimde yeterli imkanları bulamadıklarını ifade etmektedir.

Topalak (2021), “Müzik Öğretmenlerinin Bakış Açısından Pandemi Döneminde Online Eğitim” isimli makale çalışması müzik öğretmenlerinin pandemi dönemi online eğitim ortamlarına yönelik görüşlerinin ne yönde olduğunu incelemek ve online eğitim

sürecinde yaşadıkları eğitimin görünümünü belirlemek amacı ile yapılmıştır. Araştırma nitel araştırma desenlerinden durum çalışması prensipleri ile yürütülmüştür. Çalışma grubu, amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örneklemesi ile belirlenmiş ve on iki katılımcı ile gerçekleştirilmiştir. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme soruları aracılığı ile elde edilmiş ve içerik analizine tabi tutularak sonuçlandırılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre katılımcıların teknolojik yönden yürütülen programdan kaynaklanan senkron hataları, cihazlara ulaşma, alt yapı ve internet erişiminde tüm eğitim paydaşlarının sorun yaşadığı, öğrencilerin derslere katılımının çok az olduğu, öğrenmeyi ölçmede eksiklik hissettikleri, uygulamaya yönelik konuları derslerine katamadıkları, ancak teknolojik becerilerinin arttığını, dijital içerikleri öğrenme etkinliklerine katmada gelişme hissettikleri, gelecekte online eğitimin olacağını düşündükleri tespit edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre internet alt yapılarının güçlendirilmesi, ihtiyaç sahibi öğrencilerin ve öğretmenlerin belirlenerek cihaz desteğinin sağlanması, öğretmenlere konu ile ilgili hizmet içi kurslar düzenlenmesi önerilmiştir.

Sakarya ve Zahal (2020), “Covid-19 Pandemi Sürecinde Uzaktan Keman Eğitimine İlişkin Öğrenci Görüşleri” isimli makale çalışmasında, araştırmanın çalışma grubunu, Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda 1. 2. 3. ve 4. sınıflarda bulunan ve uzaktan eğitim sürecine tabi olan 19 keman öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırma nitel yaklaşımına dayalı durum çalışması olarak tasarlanmıştır. Araştırmada keman öğrencilerinin pandemi sürecinde uzaktan eğitime yönelik görüşlerini ortaya koymak amacıyla, araştırmacı tarafından hazırlanmış yarı yapılandırılmış görüşme sorularından yararlanılmıştır. Araştırmada, öğrencilerin uzaktan eğitime, telefon ve bilgisayar kullanarak katıldıkları; öğrencilerin uzaktan eğitimde bulundukları ortamın keman çalışmaya uygun olmaması sebebiyle öğrencilerin motivasyonlarının düştüğü görülmüştür. Ayrıca çalışmada, pandemi sürecinin öğrenciler üzerinde ağırlıklı olarak korku, kaygı, tedirginlik, üzüntü, sıkıntı, stres, öfke, karmaşa, çöküntü ve aşırı titizlik gibi olumsuz etkileri olduğu ortaya çıkmıştır. Bunun yanında, eş zamanlı derslerin öğrencilerin hatalarına anında müdahale edebildiği için hatalarını düzelttiği, öğrencinin öğretim elemanına soru sorabildiği gibi durumlar eş zamanlı derslerin olumlu yönlerini göstermektedir. Eş zamanlı olmayan derslerin de tekrar tekrar dersi açıp izleyebilme fırsatını verdiği için olumlu olarak nitelendirildiği anlaşılmaktadır. Araştırmada derslerin eşzamanlı ve eş zamanlı olmayan

olarak değil harmanlandığı bir hibrit program şeklinde uygulanmasının daha doğru olacağı, öğrenciler arasındaki fırsat eşitliğinin sağlanması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Aksoy, Güçlü ve Nayır (2020), “Özel Müzik Kurslarının Pandemi Sürecindeki Uzaktan Eğitim Durumları” isimli makale çalışmasında, Milli Eğitime bağlı özel kursların pandemi sürecinde uzaktan eğitimden ne derecede faydalandıkları belirlenmeye çalışılmıştır. Betimsel tarama modelinin kullanıldığı araştırmanın çalışma grubunu 2019-2020 Eğitim-Öğretim yılında Millî Eğitim Bakanlığına bağlı olarak faaliyet gösteren 285 müzik kursundan 105’i oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından oluşturulan açık ve kapalı sorulardan oluşan anket formu kullanılmıştır. Verilerin çözümlenmesinde nitel ve nicel veri analiz yöntemleri kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda kursların pandemiyle birlikte uzaktan eğitim hakkında daha çok bilgi sahibi oldukları, pandemiden önce uzaktan eğitim kullanmamış kursların pandemiyle birlikte uzaktan eğitime geçtikleri, uzaktan eğitime geçen kursların daha çok video konferans yöntemini barındıran eş zamanlı modeli tercih ettikleri tespit edilmiştir. Bu çalışmadan elde edilecek bulguların bu tür kursların idarecilerine, öğretmenlerine, öğrenci ve velilerine, araştırmacılara ve ilgililere fayda sağlayacağı düşünölmektedir.

Yungul (2018), “Müzik Eğitiminde Web Tabanlı Uzaktan Eğitim” isimli makale çalışmasında, günümüzde yaşanan bilimsel ve teknolojik alanlardaki gelişmeler ve buna paralel olarak bireylerin değişen eğitim ihtiyacı, eğitim sisteminde bazı değişiklerin yapılması gerekliliğini gündeme getirmiştir. Birçok alanda uygulanan uzaktan eğitim yönteminin müzik eğitimi alanına da katkı sağlayacağı düşünölmektedir. Bu amaç doğrultusunda literatür taraması yapılmış ve ulaşılan bilgiler değerlendirilmiştir. Araştırmada, müzik eğitiminde var olan bazı sorunlara değinilmiş ve bu sorunların çözümlüne yönelik web tabanlı uzaktan eğitim yöntemi tartışılarak çeşitli önerilerde bulunulmuştur. Araştırmada, müzik eğitiminde gerçekteştirilen birçok uzaktan eğitim çalışmasının çalgı eğitimi üzerine gerçekteştirildiği ve bu çalışmaların etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TÜRKİYE'DEKİ GÜZEL SANATLAR LİSELERİ'NDE VİYOLA EĞİTİMİNİN UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNDE SÜRDÜRÜLMESİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

1. ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ

2020 yılı Mart ayından itibaren tüm okullarda olduğu gibi Güzel Sanatlar Liseleri'nde de uzaktan eğitimle dersler verilmeye başlanmıştır. Uzaktan eğitimle birlikte uygulamalı yürütülen derslerin nasıl yapılacağı ile ilgili bir problem ortaya çıkmıştır. Bu araştırma, Türkiye'deki Güzel Sanatlar Liselerinde uygulamalı bir ders olan viyola dersinin uzaktan eğitim sürecinde nasıl yapıldığını, bu süreçte derslerde karşılaşılan sorunların ve bu sorunlara ilişkin çözüm önerilerinin neler olabileceğini ortaya koymak, ayrıca Covid-19 sürecinden önce çok kullanılmayan uzaktan eğitimin yüz yüze geçilen bu dönemde de nasıl kullanılabileceğine ve uzaktan eğitime tekrar geçilmesi durumunda derslerin nasıl işlenebileceğine dair fikir vermesi amacıyla yapılmıştır.

Literatürde, Covid-19 pandemisi sürecinden sonra uzaktan eğitime geçilen 2021-2022 eğitim-öğretim yılında, uzaktan viyola eğitimi ile ilgili herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Araştırma, uzaktan viyola eğitimine yarar sağlayacağı düşüncesiyle hazırlanmıştır. Bu alanda yapılacak olan diğer araştırmalara kaynak oluşturabileceği düşüncesiyle önem taşımaktadır.

2. ARAŞTIRMANIN PROBLEMİ

“Güzel Sanatlar Liselerinde viyola derslerinin uzaktan eğitim sürecinde sürdürülmesine ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri nelerdir?” Sorusu tezin problem cümlesini oluşturmaktadır.

Araştırmanın alt problemleri aşağıdaki gibidir:

1. Güzel Sanatlar Lisesi viyola öğretmenlerinin uzaktan eğitimle ilgili bilgileri nelerdir?
2. Güzel Sanatlar Lisesi viyola öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecinin avantaj ve dezavantajları ile ilgili düşünceleri nelerdir?

3. Güzel Sanatlar Lisesi viyola öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecinde karşılaştıkları genel durumlar nelerdir?

4. Güzel Sanatlar Lisesi viyola öğretmenlerine göre uzaktan eğitim sürecinde öğretmen ve öğrenci motivasyonu nasıldı?

5. Güzel Sanatlar Lisesi viyola öğrencilerinin uzaktan eğitim süreci nasıl işlemiştir?

6. Güzel Sanatlar Lisesi viyola öğrencilerinin uzaktan eğitim sürecindeki genel durumları nelerdir?

3. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI

Bu araştırma;

1. 2021-2022 eğitim öğretim yılı ile,
2. Covid-19 pandemisi sürecindeki uzaktan Viyola eğitimi ile,
3. Türkiye'nin çeşitli bölgelerinden rastgele seçilen Güzel Sanatlar Liselerinde 9,10,11,12. sınıf viyola dersini veren 9 öğretmen ile,
4. Türkiye'nin çeşitli bölgelerinden rastgele seçilen Güzel Sanatlar Liselerinde öğrenim gören 47 viyola öğrencisi ile,
5. Yüksek Lisans programı için ayrılan süre ile,
6. Elde edilen bilgiler, izlenen yöntem, görüşlerin çözümünde kullanılan metot ve tekniklerin geçerlilik ve güvenilirliği ile,
7. Araştırmacının maddi olanakları ile sınırlıdır.

4. YÖNTEM

4.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ

Bu araştırma, Covid-19 pandemisi döneminde Güzel Sanatlar Liselerindeki viyola derslerinin nasıl yürütüldüğünü tespit etmek amacıyla hazırlanan betimsel bir çalışmadır. Betimsel yöntem; görüşme ve gözlem süreçlerinde kullanılan, elde edilen verilerin belirlenen verilere göre özetlenip yorumlanmasıdır. Betimsel yöntemdeki amaç, düzenlenen verilerin okuyucuya sunulmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2018: 239).

4.2. ARAŞTIRMANIN ÇALIŞMA GRUBU

Bu araştırmanın çalışma grubunu, 2021-2022 eğitim-öğretim döneminde Türkiye’deki Güzel Sanatlar Liseleri arasından rastlamsal olarak seçilen ve ulaşılabilen 9 Güzel Sanatlar Lisesinde viyola dersine giren 9 öğretmen ve seçilen bu okullarda 9, 10, 11 ve 12. sınıfında viyola dersini alan 47 öğrenci oluşturmaktadır.

Çalışmadaki okullar; Ankara Güzel Sanatlar Lisesi, Ankara Mimar Sinan Güzel Sanatlar Lisesi, Antalya Ticaret ve Sanayii Odası Güzel Sanatlar Lisesi, Denizli Hakkı Dereköylü Güzel Sanatlar Lisesi, Erzurum Yakutiye Güzel Sanatlar Lisesi, İstanbul Bakırköy Güzel Sanatlar Lisesi, Kütahya Ahmet Yakupoğlu Güzel Sanatlar Lisesi, Ordu Penpe-İzzet Şahin Güzel Sanatlar Lisesi, Samsun İlk Adım Güzel Sanatlar Lisesidir.

Yapılan bu çalışmada, bilimsel etik kuralları gereği çalışma grubunun isimleri araştırmacıda gizli tutulmaktadır.

Tablo 1. Çalışmaya Katılan Öğretmenlerin Özellikleri

Cinsiyet	Sayı	%
Bayan	3	33,33
Erkek	6	66,66
Toplam	9	100
Mesleki Kıdem		
0/5 Yıl	-	-
6/10 Yıl	-	-
11/15 Yıl	5	55,55
16/20 Yıl	-	-
21 ve Üzeri	4	44,44
Mezun Olduğu Kurum		
Müzik Eğitimi Anabilim Dalı	9	100
Devlet Konservatuvarı	-	-
Güzel Sanatlar Fakültesi	-	-
Diğer	-	-
Öğrenim Durumu		
Lisans	6	66,66
Yüksek Lisans	2	22,22
Doktora	1	11,11

Tablo 1. (Devam) Çalışmaya Katılan Öğretmenlerin Özellikleri

Ana Çalgısı	Sayı	%
Viyola	9	100
Görev Türü		
Kadrolu	9	100

Tablo 1'e bakıldığında, görüşmenin yapıldığı 9 (%100) öğretmenin 3'ünün (%33,33) bayan, 6'sının (%66,66) erkek olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine bakıldığında 5 (%55,55) öğretmenin 16/20 yıl ve 4 (%44,44) öğretmenin 21 yıl ve üzeri görev yaptığı anlaşılmaktadır. Buradan yola çıkılarak görüşme yapılan öğretmenlerin alanında deneyimli öğretmenler olduğu söylenebilir. Çalışmaya katılan 9 öğretmenin 9'unun da (%100) eğitim fakültesi mezunu olduğu görülmektedir. Buradan da öğretmenlerin tamamının eğitimci olarak yetiştirildiği düşünülebilir. Öğretmenlerin öğrenim durumuna bakıldığında 6 (%66,66) öğretmenin Lisans, 2 (%22,22) öğretmenin Yüksek Lisans ve 1 (%11,11) öğretmenin Doktora derecesine sahip olduğu görülmektedir. Buradan da öğretmenler arasında akademik alanda da kendini geliştirmekte olan öğretmenler olduğu söylenebilir. Bütün öğretmenlerin ana çalgılarının viyola olduğu görülmektedir. Alanında eğitim almış ve deneyimli öğretmenlerle görüşme yapıldığı düşünülmektedir. 9 (%100) öğretmenin de bulundukları okulda kadrolu olarak görev yaptıkları tespit edilmiştir.

Tablo 2. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Özellikleri

Cinsiyet	Sayı	%
Kız	29	61.70
Erkek	18	38,30
Toplam	47	100
Sınıf		
9. Sınıf	3	6
10. Sınıf	17	36
11. Sınıf	15	32
12. Sınıf	12	26
Okul		
Ankara Mimar Sinan Güzel Sanatlar Lisesi	3	6
Ankara Güzel Sanatlar Lisesi	3	10

Tablo 2. (Devam) Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Özellikleri

Okul	Sayı	%
Antalya ATSO Güzel Sanatlar Lisesi	7	14
Denizli Hakkı Dereköylü Güzel Sanatlar Lisesi	11	22
Erzurum Yakutiye Güzel Sanatlar Lisesi	1	4
İstanbul Bakırköy Güzel Sanatlar Lisesi	6	12
Kütayha Ahmet Yakupoğlu Güzel Sanatlar Lisesi	4	8
Samsun İlkadım Güzel Sanatlar Lisesi	3	6
Ordu Pempe İzzet Şahin Güzel Sanatlar Lisesi	9	18
Güzel Sanatlar Lisesine girmeden önce viyola eğitimi aldınız mı?		
Evet	1	2,1
Hayır	46	97,90

Tablo 2'ye bakıldığında, görüşmenin yapıldığı 50 (%100) öğrencinin 29'unun (%64) kız, 18'inin (%36) erkek olduğu görülmektedir. Öğrencilerin sınıf kademelerine bakıldığında 9. sınıfa giden 3 (%6) öğrenci, 10. sınıfa giden 17 (%36) öğrenci, 11. sınıfa giden 15 (%32) öğrenci, 12. sınıfa giden 12 (%26) öğrenci olduğu tespit edilmiştir. Buradan yola çıkarak en çok katılım sağlayan sınıfın 17 (%36) öğrenciyle 10. sınıflar olduğu anlaşılmaktadır. Çalışmaya katılan öğrencilerin katıldıkları okullara bakıldığında; Ankara Mimar Sinan Güzel Sanatlar Lisesi'nden 3 (%6), Ankara Güzel Sanatlar Lisesi'nden 3 (%10), Antalya ATSO Güzel Sanatlar Lisesi'nden 7 (%14), Denizli Hakkı Dereköylü Güzel Sanatlar Lisesi'nden 11 (%22), Erzurum Yakutiye Güzel Sanatlar Lisesi'nden 1 (%4), İstanbul Bakırköy Güzel Sanatlar Lisesi'nden 6 (%12), Kütayha Ahmet Yakupoğlu Güzel Sanatlar Lisesi'nden 4 (%8), Samsun İlkadım Güzel Sanatlar Lisesi'nden 3 (%6) ve Ordu Pempe İzzet Şahin Güzel Sanatlar Lisesi'nden 9 (%18) öğrencinin katılım sağladığı görülmektedir. En çok katılım sağlayan okulun, 11 (%22) öğrenci ile Denizli Hakkı Dereköylü Güzel Sanatlar Lisesi olduğu tespit edilmiştir. Tablo incelendiğinde, öğrencilerin %98'inin (49) Güzel Sanatlar Lisesi'ne başlamadan önce viyola eğitimi almadığı görülmektedir. 1 öğrenci de 5-6 aylık bir süre boyunca viyola eğitimi aldığını söylemiştir. Tabloya bakarak, bu çalışmaya katılan viyola öğrencilerinin, ana çalgı olarak hazır bulunuşluk seviyelerinin

oldukça düşük olduğu söylenebilir. Bunun, viyola çalgısının çok bilinmemesinden kaynaklı bir durum olduğu düşünölmektedir.

4.3. VERİ TOPLAMA YÖNTEMLERİ

Araştırmada, Türkiye’deki Güzel Sanatlar Liselerinde viyola dersine giren öğretmenlerle görüşme yapılmıştır. “Görüşme yöntemi sosyal bilimcilerin sıklıkla başvurduğu, nicel ve nitel araştırmalarda kullanılabilen yöntemlerden biridir; belli bir amaçla iki ya da daha fazla kişinin iletişim araç ve tekniklerinden birini kullanarak yarattıkları etkileşimdir” (Karahasanoğlu ve Yavuz, 2018: 56). Araştırmada, Covid-19 döneminde viyola derslerinin nasıl yapıldığı hakkında bilgi almak amacıyla viyola öğretmenlerine “Yarı Yapılandırılmış Görüşme” formu uygulanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmeler hem nicel hem de nitel veriye ulaşmak için yapılır. Görüşmecinin belirli soruları vardır, ancak güzergahın bir kısmını görüşölen kişinin cevaplarının belirlemesine izin verilir (Karahasanoğlu ve Yavuz, 2018: 17). “Yarı yapılandırılmış görüşmeler sahip olduğu belli düzeydeki standartlığı ve esnekliği nedeniyle yazmaya, doldurmaya dayalı testler ve anketlerde yer alan sınırlılığı ortadan kaldırması ve belirli bir konuda derinlemesine bilgi edinmeye yardımcı olması nedeniyle araştırmacılar tarafından sıklıkla tercih edilmektedir” (Yıldırım ve Şimşek, 2018: 206). Ayrıca araştırmada, Covid-19 döneminde viyola derslerinin nasıl yapıldığı hakkında bilgi almak amacıyla öğrencilere yönelik bir soru formu hazırlanmıştır ve soru formu 47 öğrenciye uygulanmıştır.

Araştırmada, öğretmenlerle yapılan görüşmeler için hazırlanan görüşme formunda 21 soru yer almıştır. Öğrencilere ise açık uçlu sorulardan oluşan bir “soru formu” hazırlanmış ve bu formda 17 soru yer almıştır.

Araştırmada öğretmenlere ve öğrencilere uygulamak üzere görüşme ve soru formlarındaki açık uçlu sorulara ilişkin dört uzmanın (Afyon Kocatepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarında görev yapan 3 Dr. Öğr. Üyesi ile Pamukkale Üniversitesi Eğitim Faköltesinde görev yapan 1 Doçent) görüşleri alınmıştır. Görüşler doğrultusunda görüşme sorularına ve soru formuna son şekli verilmiştir. Soruların açık ve anlaşılır olarak ifade edilmesine, farklı yorumlara neden olmamasına ve yönlendirici olmamasına dikkat edilmiştir.

Görüşmelere başlamadan önce tüm öğretmenlerin rızaları alınmıştır. Her görüşme bireysel olarak yapılmış ve 20-25 dakika kadar sürmüştür. Görüşmeler, Covid

19 pandemi sürecinde olunduğundan yüz yüze yapılamamış, öğretmenlerin müsaitlik ve programları kullanabilme durumlarına göre Zoom, Whatsapp ve telefon görüşmesi olarak yapılmıştır. Zoom üzerinden yapılan görüşmelerde video ve ses kaydı alınırken Whatsapp ve telefon görüşmelerinde sadece ses kaydı alınmıştır. Bazı öğretmenler ses kaydı ve video kaydı alınmasını istemediği için video ve ses kaydı istemeyen öğretmenlerde herhangi bir kayıt alınmamış, bu görüşmeler yazılı olarak kaydedilmiştir.

Öğrencilere ise açık uçlu soru formları gönderilmiştir. Denizli haricindeki diğer okullardaki öğrenciler için hazırlanan soru formları sınıf Whatsapp gruplarından paylaşılıp öğrencilere ulaştırılmıştır, öğrenciler bilgisayar ve telefonlardan soruları yanıtlayıp göndermişlerdir. Doldurulan soru formları öğretmenler aracılığıyla araştırmacıya ulaştırılmıştır. Denizli'deki veriler ise elden toplanmıştır. Tüm verilerin toplanması yaklaşık olarak 2 ay sürmüştür.

4.4. VERİLERİN ANALİZİ

Verilerin analizi için öğretmenlerle yapılan görüşmelerden elde edilen veriler yazıya aktarılmış ve katılımcıların cevapları betimsel analiz yöntemiyle işlenmiştir. Betimsel analizde veriler, önceden belirlenen başlıklar altında özetlenir ve yorumlanır. Veriler, araştırma sorularına göre sınıflandırılabilir gibi, veri toplama aşamalarında elde edilen ön bilgiler ışığında da düzenlenebilir. Bu analizin amacı, ham haldeki verilerin okuyucuların anlayabileceği bir şekle sokulmasıdır. Bu amaçla elde edilen veriler önce mantıklı bir sıraya konulur, daha sonra yapılan bu betimlemeler (sınıflandırmalar) yorumlanır ve sonuçlara ulaşılır (Altunışık vd., 2004: 234). Bu analiz türünde, görüşülen bireylerin görüşlerini çarpıcı bir biçimde yansıtmak için doğrudan alıntılara yer verilir. Veri kaynaklarından bazı alıntılar yapmak, çalışmanın güvenilirliği açısından da yararlıdır (Altunışık vd., 2004: 234). Bu çalışmada, görüşme sorularına göre anlamlı ve birbiriyle ilişkili sınıflandırmalar yapılmış ve bulgular kısmında sistematik bir şekilde açıklanmıştır. Bulgular sunulurken, görüşülen öğretmenlerin ifadelerinden doğrudan alıntılara yer verilmiştir.

Öğrencilere yönlendirilen soru formundan elde edilen verilerin analizi için yüzde hesaplamaları yapılmış, ayrıca açık uçlu sorular için betimsel analizden yararlanılmıştır. Kapalı uçlu sorularda yüzdeler alınmış ve alınan bu yüzdeler sonrasında bulgular yazılarak yorumlamalar yapılmıştır. Açık uçlu sorularda yine betimsel analiz

kullanılmış ve öğrencilerin görüşlerinden doğrudan ifadelere yer verilmiştir. Bu çalışmada hem nicel ve hem de nitel veriler elde edilmiştir.

5. ARAŞTIRMANIN BULGULARI

Bu kısımda, Covid-19 sürecinde Güzel Sanatlar Liselerinde viyola derslerinin nasıl yürütüldüğüne ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşlerinin değerlendirilmesi konusunda oluşturulan ana problem ve alt problemlere cevap aranmıştır.

5.1. BİRİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR

“Güzel Sanatlar Lisesi viyola öğretmenlerinin uzaktan eğitimle ilgili bilgileri nelerdir?” Şeklinde belirlenen birinci alt probleme ilişkin bulgulara, aşağıda yer alan sorularla cevap aranmıştır.

Soru 1. “Pandeminin ilk çıktığı zamanlarda uzaktan eğitim hakkında bir bilginiz var mıydı? Bilginiz varsa ne gibi bilgilere sahiptiniz?”

Viyola dersi öğretmenlerinin görüşleri:

Viyola Öğretmeni 5: “...Diğer meslektaşlarımdan önce uzaktan eğitim projesinin içinde bulundum. Yani uzaktan eğitim hakkında diğer öğretmenlerden önce haberim ve bilgim vardı...”

Viyola Öğretmeni 7: “Kapsamlı bilgi sahibi olmamakla birlikte pandemi ile birlikte keşfettim.”

Bu soruda 3. viyola öğretmeni hariç diğer öğretmenler, uzaktan eğitim alanında pandemi döneminden önce bilgilerinin olmadığını dile getirmişlerdir. Verilen cevaplar göz önünde bulundurulduğunda, pandemi dönemine -birçok alanda olduğu gibi- viyola öğretmenlerinin hazırlıksız yakalandığı ve pandemiyle birlikte uzaktan eğitim sürecini deneyimlediklerini söyleyebiliriz.

Soru 2. “Uzaktan eğitim sürecinde canlı ders yapmak için EBA haricinde farklı platformları (Zoom, Adobeconnect, Google Hangout, Meet, Skype, Whatsapp vb.) kullandınız mı? Kullandıysanız hangilerini kullandınız? Bu platformları uzaktan eğitim sürecinden önce de kullanabiliyor muydunuz?”

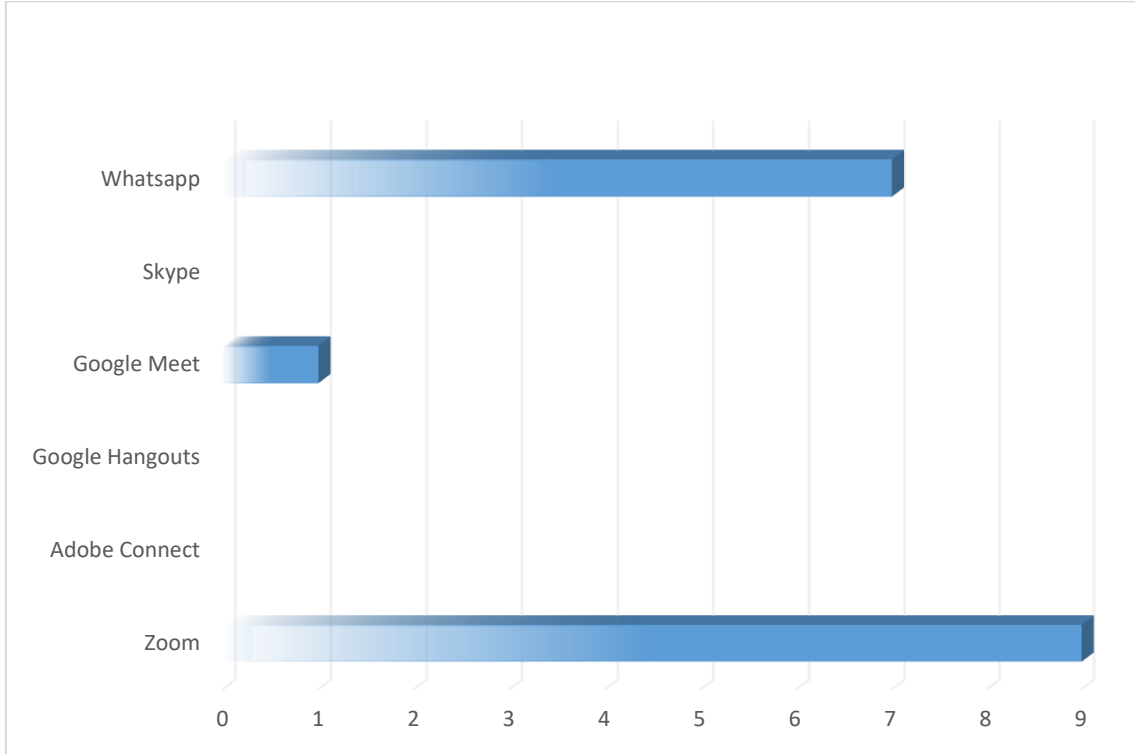
Viyola dersi öğretmenlerinin görüşleri:

Viyola öğretmeni 1: “En çok Whatsapp kullandım, daha sonra Zoom programını duydum ve kullandım. Whatsapp uygulamasını, öğrencileri tatildayken de takip etmek için kullanıyordum. Pandemide de acemilik yaşamadım.”

Viyola Öğretmeni 5: “...Yönetmelik doğrultusunda hareket etmeye çalışan bir öğretmenim. Bundan dolayı farklı bir platform kullanmamayı tercih ettim. Milli Eğitimin daha sonrasında Zoom programına izin vermesi üzerine EBA harici sadece Zoom programını kullandım”.

Viyola öğretmeni 8: “EBA’yı çok sağlıklı kullanamadık daha çok Zoom üzerinden ve Whatsapp üzerinden ders yapabildim.”

Şekil 9. Öğretmenlerin EBA Haricinde Kullandığı Programlar

Şekil 9’u incelediğimizde tüm öğretmenlerin EBA platformu haricinde de programlar tercih ettikleri söylenebilir. Öğretmenlerin en çok tercih ettiği platformun 9 kişiyle Zoom ve 7 kişiyle Whatsapp programı olduğu söylenebilir. Bunun yanında 1 öğretmenimiz Google Meet kullanmıştır. Skype, Google Hangouts ve Adobe Connect programlarını tercih etmediğini görüyoruz. Öğretmenimiz okul toplantılarının Google Meet üzerinden yapıldığı ve kullanabildiği bir program olduğu için Zoom programının yanında Google Meet programını tercih ettiğini söylemiştir. Öğretmenler tarafından Whatsapp programının uzaktan eğitim sürecinden önce de kullanıldığı fakat Zoom programının süreçle beraber kullanılmaya başlandığı anlaşılmaktadır. Öğretmenlerin teknolojiyle zorunlu olarak iç içe olması olumlu bir sonuç olarak görülebilir. Bu soruya verilen cevaplardan yola çıkarak, uzaktan viyola eğitiminde öğretmenlerin genel olarak EBA, Zoom ve Whatsapp platformlarını tercih ettikleri söylenebilir.

5.2. İKİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR

“GSL viyola öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecinin avantaj ve dezavantajları ile ilgili düşünceleri nelerdir?” Şeklinde belirlenen ikinci alt probleme ilişkin bulgulara, aşağıda yer alan sorularla cevap aranmıştır.

Soru 3. “Viyola öğrencilerinizin uzaktan eğitim sürecinde derse katılım durumu nasıldı?”

Viyola dersi öğretmenlerinin görüşleri:

Viyola Öğretmeni 5: “Örgün eğitimdeki gibi dersler birebir olmadığı için ve teknik problemlerden dolayı derse katılım daha azdı ve öğrencilerde odaklanma problemleri yaşadık. Fakat teknik problemleri olmayıp derse katılan öğrencilerimde çok eksilme yaşamadım.”

Viyola Öğretmeni 6: “Toplu derslere oranla daha iyiydi. Ders saatinde eğer bir sıkıntı yaşıydsak (internet bağlantısı, ses / video kamera açamama gibi...) öğrenciler video kaydı alıp daha sonra yolladılar.”

Viyola Öğretmeni 8: “Derse katılım çok çok azdı. Başlarda derse katılım iyiydi fakat daha sonradan derslere katılım azaldı. Kırsal kesimden öğrencilerimiz olduğu için internet altyapısı vb. sıkıntılardan dolayı katılım az oldu. Tam tersine bunu fırsata çevirip katılımı daha artan öğrencilerimiz de oldu.”

Bu soruda viyola öğretmenleri, viyola öğrencilerinin derse katılımlarının sürece ve yaşadıkları yerlere göre farklılıklar gösterdiğini söylemişlerdir. 4., 8. ve 9. viyola öğretmenleri uzaktan eğitime katılımın başlarda iyi olduğunu fakat sürecin uzamasıyla katılımların azaldığını söylemiştir. Burada Pandemi sürecinin belirsiz olmasının öğrencilerin derse katılma motivasyonunu olumsuz etkilediği düşünülebilir. 8. ve 3. viyola öğretmenleri, öğrencilerinin internet alt yapısı gibi sorunlar yaşadıkları için derse katılamadıklarını belirtmişlerdir. 8. viyola öğretmeni bu sorunu, öğrencilerin genelde kırsal kesimde ikamet ettiği için yaşadığını söylemiştir. Bu cevaplardan yola çıkarak eğitimde fırsat eşitsizliğinin olduğunu ve bu sorunlardan dolayı derslere katılamayan öğrencilerin sağlıklı bir eğitim süreci geçiremedikleri söylenebilir. Bunun yanında 8. Viyola öğretmeni uzaktan eğitim sürecinde bazı öğrencilerin bu durumu fırsata çevirip derse ilgisinin arttığını belirtmiştir. Öğretmenlerin verdikleri cevaplar doğrultusunda, uzaktan viyola eğitiminde genel olarak derslere katılım sağlandığı, fakat internet alt yapısı, teknik problemler ve sürecin uzaması gibi sebeplerden ötürü öğrencilerin derse katılma noktasında sıkıntılar yaşadıkları söylenebilir.

Soru 4. “Uzaktan eğitim başladığında uygulamalı olarak yapılan viyola derslerinde ne gibi zorluklarla karşılaştınız?”

Viyola dersi öğretmenlerinin görüşleri:

Viyola Öğretmeni 2: “...Özellikle sabah saatlerinde çalgının sesinin çok çıkmasından dolayı problemler yaşadık.”

Viyola Öğretmeni 5: “Uygulamalı bir ders olduğu için öğrenciyle aynı anda çalamama, internet altyapısı, sesi net duyamama gibi sorunlar yaşadım.”

Viyola Öğretmeni 6: “Bağlantı problemleri, ses senkronu sorunları, akort problemleri, teknik gösterim yapamamak (elini, yayını, tutuşunu düzeltememek),

öğrencilerde çok sık dikkat dağınıklığı, motivasyon problemleri, öğretmenin gereğinden çok konuşması gibi”.

Viyola Öğretmeni 7: “En önemli sorun akort oldu. Bu sorunu özellikle alt sınıflarda yaşadım. Kamerada öğrencileri tam anlamıyla gözlemleyemiyordum. Kamera tek yönden olduğu için bütünsel olarak gözlemleyemedim...”

Viyola Öğretmeni 9: “EBA ilk başlarda hazır değildi. Kopukluklar yaşandı senkronize problemleri yaşadım...”

Bu soruya verilen cevaplara bakıldığında, uzaktan eğitim sürecinde bütün öğretmenlerin viyola dersinde çeşitli zorluklar yaşadıkları görülmektedir. 2. Viyola öğretmeni, çalgı saatlerinin sabah saatlerine denk gelmesinden dolayı derslerinde aksamaya yol açtığını belirtmiştir. Viyola sesinin gür olmasından dolayı evde erken saatlerde yapılan derslerde problem yaşanabileceği söylenebilir. 7. Viyola öğretmeni kameralarda öğrencileri tek yönden bütünsel olarak göremediğini belirtmiştir. Kameraların tek yönlü olmasından dolayı öğrenciler bütünsel gözlemlenememiştir. Yaylı çalgı eğitiminde öğrencinin bütünsel gözlenmesi duruş, tutuş gibi durumları kontrol altına almak için önemli bir durumdur. Bu gözlem gerçekleşmediğinde duruş, tutuş bozuklukları yaşanabilir. Bunun yanında 4, 5, 6, 7 ve 9. viyola öğretmenleri, internet altyapısı sorunları ve senkronizasyon problemleri yaşadıklarını belirtmişlerdir. Senkronizasyon problemlerinde sesin öğrenciye ve öğretmene sonradan gitmesinden dolayı aynı anda çalamama, öğrenciye anında müdahale edememe gibi sorunları beraberinde getirmektedir. 3, 4 ve 6. viyola öğretmenleri öğrencilerin el, kol tutuşlarına müdahale edemedikleri için derslerde zorluk yaşadıklarını ifade etmişlerdir. 8. viyola öğretmeni de, çalgıyı öğrenciyle aynı anda çalamadığı için entonasyon problemleri yaşadığını belirtmiştir. Bu soruda öğretmenler genel olarak internet altyapısının sağlıklı olmamasından dolayı sorunlar yaşadıklarını dile getirmişlerdir. Bunun yanında çalgı dersinde bir öğrenciyle aynı anda çalmanın, öğrencinin eseri doğru tanınması, sesleri doğru algılaması için önemlidir fakat senkronizasyon probleminden dolayı bu uygulamanın yapılamadığı anlaşılmaktadır. Uzaktan eğitimde öğrencinin el, kol ve tutuşuna müdahale edilememesi de beraberinde tutuş bozukluklarını getirebilir. Özellikle enstrümana yeni başlayan 9. sınıf öğrencilerinde duruş problemlerine anında müdahale edilmemesi, yanlış oturan pozisyonların ilerleyen zamanlarda düzeltilmesini daha zorlaştıracaktır.

Soru 5. “Uzaktan eğitimin, viyola dersiniz için avantaja çevirebildiğiniz yönleri nelerdi?”

Viyola dersi öğretmenlerinin görüşleri:

Viyola Öğretmeni 1: “Herhangi bir avantajı olmadı.”

Viyola Öğretmeni 2: “Vakit anlamında avantaja çevirebildim. Öğrencilerde sorumluluk duygusunun daha arttığını düşünüyorum.”

Viyola Öğretmeni 5: “Materyal yönünden rahat oldu, istediğim materyalleri hemen öğrencilere yansıtabiliyordum. Bona ve solfeje daha çok önem verdim, bu yönüyle uzaktan eğitimi avantaja çevirebildim. Yüz yüze eğitime geçtiğimiz bu dönemde uzaktan eğitimde işlediğim bona ve solfejden dolayı nota okumalarının çok iyi algıladığını gördüm.”

Viyola Öğretmeni 6: “Avantajı pandemi koşullarında hijyenik bir çalışma ortamı sağlamasıydı ve zaman açısından kendimize daha çok vakit ayırmamız.”

Viyola Öğretmeni 7: “Öğrencilere yakından göstermek istediğim pozisyonları, kamera ekipmanlarım sayesinde gösterdim ve çok güzel dönüşler aldım. Kendimize daha çok zaman ayırabildik”.

Viyola Öğretmeni 8: “Bazı öğrencilerimle okul harici ders yapabildim. Okulun açıldığı zamanlarda da uzaktan eğitimle de ders harici zamanlarda öğrencilerimle ders yapıp onlardan videolar isteyip yönlendirebiliyorum.”

9. Viyola Öğretmeni: “Sürecin daha çok bize dezavantajını gördüm diyebilirim. Çocuklarda bir kopukluk ve isteksizlik vardı. Bu durum da dersin işlerken kopukluklara hatta yüz yüze eğitime de yansdı.”

Bu soruda 1, 3, 4 ve 9. Viyola öğretmenleri, uzaktan viyola derslerini avantaja çevirebildikleri yönleri olmadığını belirtirken; 2, 5, 6, 7 ve 8. viyola öğretmenleri, uzaktan eğitim sürecini avantaja çevirebildikleri yönleri olduğunu belirtmişlerdir. 9. Viyola öğretmeni çocukların derslerde kopuk ve isteksiz olduğunu, bu durumun derslere yansıdığını belirterek uzaktan eğitimde avantajdan çok dezavantaj yaşadığını söylemiştir. Bunun yanında 2., 6. ve 7. viyola öğretmeni uzaktan eğitimin vakit açısından avantaj sağladığını ve ayrıca 2. viyola öğretmeni öğrencilerde sorumluluk duygusunu arttığını belirtilmiştir. 5. viyola öğretmeni bilgisayar ortamında (nota, video vb.) materyalleri anında öğrencilere yansıttığını ve öğretmenlerin yüz yüze derslerde çok üstünde durmadığı bona, solfej konularının daha çok üstünde durulduğunu söylemiştir. 6. viyola öğretmeni uzaktan eğitimin daha hijyenik bir ortam sağladığını söylemiş; 7. viyola öğretmeni de, gelişmiş kamera ekipmanları sayesinde tutuş ve pozisyonları daha ayrıntılı bir şekilde çekerek öğrencilere yansıttığını ve olumlu sonuçlar alındığını ifade etmiştir. Genel olarak viyola öğretmenlerinin verdikleri cevaplar incelendiğinde, 2, 5, 6, 7 ve 8. viyola öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecini avantaja çevirebildikleri yönleri olduğunu söyleyebiliriz. Bu durumda uzaktan eğitimin yüz yüze geçtiğimiz bu dönemlerde de kullanılarak dersin daha etkili kılabileceği yorumunu yapabiliriz.

Soru 6. “Öğrencilerinizle çalışırken akort problemi yaşadınız mı? Yaşadıysanız bu problemi nasıl çözdünüz?”

Viyola dersi öğretmenlerinin görüşleri:

Viyola Öğretmeni 1: “Hayır, 9. sınıflar haricindeki diğer sınıflar akort yapmayı öğrendikleri için sorun yaşamadım. 9. sınıflara da uzaktan eğitimde akort yapmayı öğrettim.”

Viyola Öğretmeni 2: “9. ve 10. sınıflarda yaşadım. Diğer sınıflar uzaktan eğitimde akort problemlerini kendileri çözdüler. 9. ve 10. sınıflarda derse başlamadan beraber yaptık ve yüz yüze derslerde akortları öğretmenleri olarak ben yapıyordum uzaktan eğitimde akortlarını kendileri yaptığı için daha kısa zamanda öğrendiler.”

Viyola Öğretmeni 7: “En büyük problemlerden biriydi. Özellikle ilçelerde yaşayan öğrencileri oradaki müzik öğretmenlerine yönlendirdik. Merkezde olan çocukları aralıklı okula çağırıp akortlarını yaptık. Çözebilenler ile telefondan akort programları aracılığıyla yapmaya çalıştık.”

Viyola Öğretmeni 8: “Akort çok büyük bir sıkıntı oldu, bazı öğrencilerim yapamadı. Fakat bunun yanında 9. sınıf öğrencilerimin bile akort problemini zamanla çözdüğünü gözlemledim. Şuan çoğu öğrencim derse akort yapıp gelebiliyor.”

Bu soruda 1. viyola öğretmeni haricindeki bütün öğretmenlerin akort problemi yaşadığı görülmektedir. 1. viyola öğretmeni akordu derslerinde öğrettiği için sorun yaşamadığını söylemiştir. 2. viyola öğretmeni özellikle 9. ve 10. sınıflarda akort problemi yaşadığını belirtmiştir ve akortlarını öğrencileriyle birlikte yaptığını belirtmiştir. Yüz yüze derslerde akortları öğretmenleri yapıyorduk uzaktan eğitimde akortlarını kendileri yaptığı için daha kısa zamanda öğrendiğini belirtmiştir. Buradan yola çıkarak öğrencilerin yüz yüze eğitimde de akortlarını kendisinin yapması istenmesi durumunda öğrencilerin akort problemini daha kısa sürede çözebileceği söylenebilir. 7. viyola öğretmeni bu problemin uzaktan eğitimdeki en büyük problemlerden biri olduğunu belirtmiştir. Akortlu bir enstürümanla çalmak, sesleri doğru algılayabilmek için çok önemlidir. Akort problemini çözemeyen öğrencilerin bu sorunu yaşadığı düşünülebilir. Uzaktan eğitimde çalgı akordunun önemli bir sorun olduğu görülmektedir. Çalgısının akordunu yapamayan öğrencilerin, sesleri sağlıklı algılayamayarak bu süreci yürüttüğü görülmektedir. Bu durumda öğrencilerin çalgılarında entonasyon problemi yaşadığı yorumu yapılabilir. Bunun yanı sıra 8. viyola öğretmeni akort problemi yaşadığını, fakat ilerleyen süreçte 9. sınıftaki öğrencilerinin dahi bu problemi çözebildiğini belirtmiştir. Normal derslerde zaman kaybetmemek için öğretmenin yaptığı akordu uzaktan eğitimde öğrenci yapmak zorunda kalmıştır. Bir başka deyişle akordun sorumluluğu öğrenciye kalmıştır ve yüz yüze eğitime nazaran daha erken öğrendikleri görülmektedir. Yüz yüze eğitimde de

akordunun sorumluluğunu alan öğrencinin akordunu daha kısa sürede öğreneceği düşünülebilir.

Soru 7. “Yüz yüze eğitime geçtiğimiz bu zamanda uzaktan eğitim sürecinden nasıl yararlanabiliriz?”

Viyola dersi öğretmenlerinin görüşleri:

Viyola Öğretmeni 3: “Kültür derslerinin birçoğu yapılabilir fakat çalgı derslerini yüz yüze yapmak daha doğru geliyor. Bir de eğitimi okul disiplininin koparmamak gerekiyor. Okula gelmek aslında disipline olmak anlamına da geliyor. Uzaktan eğitim tam anlamıyla sağlıklı olmuyor.”

Viyola Öğretmeni 4: “Öğrencinin seviyesi yüksekse bu yöntem etkili olabilir fakat başlangıç ve orta seviyedeki öğrenciler için uzaktan eğitim zorlayıcı olabiliyor.”

Viyola Öğretmeni 5: “...Dijital platformlarda etkinlikler hazırlama vb. gibi. EBA üzerinden kendi öğrencilerimize etkileşimli çalışmalar bundan sonraki süreçte de kullanabiliriz. Kazanımları dijital platformlar üzerinden de yapmaya devam edilebiliriz. Oyunlaştırılmış programlar da yüz yüze eğitim haricinde kullanılabilir.”

Viyola Öğretmeni 6: “Ders saatlerimiz çok yetersiz. Bir viyola öğrencisi haftada sadece 20 dk. Viyola dersi alabiliyor. Online eğitim desteği ile ders saatleri artırılabilir.”

Viyola Öğretmeni 8: “...Sosyal medyada yakaladığım en ufak bilgileri öğrencilerimle paylaşıyorum. Bu paylaşımlar yüz yüze eğitimde de devam edebilir.”

Bu soruda 3. viyola öğretmeni haricindeki diğer öğretmenler, uzaktan eğitimin yüz yüze eğitimi destekleyici nitelikte kullanılabileceğini söylemişlerdir. 3. viyola öğretmeni, öğrencileri okul disiplininin koparmadan derslerin yüz yüze yapılması gerektiğini belirtmiştir. 4. viyola öğretmeni, uzaktan eğitimin öğrencinin seviyesinin iyi olduğu takdirde kullanılabileceğini söylemiştir. 5. viyola öğretmeni EBA gibi platformların daha etkin kullanarak yüz yüze eğitimin uzaktan eğitimle desteklenebileceğini söylemiştir. 6. viyola öğretmeni ders saatlerinin yetersiz olduğunu, ders haricindeki zamanlarda uzaktan eğitimle ek ders olarak ders saatlerinin artırılmasının yararlı olabileceğini ve öğrencilerle eser, nota ve video paylaşımları yaparak yüz yüze eğitimin daha etkili olabileceğini belirtmiştir. Teknolojinin geliştiği bu zamanlarda uzaktan eğitimin yüz yüze eğitimi destekleyici nitelikte olması, öğretmenlerin çoğunluğu tarafından kabul görmüştür. Öğrencilerin teknolojiyle iç içe olduğu düşünülerek bu durum avantaja çevrilebilir. Öğrencilerin keyifle kullanabileceği programlar hazırlanıp, yüz yüze eğitim desteklenebilir. Ders saatinin az olmasından kaynaklı olarak zaman ayrılamayan eser dinleme gibi kazanımlar uzaktan da yürütülebilir. Bunun yanında 4. viyola öğretmenin söylediği, öğrenci seviyesinin iyi

olduğu takdirde uzaktan eğitim yapılması görüşü göz önünde bulundurulabilir. “Uzaktan eğitim başladığında uygulamalı olarak yapılan viyola derslerinde ne gibi zorluklarla karşılaştınız?” (Soru 4) sorusunda da öğretmenlerin verdiği cevaplarda, duruş ve tutuşa anında müdahale edememe sorunu ortaya çıkmıştı. Yaylı çalgılarda duruş ve tutuşu doğru yapmak önemli bir durumdur. Başlangıç seviyesindeki öğrencilere yaylı çalgı öğretirken, duruş ve tutuşunun yanlış olduğu zamanlarda anında müdahale etmek gerekmektedir. Uzaktan eğitimde bu mümkün olamamaktadır. Bu durumda 4. viyola öğretmenini destekler niteliktedir. Özellikle duruş ve tutuşu tam olarak kavrayamayan öğrencilere uzaktan eğitimde daha çok dikkat edilmesi gerektiği düşüncesi yanlış olmayacaktır.

5.3. ÜÇÜNCÜ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR

“Güzel Sanatlar Lisesi viyola öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecinde karşılaştıkları genel durumlar nelerdir?” Şeklinde belirlenen üçüncü alt probleme ilişkin bulgulara, aşağıda yer alan sorularla cevap aranmıştır.

Soru 8. “Uzaktan eğitimde kazanımları nasıl işlediniz? Bu süreçte ders içeriğinizi değiştirmeniz gerekti mi?”

Viyola dersi öğretmenlerinin görüşleri:

Viyola Öğretmeni 2: “Hayır kazanımları değiştirmedim aynı programdan devam ettim.”

Viyola Öğretmeni 5: “Kazanımları bir eserin nota çözümleme kısmıyla kısıtlı tutum. Dijital ekrandan ulaştığım için aslında sınıf ortamından daha rahat ettiğim zamanlar oldu. Çalgı eğitiminin teorik kısmının üstünde durdum.”

Viyola Öğretmeni 6: “Uygulama dersi olduğu için kamera açık işledik. Evet ders içeriğini kazanım boyutunda oldukça aşağı seviyelerde tutmamız gerekti. Dolayısıyla hedef kazanımlara pek ulaşamadık.”

Viyola Öğretmeni 7: “Kazanımlar konusunda hiçbir zaman birebir gidilmiyor. Uzaktan eğitimde de değişmedi bu süreç. En çok müdahale ettiğimiz sınıflar 9. sınıflar oldu.”

Viyola Öğretmeni 8: “Evet ders içeriğimi değiştirdim. Birlikte çalamadığımız için entonasyon konusunda etüt ve eserleri videolar halinde çektim onlara gönderdim. Kameranın içine sığmak çok zor oldu. Youtube’da videolar gönderdim ve teknik konularda videolardan yararlanmalarını istedim. Videolarla desteklemeye çalıştım.”

Bu soruya verilen cevaplar incelendiğinde, 1. ve 9. viyola öğretmenlerinin kazanımlarda değişikliğe gittiği, geriye kalan diğer öğretmenlerin kazanımlar üzerinde değişikliğe gitmedikleri fakat kazanım boyutunda beklentilerinin farklı olduğu anlaşılmaktadır. 6. viyola öğretmeni uzaktan eğitimde kazanımlara ulaşamadığını,

kazanım boyutunda beklentilerini yüz yüze eğitime göre aşağı seviyelerde tuttuğunu belirtmiştir. Uzaktan eğitimde yüz yüze eğitimde kullanılan kazanımların daha basit hale getirilmesi gerektiği düşünülebilir. 7. viyola öğretmeni kazanımların yüz yüze eğitimde de birebir işlenmediğini, bu sürecin uzaktan eğitim sürecinde de değişmediğini belirtirken; 8. viyola öğretmeni dersin içeriğini değiştirdiğini, daha verimli olabilmek adına etütleri ve eserleri videolar halinde öğrencilere gönderdiğini belirtmiştir. 5. viyola öğretmeni de uzaktan eğitim derslerindeki kazanımları, eserlerin notalarını okutarak ve çözümlemelerini yaptırarak işlediğini söylemektedir. Buradan yola çıkarak öğretmenlerin daha verimli olabilmek adına farklı çözümler ürettiği ve yüz yüze eğitime göre kazanım boyutunda beklentilerini düşürdüğü görülmektedir. Genel olarak öğretmenlerin gerek kazanımlarını basitleştirerek, gerekse kazanım içeriklerini değiştirerek derslerini işlediğini söyleyebiliriz.

Soru 9. “Uzaktan viyola eğitiminde dersin içeriğine göre uyguladığınız farklı öğretim yöntem ve teknikleri nelerdi? Bu yöntem ve tekniklerden bahseder misiniz?”

Viyola dersi öğretmenlerinin görüşleri:

3. Viyola Öğretmeni: “Farklı bir yöntem uygulamadım. Yüz yüze olduğu gibi gösterip yaptırma tekniğini uygulamaya devam ettim.”
5. Viyola Öğretmeni: “Çalgı teorik kısmıyla alakalı olan bona, solfej kısmına daha çok ağırlık verdim. Sebebi okunan ve algılanmış bir eserin daha iyi çalınabileceğini düşünüyorum.”
6. Viyola Öğretmeni: “Viyola sanatçılarının konser videolarını paylaşmak diyebilirim. Bunu sınıf içinde yapmamız mümkün olmuyor.”
7. Viyola Öğretmeni: “Gösterip yaptırmayı sıklıkla kullandık. Bağlantı problemlerini aşabilmek için etütleri eserleri video kaydı ile gönderdik. Ya da daha ayrıntılı kayıtlar alarak youtube ortamına aktarıp yüksek çözünürlükle izlemelerini hedefledik.”

Bu soruya verilen cevaplarda, 3, 4, 8 ve 9. viyola öğretmenlerinin farklı bir yöntem geliştirmedikleri görülmektedir. 8. viyola öğretmeni kamera açılarından ve çözünürlükten dolayı ödevleri youtube platformuna yükleyip öğrencilere gönderdiğini belirtmiştir. 6. viyola öğretmeni sanatçıların konser videolarını paylaşmış ve bu durumun ders içinde mümkün olmadığını söylemiştir. 5. viyola öğretmeni çalgının teorik kısmıyla alakalı bona ve solfeje ağırlık verdiğini söylemiştir. Bu soruda 5, 6, 7 ve 8. viyola öğretmelerinin farklı yöntem ve teknikler kullanarak derslerini daha işlevsel hale getirmeye çalıştıkları görülmektedir. Buradan yola çıkarak dersleri için daha çok çaba sarf eden ve çalışan öğretmenlerin farklı yöntem ve tekniklerle derslerini işlemeye çalıştıklarını söyleyebiliriz. Öğretmenler, farklı arayışlara girerek uygulamalı olarak

yapılan enstrüman derslerini daha anlaşılır ve işlevsel hale getirmeye çalışmışlardır. Uzaktan eğitimde de gösterip yaptırma tekniğinin kullanıldığı görülmektedir. Farklı yöntemler geliştiren öğretmenlerin, yüz yüze derslerinde zaman bulamadıkları için yapamadıkları uygulamaları, uzaktan eğitimle daha rahat yapabildikleri görülmektedir. Buradan yola çıkarak yüz yüze ve uzaktan eğitimin iç içe olduğu bir eğitim modelinin enstrüman eğitimini daha etkili kılabilceği düşünülebilir.

Soru 10. “Uzaktan eğitim sürecinde sınavlarınızı nasıl yürüttünüz?”

Viyola dersi öğretmenlerinin görüşleri:

Viyola Öğretmeni 1: “Video isteyerek ile puan verdim.”

Viyola Öğretmeni 2: “Okulların açıldığı dönemde sınavlarımı yüz yüze yapabildim fakat sınavları komisyon olarak değil bireysel olarak yaptık.”

Viyola Öğretmeni 5: “Uzaktan eğitimde öğrencilerle solfej ve bona yaptırdığımı söylemiştim. Bundan dolayı sınavları da solfej ve bona yapmalarını isteyerek yaptım. Sınavlarımı açıldığımız dönemde yüz yüze yapabildim.”

Ordu Fatma Öğretmen 8: “Açıldığımız zaman yüz yüze yaptık çalgı çalma haricinde derse katılımı ve süreci değerlendirerek not verdim. Komisyonla yapamadık bireysel değerlendirdik.”

Uzaktan eğitim sürecinde sınavlarınızı nasıl yürüttünüz sorusuna verdikleri cevaplar incelendiğinde 1. ve 3. viyola öğretmenlerinin, öğrencilerden video isteyerek sınav yaptığı; 4, 5, 7, 8 ve 9. viyola öğretmenlerinin sınavlarını okulun açıldığı dönemde yüz yüze yaptığı görülmektedir. 6. viyola öğretmeni de, öğrencilerin sorumluluk almaları üzerine değerlendirme yapıp puan verdiğini söylemiştir. Verilen cevaplara bakıldığında, öğretmenlerin sınavlarını yüz yüze, video isteyerek, öğrencilerin sorumluluk almalarına göre farklı kriterlerle yaptıkları görülmektedir. 6. viyola öğretmeni, Milli Eğitim Bakanlığı’nın aldığı kararla, öğrencilerin yıl sonunda geçeceğinin farkında oldukları için notlarını öğrencilerin sorumluluk almaları üzerine verdiğini belirtmiştir. Burada öğretme, bu dönemde öğrencilerinde sorumluluk bilincini kazandırmaya çalışmaktadır. Sorumluluk bilinci kazanan öğrencinin, kendini kontrol edebilme becerisini geliştireceği ve çevresine daha rahat uyum sağlayabileceği düşünülmektedir. Bu becerileri kazanan öğrenci dolayısıyla derslerinde de sorumluluk alıp üzerine düşen görevi yapacaktır. Uzaktan eğitimde öğrencilerin, daha çok sorumluluk almaları yönünde teşvik edilmelerinin yararlı olacağı göz ardı edilmemelidir.

5.4. DÖRDÜNCÜ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR

“Güzel sanatlar lisesi öğretmenlerine göre uzaktan eğitim sürecinde öğretmen ve öğrenci motivasyonu nasıldı?” Şeklinde belirlenen dördüncü alt probleme ilişkin bulgulara, aşağıda yer alan sorularla cevap aranmıştır.

Soru 11. “Yüz yüze eğitim ile kıyasladığınızda uzaktan eğitimde sizin ve öğrencilerinizin motivasyonu nasıldı?”

Viyola dersi öğretmenlerinin görüşleri:

Viyola Öğretmeni 2: “Motivasyon anlamında kendimle ilgili bir problemim olmadı. Ama öğrencilerin motivasyonunu yükseltmek için ekstra çalışmalar yaptım...”

Viyola Öğretmeni 3: “Uzaktan eğitimde yüz yüze eğitime nazaran motivasyonum kötüydü çünkü öğrenciyle birebir iletişim kurarak ders yapmayı seven bir öğretmenim. Öğrencilerimin de motivasyonu oldukça düşüktü.”

Viyola Öğretmeni 6: “Değişkendi. Önceleri bilgisayarı iyi kullanmak, zamanla yarışmak, EBA’ya hakim olmak vs. bir çok konuda bocaladık. Bir süre sonra alıştık, ancak elbette ki okullar açılınca çalışma motivasyonumuz çok daha arttı.”

Viyola Öğretmeni 9: “Başlangıçta motivasyonlar yüksekti. İlk zamanlarda derslerin ev ortamında online derslerin yürütülmesi bizleri motive etti açıkçası. Fakat pandeminin uzaması, aksaklıklar ve dersin işlenememesi motivasyonu düşürdü.”

Bu soruda 1, 2 ve 5. viyola öğretmenleri motivasyon anlamında sorun yaşamadıklarını belirtirken; 6. viyola öğretmeni hem kendisinin hem de öğrencilerinin motivasyonunun yüz yüze eğitime nazaran daha düşük olduğunu belirtmiştir. 3, 4, 7, 8 ve 9. viyola öğretmenleri, online eğitimin evde yapılmasının ilk başlarda motive ettiğini fakat sürecin uzamasıyla kendilerinin ve öğrencilerinin motivasyonlarının düştüğünü söylemişlerdir. Pandemi sürecinde sürecin uzamasının, öğretmen ve öğrencilerde üzerinde motivasyon düşüklüğüne yol açtığı söylenebilir. Okullara göre öğrenci ve öğretmen motivasyonlarının değişkenlik gösterdiği görülmektedir.

Soru 12. “Uzaktan eğitim süreciyle ilgili eklemek istediğiniz başka düşünceleriniz varsa lütfen belirtiniz.”

Viyola dersi öğretmenlerinin görüşleri:

Viyola Öğretmeni 1: “Bundan sonraki dönemde de uzaktan eğitim hayatımızda olursa derslere katılım zorunlu olmalı, direkt sınıf geçme olmamalı.”

Viyola Öğretmeni 3: “Bu sürecin ilk kurbanları bizlerdik. İnsanlar pandemiye ve bu süreci öğrendi. Bir daha böyle bir durumla karşılaşılsa daha sağlıklı yürütülebileceğini umuyorum.”

Viyola Öğretmeni 5: “...Tam süreç olgunlaştıramamışken uzaktan eğitim süreci bitti. Bundan sonraki hayatımızda uzaktan eğitim sürecinin tekrar

hayatımızda olması durumunu göz alarak özellikle internet altyapısı, öğrencinin internete bağlanacağı cihazlar, gibi sorunları çözerek bu süreç yürütülmelidir.”

Viyola Öğretmeni 6: “Öğretmenler olarak, elimizden geleni yaptığımız, gece gündüz çalıştığımız, ekrana bağımlı olduğumuz bir dönemdi. Ne yazık ki bu kadar çalışmaya yeterli verimi alamadık öğrenciler tarafından. Bunun sebebinin biraz da veliler olduğunu söyleyebilirim. Öğrencilerde yeterli ilgilenilmedi, takip edilmedi. Online eğitim döneminde dersler yeterince önemsenmedi.”

Viyola Öğretmeni 7: “Sağlam bir geniş bant altyapısı ve birden fazla açıyla görüntü aktarımı yapabilen kameralarla uzaktan eğitim mümkündür ve dünya buna evrilmektedir...”

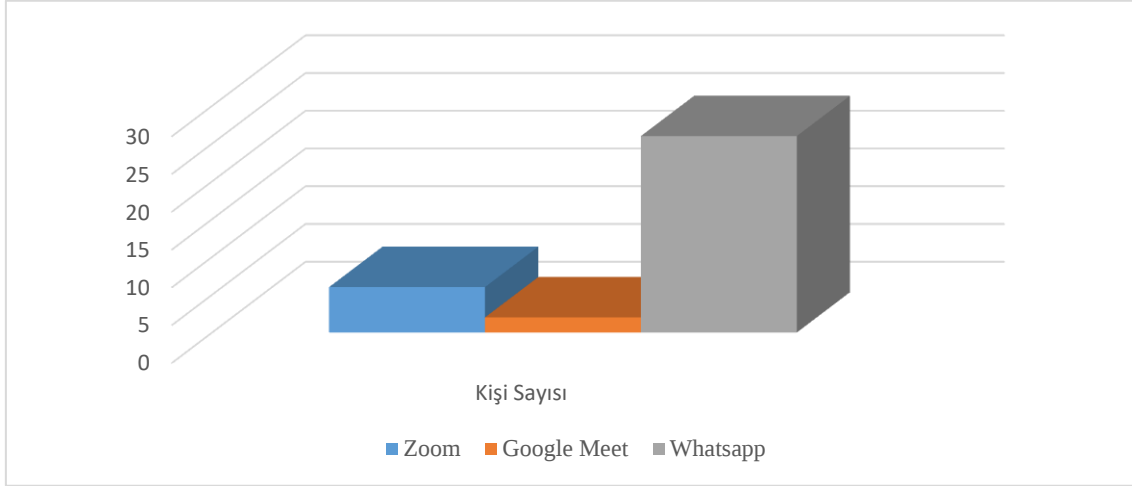
Bu soruda, 4. ve 8. viyola öğretmenleri herhangi bir görüş belirtmemişlerdir. 1. viyola öğretmeni uzaktan eğitimin devam etmesi halinde derslere devam etmenin zorunlu olması gerektiğini söylerken; 5. viyola öğretmeni, ilk defa yapılmasının acemiliğini yaşadığımızı, bundan sonraki süreçlerde daha verimli olabileceğini belirtmiştir. 7. viyola öğretmeni, Dünya’nın uzaktan eğitime evrildiğini, pandemiyle uzaktan eğitimde deneyim kazanıldığını, bir daha uzaktan eğitim süreci yaşanılırsa internet alt yapısı sorunları ve öğrencilerin uzaktan eğitime bağlanacağı cihazların temin edilerek daha sağlıklı bir uzaktan eğitim süreci geçirilebileceğini söylemiştir. 6. viyola öğretmeni uzaktan eğitim sürecinde öğretmenlerin tüm çabalarına karşılık yeterli verim alınamadığını, bunun sebeplerinden birinin de velilerin yeterince çocuklarıyla ilgilenmemesinden kaynaklandığını belirtmiştir. 2. viyola öğretmeni ise yüz yüze eğitimin daha verimli olduğunu söylemiştir. Öğretmenler uzaktan eğitim süreciyle ilgili farklı farklı görüşler bildirmenin yanında, 3 ve 5. viyola öğretmenleri uzaktan eğitimde geçirilen dönemin acemilik süreci olduğu, bir daha bu sürecin yaşanması halinde daha deneyimli ve verimli bir süreç geçirecekleri yönünde görüş belirtmişlerdir.

5.5. BEŞİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR

“Güzel sanatlar lisesi viyola öğrencilerinin uzaktan eğitim süreci nasıl işlemiştir?” Şeklinde belirlenen beşinci alt probleme ilişkin bulgulara, aşağıda yer alan sorularla cevap aranmıştır.

Soru 1. “Uzaktan eğitim sürecinde katıldığınız derslerde EBA haricinde farklı programlar (Zoom, Adobe connect, Google Hangouts, Google Meet, Skype vb.) kullanıldı mı? Kullanıldıysa hangileri kullanıldı? Bu programlar uzaktan eğitim sürecinden önce de kullanabiliyor muydunuz?”

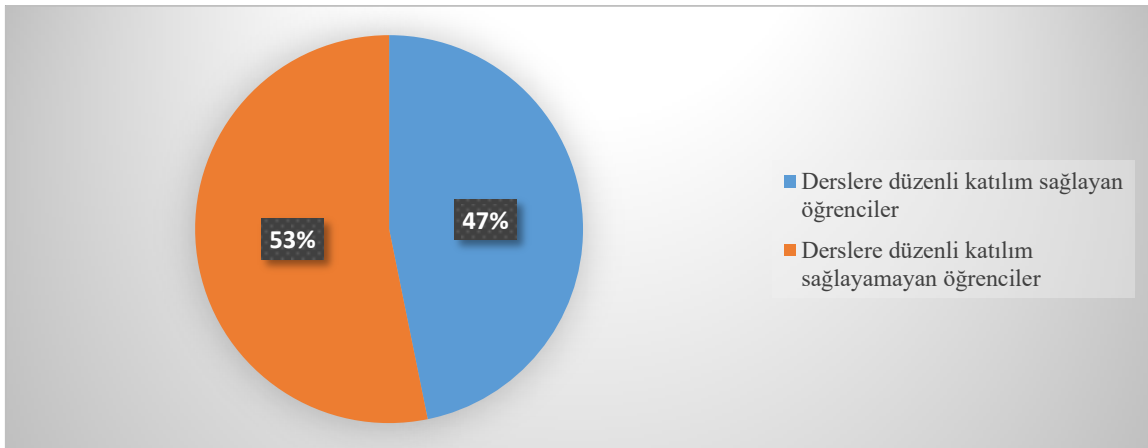
Şekil 10. Öğrencilerin Uzaktan Eğitimde Kullandığı Programlar

Şekil 10’da, öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinden önce farklı internet programları kullanabilme durumlarına bakıldığında, en çok kullanılan programın Whatsapp (26 öğrenci) olduğu görülmektedir. Bu programın yanında Zoom (6 öğrenci) ve Google Meet (2 öğrenci) programlarını kullanan öğrencilerin de olduğu anlaşılmaktadır. Şekil 10’a bakıldığında, Zoom programının pandemi sürecinde bütün öğrenciler tarafından kullanıldığı görülmektedir. Bu doğrultuda öğrencilerin çoğunun Zoom programını uzaktan eğitim sürecinde öğrendiği söylenebilir. Google Meet sadece Denizli Güzel Sanatlar Lisesi tarafından kullanılmıştır. Bu okuldaki viyola öğrencilerinin Zoom programının yanında Google Meet programını da uzaktan eğitim sürecinde öğrendikleri söylenebilir.

Soru 2. “Uzaktan eğitim sürecinde viyola derslerinize düzenli olarak katılım sağlayabildiniz mi? Eğer katılım sağlayamadıysanız bunun nedenlerini açıklar mısınız?”

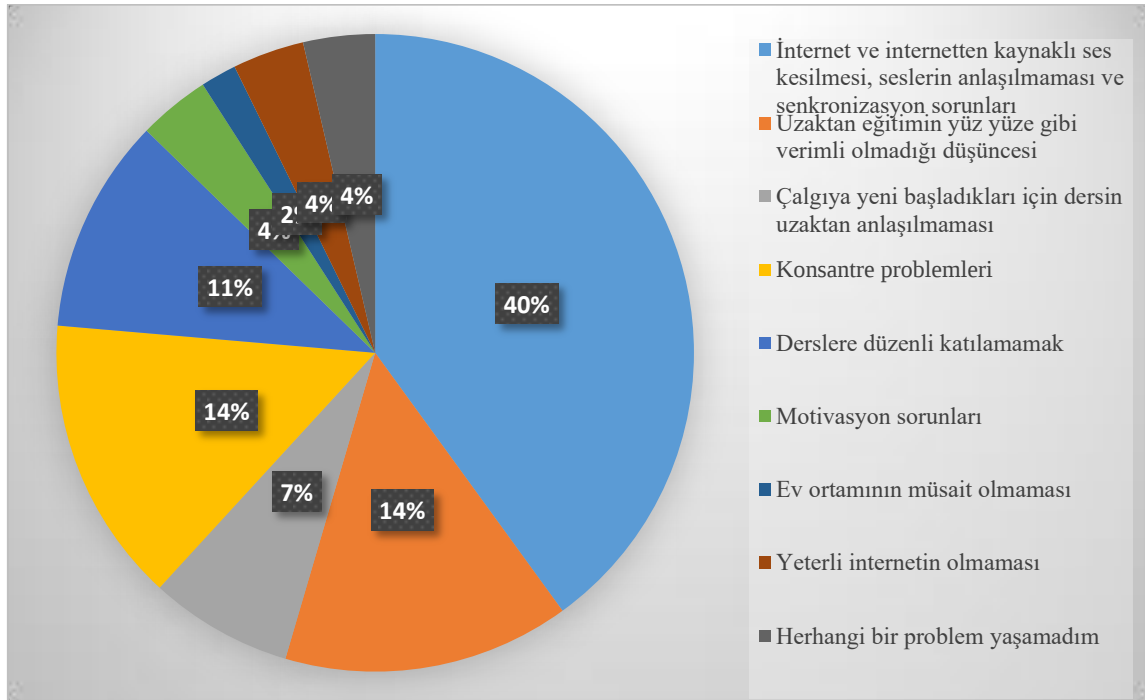
Şekil 11. Öğrencilerin Uzaktan Eğitime Katılabilme Durumları

Şekil 11'e göre öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinde derse katılabılme durumlarına bakıldığında, 47 öğrenciden 22 (%47) öğrencinin derslere düzenli olarak katıldığı, 25 (%53) öğrencinin derslere düzenli katılamadığı görülmektedir. 16 öğrenci internet altyapısının olmadığını, 3 öğrencinin ev ortamının müsait olmadığını, 1 öğrencin derse katılacak cihazının olmadığını, 1 öğrenci konsantre problemleri yaşadığını, 1 öğrenci pandemi sürecinde çalıştığını, 3 öğrenci pandemi sürecinde dersti anlayamadığını, 1 öğrenci sağlık problemi yaşadığını ve 1 öğrenci de motivasyon problemi yaşadığını belirtmiştir. Öğrenciler bu sebeplerle derslere düzenli katılamadıklarını söylemiştir. Bu soruda bazı öğrenciler birden fazla problem yaşadığı görülmektedir. Diğer ülkelerde olduğu gibi bizim ülkemiz de pandemi sürecine hazırlıklı değildi. Pandemi sürecinde Milli Eğitim Bakanlığı internet altyapısı iyileştirmeleri, cihaz temini gibi çalışmalar yürütmüştür fakat bu araştırma bulgusuna bakıldığında, bu konuda tam olarak başarıya ulaşamadığı söylenebilir. Şekil 3 incelendiğinde, viyola derslerine düzenli katılamayan (%53) öğrencilerin oranının oldukça yüksek olduğu görülmektedir. Bu durumdan kaynaklı olarak öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinde sürecinde çalgılarında gerileme yaşadıkları düşünülebilir.

Soru 3. “Uzaktan Eğitim Sürecinde Viyola Derslerinizde Ne Gibi Zorluklarla Karşılaştınız?”

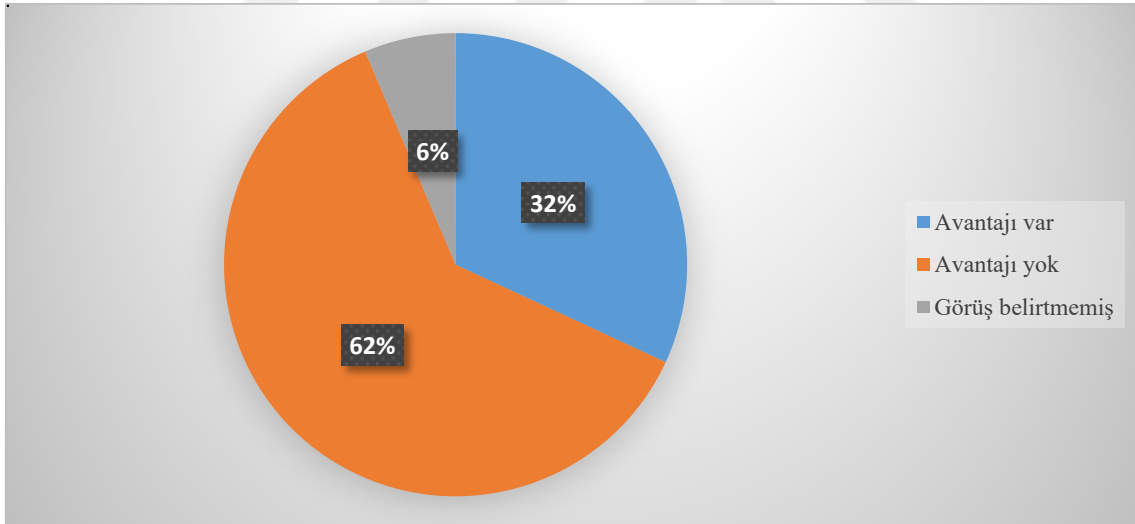
Şekil 12. Viyola Öğrencilerinin Uzaktan eğitimde Yaşadığı Zorluklar

Viyola öğrencilerinin uzaktan eğitim sürecinde karşılaştıkları genel problemler şekil 4'te görülmektedir. Şekil 4'da görüldüğü gibi 22 (%40) öğrenci internet ve internetten kaynaklı ses kesilmesi, seslerin anlaşılmaması ve senkronizasyon sorunları yaşadıklarını, 8 (%15) öğrenci uzaktan eğitimin anlaşılmaması ve yüz yüze olduğu kadar verimli olmamasından kaynaklı sorunlar yaşadıklarını, 8 (%15) öğrenci ise konsantre problemleri yaşadıklarını belirtmişlerdir. Bunların yanında 4 (%7) öğrenci çalgıya yeni başladıkları için uzaktan eğitim sürecinde dersleri anlayamadıklarını, 2 (%4) öğrenci internetleri yeterli olmadığı ve 1 (%2) öğrenci de ev ortamının müsait olmadığı için derslere düzenli katılamadığını ve 2 (%4) öğrenci de derslere hiç katılım gösteremediğini belirtmiştir. 2 öğrenci haricindeki kalan 45 öğrencinin uzaktan eğitimde çeşitli sorunlar yaşadığı ve bazı öğrencilerin birden fazla problem yaşadığı görülmektedir.

Soru 4. “Uzaktan eğitim sürecinde viyola derslerinizin avantajlı yanlarından bahseder misiniz?”

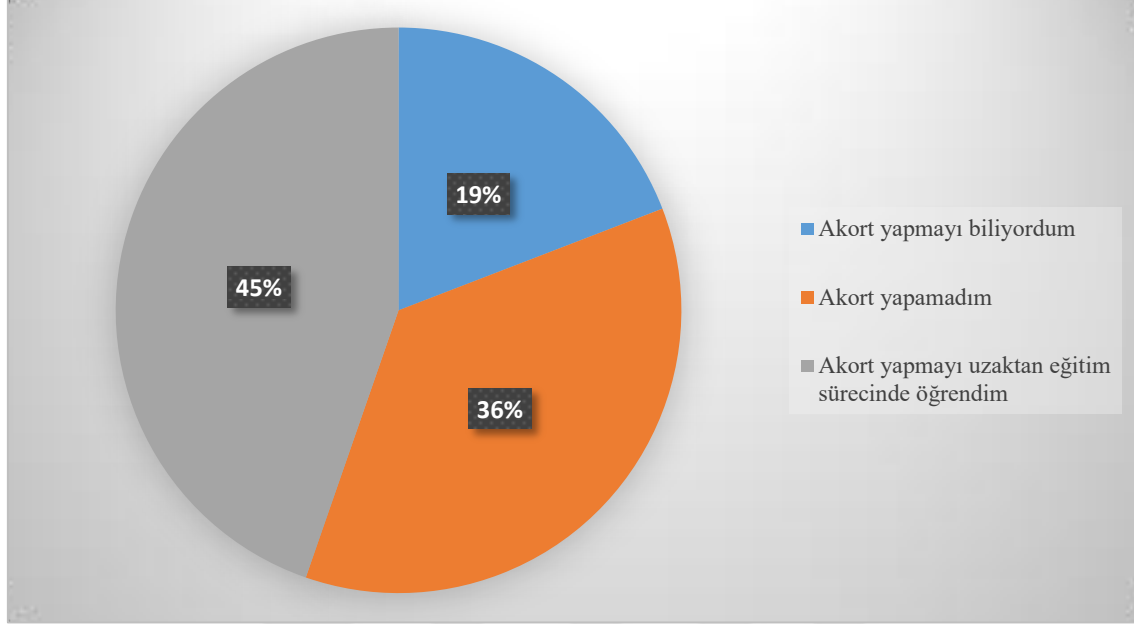
Şekil 13. Öğrencilerin Uzaktan Eğitimdeki Avantajları

Bu soruda şekil 13 de görüldüğü gibi öğrencilerin %62'si avantajı yok, %32'si avantajı var yönünde görüş belirtirken % 6'sı ise görüş belirtmemiştir. Avantajı var diyen 5 öğrenci ev ortamında katıldığı için uzaktan eğitimin avantajlı olduğu, 1 öğrenci uzaktan eğitimde derslerin online olduğu için gerginlik yaşamadığı, 1 öğrenci ders saatleri dışında da öğretmeniyle ders yaptığı, 1 öğrenci uzaktan eğitimde katılım az olduğu için öğretmeniyle birebir ders yaptığı ve 3 öğrenci ise zaman açısından avantaj sağladığı için uzaktan eğitimin avantajlı taraflarının olduğunu belirtmiştir.

Soru 5. “Uzaktan eğitim sürecinde enstrümanınızın akordunu yapabildiniz mi? Yapamadığınız durumlarda derse nasıl katıldınız ve çalışmalarınızı nasıl yürüttünüz?”

Şekil 14. Viyola Öğrencilerinin Uzaktan Eğitimde akort Yapabilme Durumları

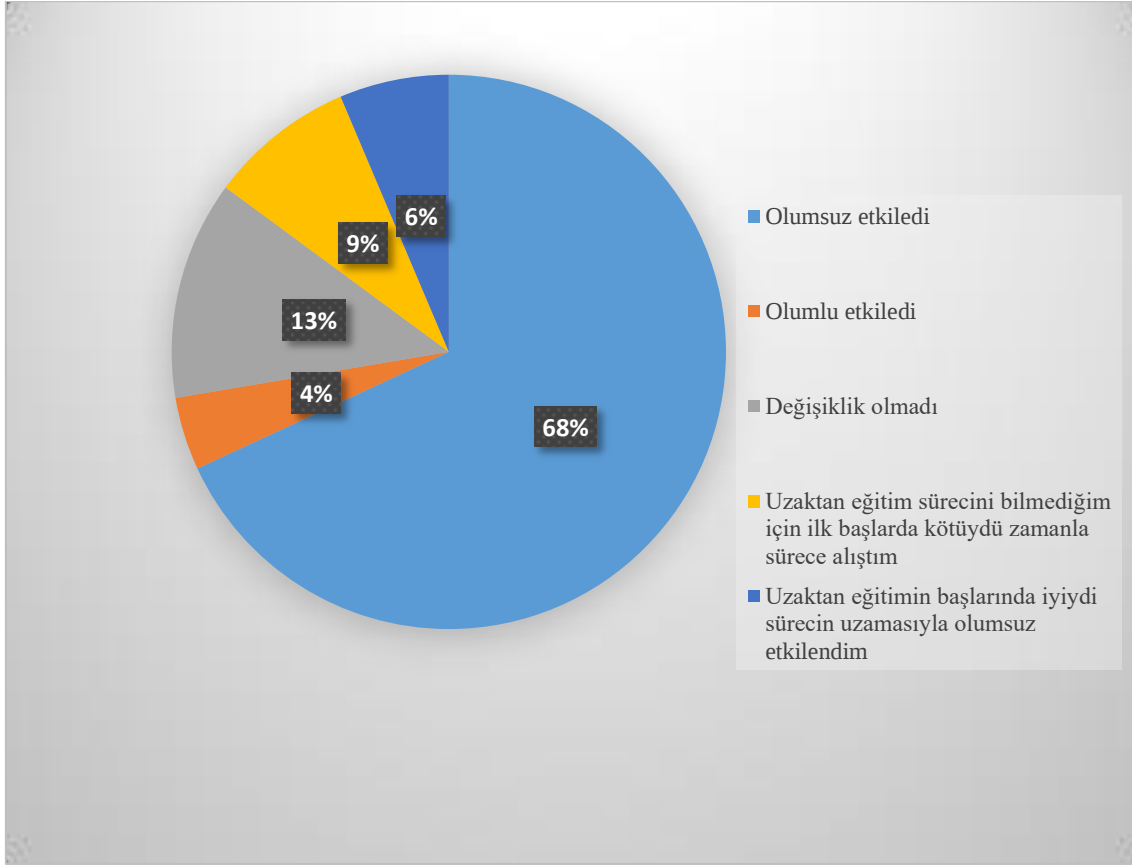
Uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin akordunu yapabilme durumu Şekil 14’de görülmektedir. Şekil 14’e bakıldığında, 9 (%19) öğrencinin çalgısının akordunu yapabildiği, 17 (%36) öğrencinin ise çalgısının akordunu yapamadığı görülmektedir. 21 (%45) öğrenci, akort yapmayı uzaktan eğitim sürecinde öğrendiğini belirtmiştir. Çalgısının akordunu kendi yapmak zorunda kalan öğrencilerin bir süre sonra akort yapmayı öğrenerek akort problemini çözebildiği görülmektedir. Yüz yüze eğitimde de belli bir seviyeye gelen öğrencilerden akordunu kendisinin yapması istenmeli ve akort sorumluluğunun öğrenciye verilmesinin gerekli olduğu düşünülmektedir. Uzaktan eğitimde akordunu yapamayan öğrenciler entonasyon problemi yaşayabilir. Akortsuz çalınan enstrüman, seslerin yanlış algılanması problemini de beraberinde getirir. Akortsuz enstrümanla sesleri bulmak isteyen öğrenci, parmaklarını doğru yerlere basamayacaktır, dolayısıyla parmak yerleşimi de yanlış olacaktır. Uzaktan eğitimde akordunu yapamayan öğrencilerin bu tür problemleri yaşadıkları düşünülebilir.

5.6. ALTINCI ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR

“Güzel sanatlar lisesi viyola öğrencilerinin uzaktan eğitim sürecindeki genel durumları nelerdir?” Şeklinde belirlenen altıncı alt probleme ilişkin bulgulara, aşağıda yer alan sorularla cevap aranmıştır.

Soru 6. “Uzaktan eğitim süreci viyola dersindeki motivasyonunuzu nasıl etkiledi?”

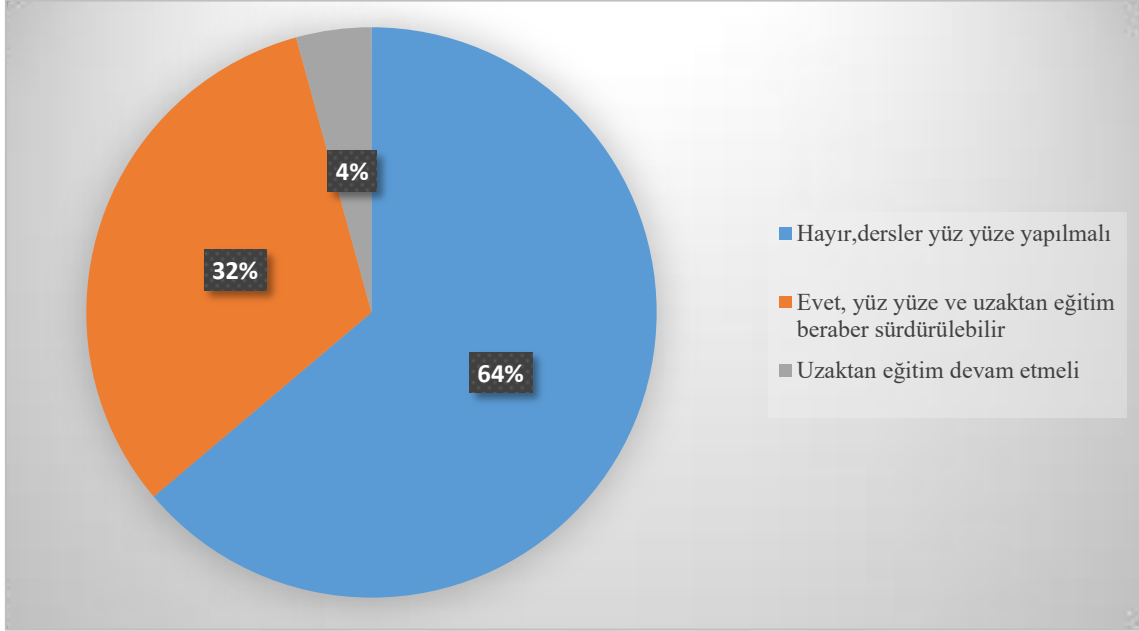
Şekil 15. Viyola Öğrencilerinin Uzaktan Eğitimdeki Motivasyon Durumu

Uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin motivasyonlarının nasıl olduğu Şekil 15’e bakıldığında görülmektedir. 32 (%68) öğrenci, uzaktan eğitim sürecinin viyola dersindeki motivasyonlarını olumsuz etkilediğini belirtirken, 2 (%4) öğrenci, uzaktan eğitim sürecinin viyola derslerindeki motivasyonlarını olumlu yönde etkilediğini söylemiştir. Bu görüşlerin yanında 6 (%13) öğrenci, uzaktan eğitim sürecinde viyola dersindeki motivasyonlarında herhangi bir değişiklik olmadığını belirtirken, 4 (%9) öğrenci, motivasyonlarının başlarda kötü olduğunu zamanla düzeldiğini söylemiş ve 3 (%6) öğrenci de uzaktan eğitimin ilk zamanlarında motivasyonlarının olumlu olduğunu fakat sürecin uzamasıyla olumsuz etkilendiklerini söylemişlerdir. Verilen cevaplar doğrultusunda, genel olarak öğrencilerin uzaktan eğitimdeki motivasyonlarının düşük olduğu ve sürecin uzamasıyla da motivasyon düşüşlerinin arttığı görülmektedir.

Soru 7. “Uzaktan eğitim ile yüz yüze eğitim birlikte sürdürülmeli mi? Neden?”

Şekil 16. Uzaktan Eğitimde Viyola Öğrencilerinin Uzaktan Eğitim ve Yüz Yüze Eğitim Devam Etmeli ile İlgili Görüşleri

Uzaktan eğitimin yüz yüze eğitim ile birlikte devam etmeli mi? Sorusuna verilen cevaplar Şekil 8’de görülmektedir. Şekil 8’e bakıldığında, 30 (%64) öğrenci, yüz yüze eğitimin devam etmesi gerektiği, 15 (%32) öğrenci, derslerin uzaktan ve yüz yüze beraber sürdürülebilir olduğu ve 2 (%4) öğrenci de uzaktan eğitimin devam etmesi gerektiği yönünde görüş belirtmişlerdir. Yüz yüze eğitimin devam etmesi gerektiğini söyleyen 9 öğrenci, dersleri yüz yüze daha iyi anladığını, 2 öğrenci de temeli olmayan öğrencinin uzaktan eğitimde enstrüman eğitimine başlamasının zorlu olabileceğini ifade etmiştir. Beraber devam etmesi gerektiğini söyleyen 4 öğrenci, viyola derslerinin yeterli olmadığını, bu durumun uzaktan eğitimle desteklenerek daha fazla ders yapılması gerektiğini, 2 öğrenci, hava şartlarının iyi olmadığı durumlarda derslerin uzaktan eğitimle yapılabileceğini, 6 öğrenci ise internet altyapısının sağlıklı olduğu süreçte derslerin beraber yürütülebileceğini söylemiştir. Uzaktan eğitimin devam etmesi gerektiğini söyleyen 2 öğrenci, uzaktan eğitimde kendilerini daha rahat hissettiklerini ve dersleri daha iyi anladıklarını ifade etmişlerdir.

Soru 8. “Uzaktan eğitim süreci ile ilgili belirtmek istediğiniz başka hususlar varsa lütfen belirtiniz”

Bu soruda 13 öğrenci, yüz yüze eğitimin daha verimli olduğunu düşündükleri için uzaktan eğitim sürecinin bir daha yaşanmaması temennisinde bulunmuştur. 1

öğrenci, uzaktan eğitim sürecinde okullarının süreci nasıl yönetebilecekleri konusunda seminer veya konferanslar yapmadığını bundan dolayı okullarının bu süreçte destek olmadığını belirtmiştir. Bunların yanında 2 öğrenci, internet alt yapısı gibi problemlerin aşılması halinde bir dahaki uzaktan eğitim sürecinin daha iyi olacağını ifade etmişlerdir. Geriye kalan 31 öğrenci görüş belirtmemiştir.

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu araştırma, Türkiye’deki Güzel Sanatlar Liselerinde uygulamalı bir ders olan viyola dersinin uzaktan eğitim sürecinde nasıl yapıldığını, bu süreçte derslerde karşılaşılan sorunların ve bu sorunlara ilişkin çözüm önerilerinin neler olabileceğini ortaya koymak, ayrıca Covid-19 sürecinden önce çok kullanılmayan uzaktan eğitimin yüz yüze geçilen bu dönemde de nasıl kullanılabileceğine ve uzaktan eğitime tekrar geçilmesi durumunda derslerin nasıl işlenebileceğine dair fikir vermesi amacıyla yapılmıştır. Bu amaçla elde edilen sonuçlar şunlardır.

Birinci Probleme İlişkin Sonuçlar

Elde edilen bulgularda, 9 öğretmen arasından sadece 1 viyola öğretmenin uzaktan eğitim başlamadan önce bu sürece dair bilgisinin olduğu, buna göre viyola öğretmenlerinin çoğunluğunun uzaktan eğitimi nasıl işleyeceğine dair pandemi öncesi bilgi sahibi olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Covid-19 pandemisi ile birlikte öğretmenlerin uzaktan eğitim hakkında daha çok bilgi sahibi olduğu ve derslerini nasıl işleyeceklerine dair kazanım elde ettikleri düşünülmektedir. Aksoy, Güçlü ve Nayır (2020) yaptıkları araştırmada, Milli Eğitime bağlı özel kursların pandemiden önce uzaktan eğitim yöntemi kullanmadığı, pandemiyle birlikte uzaktan eğitime geçtikleri ve bu süreçte uzaktan eğitim hakkında daha çok bilgi sahibi oldukları sonuçlarına ulaşmışlardır. Aksoy, Güçlü ve Nayır’ın ulaştığı sonuç ile bu araştırmanın bulgusu örtüşmektedir.

Uzaktan eğitim sürecinde öğretmenlerin hepsinin Milli Eğitim Bakanlığının bir platformu olan EBA harici programlar kullandıkları, EBA haricinde en çok Whatsapp ve Zoom programlarının kullanıldığı, uzaktan eğitim sürecinin başlarında öğretmenlerin EBA’da kopma, bağlanamama gibi problemler yaşadıkları için farklı platformlara yöneldikleri ve kullandıkları sonuçlarına varılmıştır.

İkinci Probleme İlişkin Sonuçlar

Elde edilen bulgulara göre, öğrencilerin başlarda uzaktan eğitime katılımlarının iyi olduğu fakat uzaktan eğitim sürecinin uzamasıyla katılımların düştüğü, öğrencilerin internet alt yapısı sorunları yaşadığı, kırsal kesimde ikamet eden öğrencilerin ise internetleri ve katılacak cihazları olmadığı için derslere katılamadığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Tulgay (2021) yaptığı çalışmada, uzaktan eğitimde derse katılımın az olduğu, internet ve bilişim aygıtları bulunmayan öğrencilerin derse katılamadığı, bunun

fırsat eşitsizliğine neden olduğu sonuçlarına ulaşmıştır. Gökçe'nin (2022) yaptığı araştırmada, müzik alanında uzaktan eğitim teknolojisi araç ve ortamları için gerekli kaynaklara ve olanaklara sahip olmadığını düşünen ya da bu konuda kararsız olanların oranının da oldukça yüksek olduğu tespit edilmiş, henüz ekonomik özgürlüğünü kazanmamış olan öğrencilerin bu tür teknolojik materyallere ulaşma konusunda zorlandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Bunların yanında Gönülcan'ın (2023) yapmış olduğu çalışmada, müzik eğitiminin uygulamaya yönelik bir ders olması sebebiyle, uzaktan eğitim yoluyla kısmen sürdürülebileceği, eğitimin uzaktan eğitimle sürdürülebilmesi için internet alt yapısı, ekipman eksikliği gibi eksikliklerin giderilmesi gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır. Tulgay (2021), Gökçe (2022) ve Gönülcan'ın (2023) ulaştığı sonuçlar ile bu araştırmanın bulguları benzerlik göstermektedir.

Uzaktan eğitimde öğrencilerin bütünsel olarak gözlenemediği ve duruş ve tutuş kontrolünde zorluklar yaşandığı tespit edilmiş, internet altyapısı ve senkronizasyon problemleri nedeniyle derslerin sağlıklı yürütülemediği sonuçlarına ulaşılmıştır. Topalak'ın (2021) yapmış olduğu çalışmada, katılımcıların teknolojik programlardan kaynaklanan senkron hataları, cihazlara ulaşma, alt yapı ve internet erişimi gibi sorunlar yaşadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Topalak'ın (2021) sonuçlarıyla bu araştırmanın bu bulgusu benzerlik göstermektedir.

Zaman yönetimi açısından bazı öğretmenlerin avantaj yaşadıkları, günlük hayatlarında kendilerine daha çok vakit ayırdıkları ve kişisel gelişimleri için zaman buldukları sonucuna ulaşılmıştır. İnal, Sakarya ve Zahal'ın (2021) yapmış oldukları araştırmada, Covid-19 sürecinin, öğretmenlerin kendilerini mesleki bakımdan geliştirebilmeleri için daha çok zaman kazandırdığı sonucuna ulaşılmıştır. İnal, Sakarya ve Zahal'ın (2021) ulaştığı bu sonuç ile araştırmanın bu bulgusu örtüşmektedir. Bunların yanında araştırmada öğretmenlerin, materyal yönünden daha rahat oldukları, istedikleri materyalleri anında öğrencilere yansıtabildikleri için zaman kaybı yaşamadıkları sonuçlarına ulaşılmıştır. Ayrıca çalgı derslerinde çalışmaya vakit bulunamayan bona, solfej ve nota analizi gibi konulara uzaktan eğitimde daha çok yer verildiği tespit edilmiştir. Orhan'ın (2022) yaptığı çalışmada, uzaktan eğitim sürecinde teori derslerinin sorunsuzca işlenebildiği, uygulama derslerinin ise daha güç olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Orhan'ın (2022) ulaştığı sonuç ile bu araştırmanın bulgusu örtüşmektedir.

Üçüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Uzaktan eğitimde öğretmenlerin kazanımları nasıl işlediklerine bakıldığında; öğretmenlerin genel olarak uzaktan eğitim sürecinde kazanımlardaki beklentilerini düşük tutukları sonucuna ulaşılmıştır. Kazanımları değiştiren ve beklentilerini düşük tutan öğretmenlerin yanı sıra kazanımlarla ilgili değişiklik yapmayan öğretmenlerin de olduğu tespit edilmiştir. Öğretmenlerin, uzaktan eğitimi daha işlevsel hale getirmek için farklı yöntem ve teknikler kullandıkları görülmüş ve uzaktan eğitimde gösterip yaptırma tekniğini daha çok kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Can ve Urhal'ın (2009) araştırmasında, yay tutuş ve çekiş öğretirken eğitimcilerin %76'sının anlatım ve gösterip-yaptırma tekniği uyguladığı sonucuna ulaşılmıştır. Can ve Urhal'ın (2009) ulaştığı sonuç ile araştırmanın sonucu örtüşmektedir.

Dördüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Elde edilen bulgulara göre, öğretmenlerin yoğunluğunun uzaktan eğitim sürecinin uzamasıyla motivasyonlarının düştüğü tespit edilmiştir. Yüz yüze eğitime geçilen bu zamanlarda ders saatlerinin yetersizliği sebebiyle video paylaşımları yaparak, uzaktan eğitimi yüz yüze eğitimi desteklemek amacıyla kullanılmasının eğitim – öğretimin kalitesini artıracak ve yüz yüze eğitimin mümkün olamayacağı (depresyon, pandemi gibi olağan dışı sebepler) durumlarda uzaktan eğitimin ve yüz yüze eğitimin birlikte (hibrit olarak) kullanılmasının faydalı olacağı sonuçlarına ulaşılmıştır. Sakarya ve Zahal (2020) araştırmalarında, derslerin eşzamanlı ve eş zamanlı olmayan şekilde harmanlandığı bir hibrit program uygulanmasının daha doğru olacağı, öğrenciler arasında fırsat eşitliğinin sağlanması gerektiği sonucuna ulaşmışlardır. Sakarya ve Zahal'ın (2020) ulaştığı bu sonuçlar ile bu araştırmanın bulguları örtüşmektedir.

Beşinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Uzaktan eğitimde öğrencilerin yoğunluğunun çeşitli sebeplerle derslere düzenli katılmadığı ve çalgılarını akortlamada zorlandıkları tespit edilmiş, akordunu yapamayan öğrencilerin derslerde akort problemine dayalı olarak entonasyon problemi de yaşadıkları tespit edilmiştir. Özellikle 9. ve 10. sınıflarda çalgısına yeni başlayan öğrencilerin bu sorunu daha çok yaşadıkları, bunun yanı sıra çalgısının akordunu yapmak zorunda kalan öğrencilerin (%45) akort yapmayı uzaktan eğitim sürecinde öğrendikleri ve öğretmenlerin internet, senkronizasyon gibi yaşadıkları sorunları aynılarını öğrencilerin de yaşadıkları sonuçlarına ulaşılmıştır. Bu sonuçların yanı sıra

öğrencilerin çoğunluğu (%62) sadece uzaktan eğitim sürecinin avantajlı yanının olmadığı yönünde görüş bildirmiştir.

Altıncı Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Elde edilen bulgulara göre uzaktan eğitim sürecinin, öğrencilerin büyük çoğunluğunun motivasyonlarını olumsuz yönde etkilediği tespit edilmiştir. Soylu'nun (2022) çalışmasında, uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin motivasyon sorunları yaşadıkları sonucuna ulaşılrken, Tuncer'in (2021) yaptığı çalışmada, uzaktan eğitimle uygulamalı ders alan öğrencilerin, uzaktan eğitime karşı olumsuz tutum sergiledikleri sonucuna ulaşılmıştır. Soylu'nun (2022) ve Tuncer'in (2021) bu bulguları ile araştırmanın bu sonucu benzerlik göstermektedir.

Araştırmada öğrencilerin %64'ü uygulamalı derslerin yüz yüze olmasının daha verimli olduğunu belirtmişlerdir. Sarıkaya'nın (2021) çalışmasında, öğrencilerin uygulamalı müzik derslerinin yüz yüze yapılması gerektiği ve teorik derslerin uzaktan eğitim ile verilebileceği fikrinde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Sarıkaya'nın (2021) bu bulgusu ile araştırmanın bulgusu benzerlik göstermektedir. Bunların yanında %32'lik yüzdeye sahip öğrencilerde eğitim-öğretimin yüz yüze fakat uzaktan eğitim destekli olmasının yararlı olabileceğini söylemiştir.

Bu araştırma sonrasında;

1. Öğretmenlerin uzaktan eğitim süreci ile ilgili bilgilendirici seminer vb. eğitimler alması,
2. Uzaktan eğitim sürecine hazırlıklı olmak için öğrencilerin internet altyapısı ve katılacak cihazlarında iyileştirme yapılması,
3. Dersler içinde çok vakit bulunamayan özellikle teorik konuların okul zamanı dışında dersler yapıp uzaktan işlenmesi,
4. Öğretmenlerin derslerini daha işlevsel hale getirmek için farklı yöntem teknikler kullanması,
5. Yüz yüze geçilen bu dönemlerde, derslerin daha etkili kılınması adına öğrencilere okul dışında uzaktan eğitimle video paylaşımları yapılması,
6. Öğretmenlerin uzaktan eğitim süreci içerisinde öğrenciler için motivasyon çalışmaları yapması,
7. Uzaktan eğitim süreçlerine hazırlıklı olmak için öğretmenlerin, özellikle 9. ve 10. sınıflar için çalgı akortlamasını daha erken öğretilmesi,

8. Milli eğitim bakanlığının EBA programının altyapısını güçlendirmesi,
9. Eğitim- öğretimde, uzaktan ve yüz yüze eğitimin beraber kullanıldığı hibrit modelinin geliştirilmesi önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Acar, D. (2022). *Müzik Öğretmeni Adaylarının Uzaktan Çalgı Eğitimine Yönelik Tutumları*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü, Bursa.
- Akın, O. N. (2019). *Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümlerinde Çalgı Eğitimi Viyola Dersinde Motivasyonun Önemine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin Değerlendirilmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Aksoy, Y., Güçlü, O. ve Nayir, A. E. (2020). Özel Müzik Kurslarının Pandemi Sürecindeki Uzaktan Eğitim Durumları. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1), 947-967.
- Albuz, A. (2001). *Viyola öğretiminde geleneksel Türk müziği ses sistemine ilişkin dizilerin kullanımı ve bu sistem kaynaklı çokseslilik yaklaşımları*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Alçın, Ö., C. (2019). *Müzik Öğretmenlerinin Ölçme ve Değerlendirme Sürecine İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Altunışık, R., Coşkun, R., Bayraktaroğlu, S. ve Yıldırım, E. (2004). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri* (Üçüncü Baskı). Sakarya: Sakarya Yayıncılık.
- Arabacı, S. (2021). *Öğretmenlerin Uzaktan Eğitim Algısı Ve Öğrencilerin Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumları*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Erzincan.
- Başpınar, S. (2021). *Müzik Öğretmenleri Ve Müzik Öğretmenliği Son Sınıf Öğrencilerinin Uzaktan Müzik Eğitimine Hazır Bulunma Durumları*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Çanakkale.
- Bektaş, T. (2004). *Başlangıç Viyola Eğitimine İlişkin Yeni Bir Yaklaşım ve Model Önerisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Can Ü., K. ve Urhal N. (2019). Viyolonsel Eğitiminde Başlangıç Yay Tekniklerinin İncelenmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 8(3), 1949-1967.
- Çalışır, F. (2004). *Müzik Dili Sözlüğü*. (Genişletilmiş İkinci Baskı). Ankara: Evrensel Müzikevi.
- Çelenk, K. ve Güven K., A. (2018). Müzik Öğretmeni Görüşleri Doğrultusunda 2018 Müzik Dersi Öğretim Programı 8. Sınıf Kazanımları Üzerine Bir Değerlendirme. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 24 (1), 447-469
- Çuhadar, H. (2009). Kemanda Çalma Teknikleri. *Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18(1), 121-132.
- Delikara, A. (2002). *Ülkemizdeki Eğitim Fakülteleri GSEB Müzik Eğitimi ABD Keman Eğitimi'nde Yaygın Olarak Kullanılan Metodların Keman Eğitimi Ders Programına Yönelik Olarak İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Demir, B., C. (2022). *Uzaktan Eğitim Ortamında Serebral Palsili Çocuklarla Gerçekleştirilen Müzik Etkinliklerine İlişkin Bir İnceleme*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.
- Diñçer, S. (2006). *Bilgisayar Destekli Eğitim Ve Uzaktan Eğitime Genel Bir Bakış*. Akademik Bilişim, ss. 65-68.
- Erem, A.G. (2011). *Ivan Galamian Keman Teknikleri ve 2. Metodunun İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

- Gökçe, O. (2022). *Müzik Alanında Uzaktan Eğitim Teknolojilerinin Kullanılması*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Gönülcan, K. (2023). *Uzaktan Eğitim Sürecinde Müzik Derslerinin Gerçekleştirilmesi Sırasında Karşılaşılan Güçlükler Hakkında Öğretmen Görüşleri (Bartın İli Örneği)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Güneş, M. (2021). *Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Öğrencilerinin Farklı Değişkenlere Göre Memnuniyet Düzeylerinin Araştırılması* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- İnal, İ., Sakarya, G. ve Zahal, O. (2021), Covid-19 Pandemi Döneminde EBA Platformunda Gerçekleştirilen Müzik Derslerine İlişkin Öğretmen Görüşleri. *EJMD Dergisi*, (18), 232-253.
- Kapçak, Ç. ve Çilden, Ş. (2012). Keman Eğitiminde Kullanılan “Fiorillo 36 Etüden” Metodunun Sağ El, Sol El Teknikleri ve Müzikal Dinamikler Açısından İncelenmesi. *GEFAD/GUJGEF Dergisi*, 32 (2), 267-280.
- Karaaslan, K. (2017). *Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Çalgı Bakım ve Onarım Dersi Öğretim Programının Kazanımları Hakkında Öğretmen Ve Öğrenci Görüşleri*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Karahasanoglu ve Yavuz, (2018). *Müzikte Araştırma Yöntemleri* (Birinci Baskı). İstanbul: Berceste Yayınevi.
- Kaya, İ. (2018). *Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Yaylı Çalgılar Öğrencilerinin Çalgılarına Yönelik Tutumlarının Çeşitli Değişkenlerle İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Kolbaşı, G. (2020). *Güzel Sanatlar Lisesi Keman Eğitimi Sürecinde Yaşanan Sorunlara İlişkin Öğretmen Görüşleri*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ondokuz Mayıs Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Samsun.
- Mehmedaliyev, R. (1964). Keman Öğretiminde Sağ El Tutuşu. *K.A.Fortunatov'un kitabına yazdığı giriş makalesi*. 155-165.
- Merdinli, Ö. (1998). *Keman Sol El Tekniğinin Glamian ve Rus Okullarından Örneklerle İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Nalbantoğlu, E., (2007). *Yaylı Çalgılar Öğrencilerinin Performansını Etkileyen Bazı Faktörler ve Ölçme Değerlendirme Yöntemleri Üzerine Bir Araştırma*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Orhan, Ş., Y. (2006). Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Çalgı Eğitiminde Motivasyon. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitimi Fakültesi Dergisi*, 20, 130-136.
- Orhan, U., G., (2022). *Mesleki Müzik Eğitimi Veren Kurumların Uzaktan Eğitim Uygulamalarına İlişkin İnceleme*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.
- Özfindık, Z. (2009). *Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik Bölümlerinde Kullanılan Viyola Metodları Üzerine Bir İnceleme*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Erciyes Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Kayseri.
- Özmenteş, S. (2013). Çalgı Eğitiminde Öğrenci Motivasyonu ve Performans. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 320-331.

- Parasız, G. (2009). Eğitim Müziği Eksenli Keman Öğretiminde Kullanılmakta Olan Çağdaş Türk Müziği Eserlerinin Tespitine Yönelik Bir Çalışma. *Sanat Dergisi*, (15), 19-24.
- Sakarya, G. ve Zahal O. (2020). Covid-19 Pandemi Sürecinde Uzaktan Keman Eğitimine İlişkin Öğrenci Görüşleri. *Turkish Studies*, 15(6), 795-817.
- Sarıkaya, M. (2021). Pandemi Sürecinde Uzaktan Eğitime İlişkin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Öğrencilerinin Görüşleri. *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 27(46), 92-100.
- Sermikli, O. (2022). *Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümlerinde Uzaktan Eğitim Sürecinin Öğrenci Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi: Konya İli Örneği*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ecmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Sever, G. (2014). Bireysel Çalgı Keman Derslerinde Çevrilmiş Öğrenme Modelinin Uygulanması. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 2(2), 27-42.
- Soylu, Y. (2022). *Özengen Müzik Eğitiminde Kullanılan Uzaktan Eğitim Sistemine İlişkin Görüşlerin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.
- Sungurtekin, M. (2010). Motivasyon ve Çalgı Eğitimindeki Yeri. *New World Sciences Academy Dergisi*, 5(1), 28-34.
- Şendurur, Y. (2001). Keman Eğitiminde Etkili Öğrenme-Öğretme Yöntemleri. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(3), 145-155.
- Tanrıkulu, B. (2019). *Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde "Grafik Tasarım 11" Kitabının Grafik Tasarım Açısından İncelenmesi Ve Bir Tasarım Örneği*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Topalak, Ş. (2021). Müzik Öğretmenlerinin Bakış Açısından Pandemi Döneminde Online Eğitim. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(2), 291-308.
- Tulgay, O. (2021). *Müzik Öğretmenlerinin Uzaktan Müzik Eğitimi Hakkındaki Görüşleri*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çankırı Karatekin Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Sanat ve Tasarım Anabilim Dalı, Çankırı.
- Tuncer, Z. (2021). *Uzaktan Eğitimle Uygulamalı Ders Alan Öğrencilerin Uzaktan Eğitime Yönelik Görüş Ve Tutumlarının Belirlenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Türkmen, E., F. (2020). *Müzik Eğitiminde Öğretim Yöntemleri* (Altıncı Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Uçak, D. (2020). *Afyonkarahisar Amatör Çalgıcılar Festivali'nin Yaylı Çalgılar Katılımcıları Açısından İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.
- Uçan, A. (2005). *Müzik Eğitimi*. Ankara: Evrensel Müzikkevi.
- Uslu, M. (2012). Nitelikli Keman Eğitimine Yönelik Yaklaşımlar. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*. 1(4), 1-11.
- Usluer, M. (2021). *Viyola İle İşitme Eğitiminin Çalgı Entonasyonuna Etkisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.
- Yayla, F. (1999). *Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü Anaçalgı Viyola Eğitiminde Kullanılan Metotların İncelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli.
- Yıldırım, A. ve Şimsek, H. (2018). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (Altıncı Baskı). Ankara:Seçkin Yayıncılık.

- Yılmaz, C. (2017). *Viyolanın 9.Yüzyıldan Günümüze Gelişimi ve Andrea Amati'nin Viyola Formuna Getirdiği Yenilikler*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Mersin Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Mersin.
- Yungul, O. (2018). Müzik Eğitiminde Web Tabanlı Uzaktan Eğitim. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 7(2), 1333-1348.

EKLER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Ek 1: Öğretmen Görüşme Soruları ve Cevapları.....	67
Ek 2: Öğrenci Açık Uçlu Sorular	69
Ek 3: Etik Kurulu Kararı Sonucu	71
Ek 4: Viyola Dersi Veren Öğretmenlere Yönelik Görüşme Soru ve Cevapları.....	72

Ek 1: Öğretmen Görüşme Soruları ve Cevapları

Sevgili Öğretmen,

Bu görüşme formu; Türkiye’deki Güzel Sanatlar Liselerinde uygulanan Viyola derslerinin uzaktan eğitimde nasıl işlendiği. Pandemi döneminde bu dersin verimliliğini, dersin uzaktan işlenebilirliğini, avantajlarını ve dezavantajlarını tespit etmek amacıyla hazırlanmıştır.

Bu görüşme formundan elde edilecek veriler ve bu araştırma formunu cevaplayanlara ilişkin her türlü bilgi gizli tutulacaktır.

Bu görüşme formunun amacına ulaşmasının araştırmanın gerçek verilere dayandırılması açısından, soruların eksiksiz ve içtenlikle cevaplandırılmasına bağlı olduğu bilinen bir gerçektir.

İlginiz ve yardımlarınız için teşekkür eder saygılar sunarım.

Ümit ÖZTÜRK

Afyon Kocatepe Üniversitesi

Devlet Konservatuvarı

Yüksek Lisans Öğrencisi

1. Görev yaptığınız okul hangisidir?

2. Meslekteki kıdem yılınız nedir?

3. Kaç yıldır viyola dersi vermektесiniz.

4. Cinsiyetiniz.

5. Mezun olduğunuz kurum hangisidir?

6. Öğrenim durumunuz?

7. Mezun olduğunuz bölüm/ ana sanat dalı nedir?

8. Lisans öğreniminde eğitimi gördüğünüz ana alan çalgınız nedir?

9. Güzel Sanatlar Lisesi’nde görev türünüz?

10. Pandeminin ilk çıktığı zamanlarda uzaktan eğitim hakkında bir bilginiz var mıydı? Bilginiz varsa ne gibi bilgilere sahiptir?

11. Uzaktan eğitim sürecinde canlı ders yapmak için EBA haricinde farklı platformları (Zoom, Adobe connect, Google Hangout, Meet, Skype.) kullandınız mı? Kullandıysanız hangilerini kullandınız? En çok hangisinden memnun kaldınız? Neden? Bu platformları uzaktan eğitim sürecinden önce de kullanabiliyor muydunuz?

12. Uzaktan eğitimde kazanımları nasıl işlediniz? Bu süreçte ders içeriğini değiştirmeniz gerekti mi?

13. Viyola öğrencilerinizin uzaktan eğitim sürecinde derse katılım durumu nasıldı?

14. Uzaktan eğitim başladığında uygulamalı olarak yapılan viyola derslerinde ne gibi zorluklarla karşılaştınız?

15. Uzaktan eğitimin, viyola dersiniz için avantaja çevirebildiğiniz yönleri nelerdi?

16. Uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerinizle çalışırken akort problemi yaşadınız mı? Yaşadıysanız bu problemi nasıl çözdünüz?

17. Uzaktan viyola eğitiminde dersin içeriğine göre uyguladığınız farklı öğretim yöntem ve teknikler nelerdi?

18. Uzaktan eğitim sürecinde sınavlarınızı nasıl yürüttünüz?

19. Yüz yüze eğitim ile kıyasladığınızda uzaktan eğitimde sizin ve öğrencilerinizin motivasyonu nasıldı?

20. Yüz yüze eğitime geçtiğimiz bu zamanda, sizce uzaktan eğitim sürecinden nasıl yararlanabiliriz?

21. Uzaktan eğitim süreciyle ilgili eklemek istediğiniz başka düşünceleriniz varsa lütfen belirtiniz.

Ek 2: Öğrenci Açık Uçlu Sorular

Sevgili öğrenci,

Bu soru formu, uzaktan viyola eğitim tutumlarınızı belirlemek için hazırlanmıştır. Formda, Türkiye’deki Güzel Sanatlar Liselerinde uzaktan eğitim kapsamında uygulanan viyola derslerinin genel olarak işleme yönteminin, uzaktan çalgı eğitiminin avantajları/ dezavantajlarının ve derse olan ilginin araştırılması gibi nedenlerden dolayı bilgi edinme ve durum tespiti yapabilmek amaçlanmıştır. Çalışmada isimlerinizi yazmak zorunda değilsiniz, ayrıca çalışma içerisinde isimler açık olarak kullanılmayacak, araştırmacıda saklı kalacaktır. Çalışmadaki veriler bilimsel bir araştırma için kullanılacağından bütün soruları eksiksiz cevaplandırmanız önem taşımaktadır.

Teşekkür ederim.

Ümit ÖZTÜRK

Afyon Kocatepe Üniversitesi

Devlet Konservatuvarı

Yüksek Lisans Öğrencisi

1. Okulunuzun adı?
2. Kaçınıcı sınıfa gidiyorsunuz?
3. Cinsiyetiniz?
4. Yüz yüze eğitimden uzaktan eğitime geçildiğinde neler hissettiniz?
5. Uzaktan eğitim sürecinde katıldığınız derslerde EBA haricinde farklı platformlar (Zoom, Adobe connect, Google Hangout, Google Meet, Skype, Whatsapp vb.) kullanıldı mı? Kullanıldıysa hangileri kullanıldı? Bu platformları uzaktan eğitim sürecinden önce de kullanabiliyor muydunuz?
6. Güzel Sanatlar Lisesine girmeden önce viyola eğitimi aldınız mı? Aldıysanız ne kadar süre?
7. Viyola çalgısını isteyerek mi seçtiniz? Bu çalgıyı seçmenizdeki amacınız neydi?
8. Uzaktan eğitim sürecinde viyola derslerinize düzenli olarak katılım sağlayabildiniz mi? Eğer katılım sağlayamadıysanız bunun nedenlerini açıklar mısınız?

9. Uzaktan eğitim sürecinde viyola derslerinizde ne gibi zorluklarla karşılaştınız?

10. Uzaktan eğitim sürecinde viyola derslerinizin avantajlı yanlarından bahsedermisiniz?

11. Uzaktan eğitim sürecinde viyola sınavlarınız nasıl yapıldı? Sınavınız yüz yüze yapıldığında bunun ne gibi zorluklarını yaşadınız?

12. Uzaktan eğitim sürecinde enstrümanınızın akordunu yapabildiniz mi? Yapamadığınız durumlarda derse nasıl katıldınız ve çalışmalarınızı nasıl yürüttünüz?

13. Uzaktan eğitim sürecinde viyola öğretmeninizle iletişiminiz nasıldı?

14. Uzaktan eğitim süreci viyola dersindeki motivasyonunuzu nasıl etkiledi?

15. Uzaktan eğitim ile yüz yüze eğitim birlikte sürdürülmeli mi? Neden?

16. Uzaktan eğitimden yüz yüze eğitime geçtiğinizde neler hissettiniz?

17. Uzaktan eğitim süreci ile ilgili belirtmek istediğiniz başka hususlar varsa lütfen belirtiniz.

Ek 3: Etik Kurulu Kararı Sonucu

Evrak Tarih ve Sayısı: 19.10.2021-53495

T.C. AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLERİ BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİ KURULU KARARLARI	
TOPLANTI SAYISI:11	KARAR TARİHİ: 15.10.2021
KARAR 2021/355	
Üniversitemiz Sosyal Bilimler Enstitüsü öğrencisi Ümit ÖZTÜRK tarafından hazırlanan (Danışmanı: Dr. Öğr.Üyesi Duygu SÖKEZOĞLU ATILGAN), "Türkiye'deki Güzel Sanatlar Liseleri'nde Viyola Eğitiminin Uzaktan Eğitim Sürecinde Sürdürülmesine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri" başlıklı yüksek lisans tezi kapsamında kullanılacak veri toplama araçlarının, etik açıdan sakıncalı olmadığına, katılanların oy birliği ile karar verildi.	
ASLI GİBİDİR	
e-imzalıdır	
Prof. Dr. İsa SAĞBAŞ	
Sosyal ve Beşeri Bilimleri Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurul Başkanı	

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Evrak Doğrulaması <https://www.turkiye.gov.tr/afyon-kocatepe-universitesi-ebys?eD=BSM57H3M9S&eS=53495> adresinden y

Ek 4: Viyola Dersi Veren Öğretmenlere Yönelik Görüşme Soru ve Cevapları

1. Pandeminin ilk çıktığı zamanlarda uzaktan eğitim hakkında bir bilginiz var mıydı? Bilginiz varsa ne gibi bilgilere sahiptiniz?

Viyola Öğretmeni 1: “Yoktu, pandemi sürecinde öğrendim”.

Viyola Öğretmeni 2: “Herhangi bir bilğim yoktu”.

Viyola Öğretmeni 3: “Herhangi bir bilğim yoktu”.

Viyola Öğretmeni 4: “Uzaktan eğitim ile ilgili bir bilğim yoktu”.

Viyola Öğretmeni 5: “Bakanlık ders kitapları yazım ve EBA programının dijital yazım üyesiyim. Uzaktan eğitim projesinde diğer meslektaşlarımdan daha önce içinde bulundum. Yani uzaktan eğitim hakkında diğer öğretmenlerden önce haberim ve bilğim vardı. Dijital platform kullansam da eğitim alanında kullanmak farklı bir durumdu”.

Viyola Öğretmeni 6: “Yoktu”.

Viyola Öğretmeni 7: “Kapsamlı bilgi sahibi olmamakla birlikte, pandemi ile birlikte keşfettim”.

Viyola Öğretmeni 8: “Online eğitime başladığında uzaktan eğitimle alakalı her hangi bir bilğim yoktu”.

Viyola Öğretmeni 9: “Detaylı olarak bilğim yoktu. Pandemiyle birlikte süreci öğrendim”.

2. Uzaktan eğitim sürecinde canlı ders yapmak için EBA haricinde farklı platformları (Zoom, Adobe connect, Google Hangout, Meet, Skype.) kullandınız mı? Kullandıysanız hangilerini kullandınız? En çok hangisinden memnun kaldınız? Neden? Bu platformları uzaktan eğitim sürecinden önce de kullanabiliyor muydunuz?

Viyola Öğretmeni 1: “En çok Whatsapp programını kullandım, daha sonra zoom programını duydum ve kullandım. Whatsapp uygulaması ile uzaktan eğitimi öğrencileri tatilde iken de takip etmek için kullanıyordum. Pandemide de acemilik yaşamadım”.

Viyola Öğretmeni 2: “Zoom ve Whatsapp’ı kullandım. Zoom programını bilmiyordum fakat Whatsapp’ı önceden kullanıyordum”.

Viyola Öğretmeni 3: “Zoom ve Whatsapp programlarını kullanıyordum”.

Viyola Öğretmeni 4: “Zoom ve Google Meet”.

Viyola Öğretmeni 5: “EBA programını 1 ay kullandım. Yönetmelik doğrultusunda hareket etmeye çalışan bir öğretmenim. Bundan dolayı farklı bir platform kullanmamayı tercih ettim. Milli eğitim daha sonrasında zoom programına izin vermesi üzerine EBA harici sadece zoom programını tercih ettim”.

Viyola Öğretmeni 6: “Zoom ya da Whatsapp kullandık. Telefonların video kayıt özelliğini kullandık. Daha önce zoom kullanmamıştım”.

Viyola Öğretmeni 7: “Ağırlıklı olarak EBA’nın yanında zoom kullanıldı. Ama imkanlar ölçüsünde Apple Facetime kullandığımda oldu. Bazen Whatsapp görüntülü arama kullanmak durumunda kaldık. Kendi merakımdan evdeki internet altyapım ve teknolojik alt yapım gayet iyidir. Öğrencinin de imkanları özellikle geniş ağ bağlantısı iyi ise bazen dersler yüz yüze den bile iyi oldu denilebilir. Fakat yeni başlayan 9. Sınıflarda çalgıda uzaktan eğitimde müdahale edemediğimiz için verim almak bir hayli zor oldu”.

Viyola Öğretmeni 8: “EBA’yı çok sağlıklı kullanamadık daha çok zoom üzerinden ve whatsapp üzerinden ders yapabildim”.

Viyola Öğretmeni 9: “EBA’nın yeterli olmadığı EBA’yı kullanadığımız zamanlarda zoom ve Whatsapp üzerinden dersleri yürüttüm”.

3. Uzaktan eğitimde kazanımları nasıl işlediniz? Bu süreçte ders içeriğinizi değiştirmeniz gerekti mi?

Viyola Öğretmeni 1: “Uzaktan eğitim sürecinde kazanımları öğrencilere vermek çok zordu. O yüzden bazı kazanımları değiştirmek zorunda kaldım”.

Viyola Öğretmeni 2: “Hayır kazanımları değiştirmedim aynı programdan devam ettim”.

Viyola Öğretmeni 3: “Bilmediğiniz bir çalışma alanı olduğu için zaman içinde çözümler bulmaya çalıştım. Kazanımları değiştirmedim fakat kazanımlardan beklentilerimi kısıtlı tutum”.

Viyola Öğretmeni 4: “Çoğunluğunu doğru bir şekilde işleyemedim. İçerik olarak değişiklikler olmuştur”.

Viyola Öğretmeni 5: “Kazanımları bir eserin nota çözümleme kısmıyla kısıtlı tutum. Dijital ekrandan ulaştığım için aslında sınıf ortamından daha rahat ettiğim zamanlar oldu. Çalgı eğitiminin teorik kısmının üstünde durdum”.

Viyola Öğretmeni 6: “Uygulama dersi olduğu için kamera açık işledik. Evet ders içeriğini kazanım boyutunda oldukça aşağı seviyelerde tutmamız gerekti. Dolayısıyla hedef kazanımlara pek ulaşamadık”.

Viyola Öğretmeni 7: “Kazanımlar konusunda hiçbir zaman birebir gidilmiyor. Uzaktan eğitimde de değişmedi bu süreç. En çok müdahale ettiğimiz sınıflar 9. sınıflar oldu”.

Viyola Öğretmeni 8: “Evet ders içeriğini değiştirdim. Birlikte çalamadığımız için entonasyon konusunda etüd ve eserleri videolar halinde çektim onlara gönderdim. Kameranın içine sığmak çok zor oldu. Youtubeden videolar gönderdim teknik konularda videolardan yararlanmalarını istedim. Videolarla desteklemeye çalıştım”.

Viyola Öğretmeni 9: “İçeriği değiştirmem gerekti. Biraz daha basitleştirdim. Öğrencilerin akort edebilmesi ve sesleri doğru basması gibi kazanımlar üzerinde durdum”.

4. Viyola öğrencilerinizin uzaktan eğitim sürecinde derse katılım durumu nasıldı?

Viyola Öğretmeni 1: “Katılım azdı”.

Viyola Öğretmeni 2: “Genel olarak iyiydi. Birkaç öğrencim dışında sürekli katılım sağlandı”.

Viyola Öğretmeni 3: “Katılım azdı”.

Viyola Öğretmeni 4: “Pandeminin başladığı zamanlarda derse katılım iyiydi fakat sürecin uzamasıyla derse katılım azaldı”.

Viyola Öğretmeni 5: “Örgün eğitimdeki gibi dersler birebir olmadığı için ve teknik problemlerden dolayı derse katılım daha azdı ve öğrencilerde odaklanma problemleri yaşadık. Fakat teknik problemleri olmayıp derse katılan öğrencilerimden çok eksilme yaşanmadım”.

Viyola Öğretmeni 6: “Toplu derslere oranla daha iyiydi. Ders saati sıkıntı yaşadıysak (internet bağlantısı, ses / video kamera açamama gibi...) öğrenciler video kayıtları yolladılar. Yapamadığım dersleri video kayıtlarını dinleyerek yürüttüm”.

Viyola Öğretmeni 7: “Genel anlamda iyiydi 9. Sınıflarda uyum problemi yaşadık. 3 kişi başladığımız grup sayısı 1’e düştü. Öğrenciler okullarını değiştirme kararı aldılar”.

Viyola Öğretmeni 8: “Derse katılım çok çok azdı. Başlarda derse katılım iyiydi fakat daha sonradan derslere katılım azaldı. Kırsal kesimden öğrencilerimiz olduğu için internet altyapısı vb. sıkıntılardan dolayı katılım az oldu. Tam tersine bunu fırsata çevirip katılımı daha artan öğrencilerimizde oldu”.

Viyola Öğretmeni 9: “İlk başlangıçta öğrenci katılımı iyiydi süreç uzamasıyla öğrenci katılımı azaldı”.

5. Uzaktan eğitim başladığında uygulamalı olarak yapılan viyola derslerinde ne gibi zorluklarla karşılaştınız?

Viyola Öğretmeni 1: “Uygulama, ses, Görsel anlatımda takip edebilmek ve anında müdahale etmek tam anlamıyla olmadı”.

Viyola Öğretmeni 2: “İnternet alt yapısı problemlerimiz oldu. Özellikle sabah saatlerinde çalgının sesinin çok çıkmasından dolayı problemler yaşadık”.

Viyola Öğretmeni 3: “Özellikle 9. Sınıflarda zorluk yaşadım. Uzaktan eğitimle, tutuş, duruş, yay tekniği gibi önem arz eden çalışmalar sağlıklı olmadı”.

Viyola Öğretmeni 4: “Öğrencileri uzaktan (el, kol vb.) kontrol etmekte zorlandım. İnternet altyapısından dolayı sesler bazen kesik geliyor sağlıklı ses elde edemiyorduk”.

Viyola Öğretmeni 5: “Uygulamalı bir ders olduğu için öğrenciyle aynı anda çalamama, internet altyapısı, sesi net duyamama gibi sorunlar yaşadım”.

Viyola Öğretmeni 6: “Bağlantı problemleri, ses senkronu sorunları, akort problemleri, teknik gösterim yapamamak (elini,yayını, tutuşunu düzeltememek), öğrencilerde çok sık dikkat dağınıklığı, motivasyon problemleri, öğretmen için gereğinden çok konuşmak zorunda olmak gibi”.

Viyola Öğretmeni 7: “En önemli sorun akort oldu. Bu sorunu özellikle alt sınıflarda yaşadım. Kamerada öğrencileri tam anlamıyla gözlemleyemiyordum. Kamera tek yönden olduğu için bütünsel olarak gözlemleyemedim. İnternet altyapı sıkıntılarından dolayı sesler net duyulmuyordu”.

Viyola Öğretmeni 8: “En çok birlikte çalmakta zorlandık. Bu anlamda entonasyon açısından zorlandık. Birlikte çalamadığımız için sesleri kontrolde çok zorlandım. Kamera açılarından dolayı görüntüyü tam göremediğim için kontrolüm zor oldu”.

Viyola Öğretmeni 9: “Eba ilk başlarda hazır değildi. Kopukluklar yaşandı senkronize problemleri yaşadım. Bu tarz kopukluklar dersi olumsuz yönde etkiledi. İnternet alt yapı sorunları yoğunluktan kaynaklı olarak süreçte sıkıntı yaşadık”.

6. Uzaktan eğitimin, viyola dersiniz için avantaja çevirebildiğiniz yönleri nelerdi?

Viyola Öğretmeni 1: “Herhangi bir avantajı olmadı”.

Viyola Öğretmeni 2: “Vakit anlamında avantaja çevirebildim. Öğrencilerde sorumluluk duygusunun daha arttığını düşünüyorum. Bunun yanında yüz yüze eğitim daha kaliteli geçtiğini belirtmem gerekir”.

Viyola Öğretmeni 3: “Avantaja çevirebildiğim bir yön olmadı”.

Viyola Öğretmeni 4: “Avantaja çevirebildiğim bir durum olmadı”.

Viyola Öğretmeni 5: “Materyal yönünden rahat oldu istediğim materyalleri hemen öğrencilere yansıtabiliyordum. Bona ve solfeje daha çok önem verdim bu yönüyle uzaktan eğitimi avantaja çevirebildim. Yüz yüze eğitime geçtiğimiz bu dönemde uzaktan eğitimde işlediğim bona ve solfejden dolayı nota okumalarının çok iyi algıladığını gördüm”.

Viyola Öğretmeni 6: “Avantajı pandemi koşullarında hijyenik bir çalışma ortamı sağlamasıydı ve zaman açısından kendimize daha çok vakit ayırmamız.”.

Viyola Öğretmeni 7: “Öğrencilerin yakından göstermek istediğim pozisyonları kamera ekipmanlarım sayesinde gösterdim ve çok güzel dönüşler aldım. Ayrıca görseller sayesinde notalar üzerinden teorik olarak çalışma imkanı bulduk, notalar üzerinde daha fazla ayrıntıya inebilme şansı elde ettik ve endimize daha çok zaman ayırabildik”.

Viyola Öğretmeni 8: “Bazı öğrencilerimle okul harici ders yapabildim. Okulun açıldığı zamanlarda da uzaktan eğitimle de ders harici zamanlarda öğrencilerimle ders yapıp onlardan videolar isteyip yönlendirebiliyorum”.

Viyola Öğretmeni 9: “Sürecin daha çok bize dezavantajını gördüm diyebilirim. Çocuklarda bir kopukluk ve isteksizlik vardı. Bu durum da dersin işlerken kopukluklara hatta yüz yüze eğitime de yansdı”.

7. Uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerinizle çalışırken akort problemi yaşadınız mı? Yaşadıysanız bu problemi nasıl çözdünüz?

Viyola Öğretmeni 1: “Hayır, daha önce öğrendikleri için çok sorun olmadı”.

Viyola Öğretmeni 2: “9. ve 10. sınıflarda yaşadım diğer sınıflar uzaktan eğitimde akort problemlerini kendileri çözdüler. 9. ve 10. sınıflarda derse başlamadan beraber yaptık ve yüz yüze derslerde akortları öğretmenleri olarak ben yapıyordum uzaktan eğitimde akortlarını kendileri yaptıkları için daha kısa zamanda öğrendiler”.

Viyola Öğretmeni 3: “Evet akort problemi yaşadık. Telefonlarına akort programı indirmelerini önerdim. Zamanla öğrencilerinin akortlarını yapabildiğini gözlemledim”.

Viyola Öğretmeni 4: “9. Ve 10. Sınıflarda akort problemleri yaşadık. Uzaktan öğrenemediler”.

Viyola Öğretmeni 5: “Akort ihtiyacı hiç duymadım. Eserlerin solfejini yaptırdığım için akort problemi yaşamadım”.

Viyola Öğretmeni 6: “Çokça akort problemi yaşadım. Genelde çözemedik. Tel koparanlar oldu”.

Viyola Öğretmeni 7: “En büyük problemlerden biriydi özellikle ilçelerde yaşayan öğrencileri oradaki müzik öğretmenlerine yönlendirdik. Merkezde olan çocukları aralıklı okula çağırıp akortlarını yaptık. Çözebilenler ile telefonda akort programları aracılığıyla yapmaya çalıştık”.

Viyola Öğretmeni 8: “Akort çok büyük bir sıkıntı oldu, bazı öğrencilerim yapamadı fakat bunun yanında 9. Sınıf öğrencilerim bile akort problemini zamanla çözdüğünü gözlemledim. Şuan çoğu öğrencim derse akort yapıp gelebiliyor”.

Viyola Öğretmeni 9: “Akort problemini 9. Sınıflarla yaşadık. Dersin büyük kısmı akort yapabilmekler geçti. Tel kopardığımız zamanlar oldu. Çok sonuç alamadık sesler daha yakın hale geldi ama tam anlamıyla akort yapılamıyordu”.

8. Uzaktan viyola eğitiminde dersin içeriğine göre uyguladığınız farklı öğretim yöntem ve teknikler nelerdi?

Viyola Öğretmeni 1: “Video açılmadığı için genellikle ben kendim eserleri seslendirip gönderdim”.

Viyola Öğretmeni 2: “Gösterip yaptırma tekniğini kullandım. Farklı olarak derslerimde daha çok piyanoyu kullandım öğrencilerin sesleri daha iyi algılayabilmesi için”.

Viyola Öğretmeni 3: “Farklı bir yöntem uygulamadım. Yüz yüze olduğu gibi gösterip yaptırma tekniğini uygulamaya devam ettim”.

Viyola Öğretmeni 4: “Farklı bir yöntem uygulamadım. Gösterip yaptırma tekniğini kullanmaya devam ettim”.

Viyola Öğretmeni 5: “Çalgı teorik kısmıyla alakalı olan bona, solfej kısmına daha çok ağırlık verdim. Sebebi okunan ve algılanmış bir eserin daha iyi çalınabileceğini düşünüyorum”.

Viyola Öğretmeni 6: “Viyola sanatçılarının konser videolarını paylaşmak diyebilirim. Bunu sınıf içinde yapmamız mümkün olmuyor”.

Viyola Öğretmeni 7: “Gösterip yaptırmayı sıklıkla kullandık. Bağlantı problemlerini aşabilmek için etütleri eserleri video kaydı ile gönderdik. Ya da daha ayrıntılı kayıtlar alarak youtube ortamına aktarıp yüksek çözünürlükle izlemelerini hedefledik”.

Viyola Öğretmeni 8: “Yapamayacağım gibi endişelerim vardı. Arkadaşımdan yardım alarak problemlerimi çözdüm. Farklı bir teknik geliştiremedim”.

Viyola Öğretmeni 9: “Yeni bir yöntem denemedik. Farklı bir yöntem geliştirmedim”.

9. Uzaktan eğitim sürecinde sınavlarınızı nasıl yürüttünüz?

Viyola Öğretmeni 1: “Video isteyerek ile puan verdim”.

Viyola Öğretmeni 2: “Okulların açıldığı dönemde sınavlarımı yüz yüze yapabildim fakat sınavları komisyon olarak değil bireysel olarak yaptık”.

Viyola Öğretmeni 3: “Ödevlendirip video istedim”.

Viyola Öğretmeni 4: “Yüz yüze derslerin açıldığı dönemde sınavlarımı yaptım”.

Viyola Öğretmeni 5: “Uzaktan eğitimde öğrencilerle solfej ve bona yaptırdığımı söylemiştim. Bundan dolayı sınavları da solfej ve bona yapmalarını isteyerek yaptım. Sınavlarımı açıldığımız dönemde yüz yüze yapabildim”.

Viyola Öğretmeni 6: “Her öğrencinin sınıf geçeceğini biliyorduk. Değerlendirmemi, derse katılım, ödev ve sorumlulukları yerine getirme üzerinden yaptım”.

Viyola Öğretmeni 7: “Bu dönemde MEB yayınladığı değerlendirme kriterlerini ya kaldırdı ya da hiç yaptırmadı. Vermemiz notlar içinde genelde öğrencilerden video göndermelerini istedik. Okulun açıldığı dönemlerde yüz yüze değerlendirme yaptık. Zaten GSL öğrencilerini değerlendirirken bir günlük değil süreç değerlendirildiği için not konusunda çok problem yaşadığımı söyleyemem”.

Viyola Öğretmeni 8: “Açıldığımız zaman yüz yüze yaptık çalgı çalma haricinde derse katılımı ve süreci değerlendirerek not verdim. Komisyonla yapamadık bireysel değerlendirdik”.

Viyola Öğretmeni 9: “Sınavları açıldığı zaman yüz yüze olarak yaptık”.

10. Yüz yüze eğitim ile kıyasladığınızda uzaktan eğitimde sizin ve öğrencilerinizin motivasyonu nasıldı?

Viyola Öğretmeni 1: “Öğrenci katılım sağlarsa motivasyon gayet olumlu oluyor ama öğrenci maalesef bir şey bahane edip uzaktan eğitime katılmıyordu. Öğrencilerin motivasyonu kötüydü”.

Viyola Öğretmeni 2: “Motivasyon anlamında kendimle ilgili bir problemim olmadı. Ama öğrencilerin motivasyonunu yükseltmek için ekstra çalışmalar yaptım. Şuanda öğrenciler yüz yüze eğitime devam ettikleri için uzaktan eğitimi kullanmaya ihtiyaç duymuyorum. Haberleşme anlamında Pandemiden öncede Whatsapp ı kullanıyordum”.

Viyola Öğretmeni 3: “Uzaktan eğitimde yüz yüze eğitime nazaran motivasyonum kötüydü çünkü öğrenciyle birebir iletişim kurarak ders yapmayı seven bir öğretmenim. Öğrencilerimin de motivasyonu oldukça düşüktü”.

Viyola Öğretmeni 4: “Benim ve öğrencilerin motivelerinin sürecin uzamasıyla düştüğünü söyleyebilirim”.

Viyola Öğretmeni 5: “Hem planlayıcı hem uygulayıcısı olduğumdan bu dönemi yoğun geçirdim. 6 aylık süreç çok yoğun ve tatlı bir yorgunluk vardı diyebilirim. Uzaktan eğitim sistemini tanımak tanıtmak istediğim için motivasyonum her zaman yüksekti. Öğrencilerin motivasyonu çok iyiydi diyemem”.

Viyola Öğretmeni 6: “Değişkendi. Önceleri bilgisayarı iyi kullanmak, zamanla yarışmak, ebaya hakim olmak vs. bir çok konuda bocaladık. Bir süre sonra alıştık, ancak elbetteki okullar açılınca çalışma motivasyonumuz çok daha arttı”.

Viyola Öğretmeni 7: “Ev ortamında ister istemez problemler olabiliyor. Hiçbir yer derslik kadar etkili değil. Hem birey hem öğretmen açısından ama imkansız da değil. Evde küçük çocuğumuz

olduğu için ister istemez zorlandığımız zamanlar oldu. Öğrencileri okulda bile tutmanın çok zor olduğu bu dönemde öğrencilerin motivasyonu toplu uygulamalı derslerde fazlasıyla düştü”.

Viyola Öğretmeni 8: “Yüz yüze eğitimde gerçek enerjiyi alabiliyordum. Öğrencilerimle yan yana olmak motivasyonda çok etkili oldu. Onlarda motivasyon kaybı vardı sürecin uzaması üzerine derslerden koptular. Ailelerle de iletişim kurmaya çalıştım fakat dediğim gibi sürecin uzamasından dolayı motivasyon kaybının önüne geçemedim”.

Viyola Öğretmeni 9: “Başlangıçta motivasyonlar yüksekti. İlk zamanlarda derslerin ev ortamında online derslerin yürütülmesi bizleri motive etti açıkçası. Fakat pandeminin uzaması , aksaklıklar ve dersin işlenememesi motivasyonu düşürdü”.

11. Yüz yüze eğitime geçtiğimiz bu zamanda, sizce uzaktan eğitim sürecinden nasıl yararlanabiliriz?

Viyola Öğretmeni 1: “Video paylaşımları yaparak”.

Viyola Öğretmeni 2: “Öğrencilerin karantinaya alınması durumunda ödevlerini atabilmesi için uzaktan eğitimi kullanabiliriz”.

Viyola Öğretmeni 3: “Kültür derslerinin birçoğu yapılabilir fakat çalgı derslerini yüz yüze yapmak daha doğru geliyor. Bir de eğitimi okul disiplininden koparmamak gerekiyor. Okula gelmek aslında disipline olmak anlamına da geliyor. Uzaktan eğitim tam anlamıyla sağlıklı olmuyor”.

Viyola Öğretmeni 4: “Öğrencinin seviyesi yüksekse bu yöntem etkili olabilir fakat başlangıç ve orta seviyedeki öğrenciler için uzaktan eğitim zorlayıcı olabiliyor”.

Viyola Öğretmeni 5: “Bu süreçte bakanlığımız bir takım kurslar verdi. Dijital platformlarda etkinlikler hazırlama vb. gibi. Eba üzerinden kendi öğrencilerimize etkileşimli çalışmalar bundan sonraki süreçte de kullanabiliriz. Kazanımları dijital platformlar üzerinden de yapmaya devam edebiliriz. Oyunlaştırılmış programlar da yüz yüze eğitim haricinde kullanılabilir”.

Viyola Öğretmeni 6: “Ders saatlerimiz çok yetersiz. Bir viyola öğrencisi haftada sadece 20 dk. Viyola dersi alabiliyor. Online eğitim desteği ile ders saatleri artırılabilir”.

Viyola Öğretmeni 7: “Uygulama ağırlıklı derslerin dışında aktif kullanılabilir. Bazı teknolojik derslerin daha iyi işlenmesi için bu sistem kullanılabilir. Örneğin okulda ekipmanları bulunamayan ses kayıt teknolojileri- Müzik teknolojileri vb. derslerin yapımı sağlanabilir”.

Viyola Öğretmeni 8: “Biz hala videolar paylaşarak devam ediyoruz. Ders haricinde de öğrencilerle de ders yapmaya devam ediyoruz. Sosyal medyada yakaladığım en ufak bilgileri öğrencilerimle paylaşıyorum. Bu paylaşımlar yüz yüze eğitimde de devam edebilir”.

Viyola Öğretmeni 9: “Pandemiden öncesinde de verdiğim çalışmaları üzerinden kayıt ve görüntü atmalarını istiyordum. Online eğitimden önce birlikte önceden yaptığımız video ve ses kaydı çalışmalarını da yapmamaya başladı öğrenciler”.

12. Uzaktan eğitim süreciyle ilgili eklemek istediğiniz başka düşünceleriniz varsa lütfen belirtiniz.

Viyola Öğretmeni 1: “Bundan sonraki dönemde de uzaktan eğitim hayatımızda olursa derslere katılım zorunlu olmalı, direkt sınıf geçme olmamalı”.

Viyola Öğretmeni 2: “Yüz yüze eğitimin çalgı eğitimi açısından daha kaliteli olduğunu düşünüyorum”.

Viyola Öğretmeni 3: “Bu sürecin ilk kurbanları bizlerdik. İnsanlar pandemiye ve bu süreci öğrendi. Bir daha böyle bir durumla karşılaşılırsa daha sağlıklı yürütüleneceğini umuyorum”.

Viyola Öğretmeni 4: -

Viyola Öğretmeni 5: “Uzaktan eğitime geçişte biraz acemilikler yaşadık. Tam süreç olgunlaştırılmamışken uzaktan eğitim süreci bitti. Bundan sonraki hayatımızda uzaktan eğitim sürecinin tekrar hayatımızda olması durumunu göz alarak özellikle internet altyapısı, öğrencinin internete bağlanacağı cihazlar, gibi sorunları çözerek bu süreç yürütülmelidir”.

Viyola Öğretmeni 6: “Öğretmenler olarak, elimizden geleni yaptığımız, gece gündüz çalıştığımız, ekrana bağımlı olduğumuz bir dönemdi. Ne yazık ki bu kadar çalışmaya yeterli verimi alamadık öğrenciler tarafından. Bunun sebebinin biraz da veliler olduğunu söyleyebilirim. Öğrencilerde yeterli ilgilenilmedi, takip edilmedi. Online eğitim döneminde dersler yeterince önemsenmedi”.

Viyola Öğretmeni 7: “Sağlam bir geniş bant altyapısı ve birden fazla açıyla görüntü aktarımı yapabilen kameralarla uzaktan eğitim mümkündür ve dünya buna evrilmektedir. Müzikte ses kaybı çok yaşanmakta ve iki enstrüman aynı anda kullanılmamaktadır. Teknik altyapı yeterli uzaktan eğitim olursa

mümkün olabilir. Bir müzik enstürümanını ilk defa çalmaya başlamış bir bireye uzaktan eğitim vermek çok mümkün olmayacaktır”.

Viyola Öğretmeni 8: -

Viyola Öğretmeni 9: “Alt yapı problemi çözülürse daha iyi uzaktan eğitim süreci olacağını düşünüyorum”.

